مجلة مداد الآداب

مجلة علمية محكمة فصلية
تصدر عن كلية الآداب
الجامعة العراقية – بغداد

العدد (٨)
١٤٣٥هـ ـ ٢٠١٤م

قائمة المحتويات

ت	الموضوع	الباحث	الصفحة
.č	الضَّميرُالمرفوعُ المُفسَّرُ بِما بعدَهُ (دراسةٌ في الأنماطِ النّحويّةِ)	م. عماد علوان حسين	ĚČ-čĐ
.Ď	التوجيه النحوي للقراءات القرآنية عند ابن فلاح اليمني (ت٦٨٠هـ) في كتابه (المغني في النحو)	د.باسم رشيد زوبع	ččĐ-Ěč
.ď	لهجات العرب الواردة في الصحيحين دراسة نحوية تحليلية	م.د. أثير طارق نعمان	ĎČĒ-ččđ
.Đ	من الأوجه البلاغية في قصيدة فتح عمورية لأبي تمام (ت ٢٣١هـ)	د.طارق امين ساجر الرفاعي	ĎĐĒ-ĎČē
.đ	قراءة في الخصائص الفنية للشعر الإسلامي في عصري صدر الإسلام والأموي	أ.م.د. ناهي ابراهيم العبيدي	ĎĚĚ-ĎĐē
.Ē	القراءات المنسوبة إلى الإمام أبي حنيفة النُّعمان رحمه الله (ت١٥٠هـ) ـ جمعاً ودراسة ـ	أ.م.د. أحمد عبد الكريم شوكه	ďďĚ-ĎĚě
.ē	المرحمة الغيثية بالترجمة الليثية من أخبار الإمام الليث بن سعد رضي الله عنه تأليف: الإمام العلامة فريد عصره الشيخ شهاب الدين احمد حجر العسقلاني الشافعي	بتقديم وتحقيق وشروح م.جميل إبراهيم حبيب م. خالد عبد الكريم عبد الرزاق	ĐČĎ-ďďě
.Ě	الكلاعي ومنهجهُ في كتاب الاكتفا في مغازي رسول الله والثلاثة الخلفا	أ.د. صالح حسن الشمري م. عثمان مشعان	ĐĐĐ-ĐČď
.ě	ابرز المظاهر العمرانية في الاندلس في عصر الخلافة (٣٠٠ هـ - ٤٢٢ هـ)	أ.م.د. عمار لبيد ابراهيم	ĐĚĚ-ĐĐđ
.čČ	الإرهاب وحق الدفاع الشرعي في القانون الدولي العام	أ.م.د.مصلح حسن احمد	đčĚ-ĐĚě

.čč	الوحي أنواعه ، كيفيته والرد على منكريه	د. عبد الرحمن عباس محمود	đĒĎ - đčě
.čĎ	التعليم القائم على المتعلم		ĒčČ - đĒď
.čď	مشكلات تعلم اللغة العربية بالمرحلة الثانوية كما يراها المتعلمون نحو تعلم اللغة ذاتها (دراسة تحليلة)	د.هدى عبد الرزاق هوبي د.سحر سعيد صالح	ĒĐĔ - Ēčč
.čĐ	Farming as a Poetic Process: A Study in Robert Frost's "After Apple-picking" and Seamus Heaney's "Digging"	Hamid Badry Abdul Salam	ĒĒč - ĒĐě

الضَّميرُ المرفوعُ المُفسَّرُ بِما بعدَهُ

دراسةٌ في الأنماطِ النّحويّةِ)

م. عماد علوان حسين

جامعة بغداد/ كلية العلوم الإسلامية

مُقَدِّمَة

LJŏzdžŋD ŃNHŃP ƤŏP ŤŃƵ ŃƵŭŃŋ!fĂ ƙŭŃŢ!fĂ ÜLJŏdž!Ǵƶ!f ŎŲƵ Ÿ ƥdžơ!f ƤƵ!f ŃŃǴơŢDĂ ÜŁJŏƵNjǴƱ!f ŁJŏhŏƱ!f ŃŃƭcĂ ÜLJŏdž!Ǵƶ!f ŃŲƵ ŷĂŋƵ ƥdžơdž :ƥƶhŏ ǴdžD ÜƙJŏƥ!f ƤŭĂŏ Ť!ŋ ŁJǴŋơƶhŏ Dŏnjƶhŏk LJdžĂ ÜƙJŏƥ!fĂ ƙJcƵl!f ƶŃdžơ LJŏdžǴŏdž!f Ǵnjk5ƵƵ ƶŏĂơŋj ƱƱǴdžŋDĂ ƶŏhŏŏ+Ƶk ƱǴ+TD ŋN!Ǵƶk ƶŋfƵƥ!f ljƦNj ŁJƶ5 ƥŢǴldžĂ ŋƥfƵdž ŁJǴƶdž! ƥŢp Ǵnjdžŭ+ Ŏ5 ǴnjkŃdžƶkŋfĂ Ǵnjŏ ƶŃƵ ƶKŋƵƥ5 ŃŲƵƶ!f ƱƱǴhŏkƵf Ǵnjhŏ ƱhŏkƵk ŎŋǴƶdž!fĂ ÜŎŋǴƶdž!f ƥ!Ăk ŃŲŏ+fƵk!f ŁJD Ƥŋ ÜƶŢĂŢPdž ljƦNjĂ ÜƵPŬf Ŏ5 ǴdžNjƥơD ƵƵƱdŏ ƶŏŃ5Ǵ+k ƶŏŋ+Ƶ ƶpŭƵ ŷŭP LJdž ƱlŏƱĂ ljƵŋ5ŏ Ǵdž ƤŏPƱkĂ ƙŭ+!f Ŏ5 ŃŲFǴƶ!f ƤŏdžƱ ƙŏƥlk ŤŃƵ ƶ+kƵk ƱǴdžŋjŪf NJƥD Ŭŋ ƶ5Ƶzdž ŃŲFǴƶ!f ƤŏdžƱ ŁJD LJdž DižƵ!Ǵh5 ÜƶhŏkƵĂ ƱU5! NŏŃƵ ƥĂƶŏĂ ŷǴƶŏÚǴh - ŲƱǴPdž!fĂ DŏŃ+kdž!f ƵŏdžƱ ťD - ƤFǴdžƱ!f LJdž ljƤŏƵ LJƵ ƶǴkdžŏ ÜŲƱdžǴŃŋ!f ƥŋƵ ƙnjs!f ƙƥƵ ƶŏ!Ǵ+Tŋ Ť!ŋ ťƥdŏ ƙŭ+!f Ŏ5 NŃdžŏƥlk5 ÜƙǴnjhŏÚf Ŏ5 ƤNjǴUh Ŭŋ ll!R LJĂ+ŏ ŬĂ ÜNŃdžǴnjhŋ NŋƵ ŷŏƶŏ Ǵdžh ŤkƱdŏ ŁJD Ʊdžfƶ! LJǴ+5 . ljǴŋƶdž ŁJŏhŏĂ NŃơƱĂŏ NŋƵ ƤPƱkdž ŷlkŋdž

ǴNjƥǴ5dž Ł+ŃƵ!f Ŏ5 ŁΣǴŏl!f ƚ5!ǴP ŋƥƵǴl! ƱlƵĂ ƶKŏŋh ŋƥơdž ƱƱǴdžŋD ŁJŋ ÜŃŲFǴƶ!f ƤŏdžƱ ƵƤ!ǴP Ƥŋ ÜǴnjŏŃƵ ƶKƶ+kƵǴ5 (Ƥ+R!f ŤŃƵ ƙƥldž ƤǴdžƱ Úf) ŁJD ŷŢŭ! ŷƱPk Ŏk!f ƤFǴdžƱŃ! ƵdžǴƶ!f ƥƵfĂl!f ÜǴnjŏ5 Dŏnjdž!f ƤĂơdž!f ĂNjĂ ŅŤŋƶdž Ǵnj! LJǴ+5 Ü(ƤǴdžƱ Úf ŤŃƵ ƙƥldž Ƥ+R!f) LJƶh ŷFǴl!f ƤĂnjTdž!f ŃŤĂơŋ!f fĂŋƵƥ5 ÜƱƶŏƥơĂ Ʊdžŏƥƥ LJŏŋƵfƥ!fĂ ƱǴƱdžŃƶ!f ƥŋƵ ƤŏŋŋŅƥŢ ƱhŏŋƵkĂ ĂhŏĂ ŃŃ!Ǵdž ŁJhfĂ ŎŋƵǴ5!fĂ NŏĂhŏŋ DŏnjŋdžĂ ÜŃŲŏ+Ƶk!f ƥƶhŏĂ ŷhƥ Ǵnjŏ5njƱǴ+ơD Ŏ5 ƱǴŢlkŋŬfĂ ƱfƵlkŋŬf ŷŭP LJdž ljĂƥƥơ5 ÜŎƱĂŏŋ!fĂ ƙǴTNj ŁJhfĂ LJǴơ . ƥƶǴl!f ljƦnjŋ ŋƥơldž ƱǴdžŋD ƶƶŋŋ

ƝƳƑǴƶ!ƒ ƲŏdžƱ LJdž ƴƒĂĿƀ ƦƶƱƵ ǏǸƵ ǴĂǹƱ!ƒ ƦǶƒƵƳ!ƒ ƚŌƥǶ ƀ!

ǴnjƳƀ ǴdžǶ ÜljŭƵ ƦƳǴǸ! ƦƚƱƶĂơĿj ƲƳǴdžĿjƀ ƦƶƱƵ Ŏ5 ǴǶƒǴƀ ǴĿǶ Ǵnjŏ5 ŷǶTŏ ƚƳ ÜǴnjŏĿǶ ŁJŏƱ ƦŏŏŏŏŬĂ!ƒĂ ƦŏŏŏŏŬƳ!ƒĂ ƦŏƱŏŏǶk!ƒ ƦƚǴƳƳŭƶ!ƒ Ŏ5 ƦƚƱơƱ Ŏ5 ƦƚƳdžkƶƒĂ ƝƦƝ5 Ŏ5 ƦƚƵƒƳ5 Ǵnj! ƦƵǴƒƳŬƒ ƴƳơ!ƒ (ƴƑǴƶ!ƒ ƵŏdžƱ) ŷƴĂŬƒ Ǵdž! Ý ýĂŬƒ LJƶ ŷƴk Ŭ ƦŏdžƝƀ (ƴƳƶƱ ƵĂǶƚƳdž!ƒ) ŎƴƳǴƱ!ƒ ýƚơŏĂ ÜƝŏŏƶ ǴnjƚŏĂŏƴƱ . ƴƳdžǴƝƴ!ƒ ƳƴƶƝƚŏƝǴdž ƴƴǴŏƱĂ ƴŏdžƱ!ƒ ǏƴƶƱdž ƲǴƱŏƳ Ŏ5 ƴƱƵ LJdž Ɲ!

التمهيد

ĺţŕŏŤ ŕŏŬ5! ŕţŕŏŤ Ĭĺŕ ŷţŕŏ ŕĭĭĂţĺĺ! ŷĞďžzkţŬf Ŏ5 ŕŏďžŕư!f ĺĺţŕ
Ŏ5 ĎĺţĞzďžĂ ŕĞkfĂŕ Ğnţĺţŏŏzkŭ ŕŏŭkŕkĂ ŕĞŏďžţďž!f ŕţzŏŭŕŏ ţŕŕŏŕk ĺŕţĺďž Ăĺ ĺŕŕĞŭ
- ŕĞďžnţŭďž!f ĭĺ -ŕĞŏĺţ+ďž!f ĺţďž ŕŕŽĂĺţ ţŕŽ ţŕpĂ ŬŕŕŭŏŽ!fĂ ĺŽĞŕŏP!fĂ ĺĺĭĭ+ĺĺ!f ýĞơ
ŕơĞŤ5ţ ĺĺţŽ ŕŕŭzŏ ĞĭŽŽ ŕŏŤŏŏ Ŭ ĺĺţĭĭ Ý ŷĂŤĂďž!fĂ ĺŕĞŤŬf ĺĺĞďžţď+
Ý ĭĭţŕ ŬĂ ţơ Ĭ!ţ ĺĺĞkơŏ Ŭ)): ĺĺţďŭ ĺŕ ŤĂŏ ĺĺ!Ŗ! Ý (č)ĭĭĭz!f ĭĭţĞ+ ŕơưfĂ
ĂĺĺĞŏĞĺţ+ ĺĺţďŭ ĭĭŕŏơ!f ŏĭĭĂơĭĭ!f Σ ŕţ!f Ŏ5 ŽŕŕŽ Ğďž+ Ü(Ď)((ŕĂŤơďž ĺĺţĭĭ
. (ď)ŁŏŭfĞţ!f ĂĺĺŁŏŭŏĞŤďž!f ĂĺĺŁŏďžĭĭ+kďž!f Ĭ!ţ Ğnţŭ ŕĞŤŏ ŕĞfŕĞŤţ

ŕţŏŤ ĺĺţĂ+ ŕĺĺĞŬ!f ĭĭţĬĭf ýţŭ ŕţĭĭ!f Ŏ5 ŕŏďžư!f ŷďžzkţŏĂ
: Ğďžĺĺţ Üĺţŏďžĺĺţďž ĺţŏŭŭţĺ! ĭĭĭù+kďž!f Ğnţŏ!ţ ţďžzŏ ĺŕĂŏkďž
ĞnţĺţďžĺĺţơfĂ!f ĭŕŽ ŕơ!Ğŭ Ĭţţkţĺŏ ţŭ ĺĺţĭĭ ÝŕĞŤkPŬfĂ ŕĞŋŏŬf :ĞďžnţĺĂĺĺ
ĺţŽ ĺĺŭ Ĭţţkţĺŏ5 ÜţĺĞţzďž ĭ ţďŏĂ ĺĺĭơďž ŷơŏ5 ÜĺĺĭĭďžĞ+ŭ ŕĺĺţĞĺĺ!f ĭĭţĬĭf ţĺĺ
. ŷďžŋ!fĂ ĺĺŏ+fŕk!f Ŏ5 ĭĭţĬĭf ĺĺ!Ŗ ŕfŕ+k

ŕŕ Ťkk ĺŕĺĺţĞĺĺ!f ĞĞďžţĬĭf ĺĺţĬĭ Ýĭĭĭ fŕkTĬfĂ ĺĺ hĭĭ!f ĭĭ!fŕţ :ŎĺţĞĺ!fĂ
ĺĺţĺĺ ýďžĞĺĺ!f ĭĭţĺĺĂk Ğďžŭŕ5 Üţďžơďž ĭĭĞp ţďžơďž :ýŏp fŖ5 Ü ĺĺ fŕkTĬf ĺŕŏĺ+ ĞnţĺţĂ+ŭ
ĺĺţĭĭ Ý ĺĺ Ğŭk!Ĭf fŖĺĺ ĭĭ!fŕÚ ŕŏďžĭĭ!Ğŭ Ĭĭĭďĭĭ ĺĺ!Ŗ! Ý ĬĺţĞĺĺ!f ŕŏŋ ŷĂĬĭf ţďžơďž
. (Ď)ĭĭŭ+!f Ŏ5 ţŕŕŏŋ ţďž ĺĺĺ ŕkTŏ ĬĂ ĺĺ hĭĭĭŏ Ĭ

ĺĺŤĞĞĺĺ!f ĭĭ+kďž Ĭ!ţ ŕĭĭĭĺĺ!f ĭĭĞţĬĭf ţŕŖĺĺ Ĭ!ţ ĭĭţĬĭ!ţŏ ĺĺĞ+ ĞĞĭĭďž!Ă
ĺĺ f ĺĺ Ŗţ Ü ĺĺŤĞĞĺĺ!f ŕŏďžư ĂĺĺĺĂ Ü+Ĭĭfŕŕ!f ţŕŖĺĺ Ŏ5 Ğţĺĺďžĺĺŏ Ğďž ţŏţơk ĭĭŕŕ! ĺĺŤĞĞŋĂ
ŁĺĺĂ+ŏ ĺĺţĭĭ - ĺĺŤŏĞĞĺĺ!f ŕŏďžư Ăĺĺ+kďž!f ŕŏďžư ĭĺ - ĺĺŏŕĞĺĺŬf ĺĺŏţĺĺŬf ĺĺŽ

(č) ŕŏĺĺ : ŕŕĞĺĺ ĺĺŭ ýŏĺĺĭĭ!f ŕŕŤ : čĎČ/č ĺĺ!Ğďž ĺĺŭ ýŏĺĺĭĭ!f ŕŕŤ : čĎČ/č .

(Ď) ŕŕŕĞŤkŕf ĺĺŕư!f ĺĺŕŕĞĺĺ : ĕčč/Ď .

(ď) ŕŕĺĺ : ŕŕĺĺĭĭ!f Ăơţĺĺ ŕŕĞŭ ŕŕĞfĂŕ ŕŕĺĺ : Đē .

(Đ) ŕŕĺĺ : ŕŕĺĺĭĭ!f ŕŕŤ : Ďč/ď .

ƧǂŘu Ŭǫ ýǲžĠĐ!f ŃĵĚŏďžŏ ŬĂ ŎIŃkdž!f ŃƱƧzŏ Ŭ Ƀžŭǂ!f Ŏ5 Ğďžnjƀdž ĹŬĂnjŋdž ĠŘŽD ÜŃŏƧŏŬIj LJdž ĹƥƑĠ5 ĚýpD ǁ!Řu LJĠǂ5 ÜŤƧŤPƋdž ĂD NIŏŃZ ĞdžƥIdž ŃjƲŎ!ƱŃdž ÜŃƥNjĠTdž!fĂ ƲĂươ!Ġu Ğdžnjŏ!ǫ ƲƲƲzŘ!fĂ ĞdžNjĚŏŏdžk ĹLJǂdžŏ5 LJfƧPŬf LJfƧŏdžŃư!f ĂNj Ğdžnjĵdž ƥĂŢIdž!Ġ5 ÜƱYĠŎP!fĂ ƲŃǂŘ!f ŤKpĂ ŁJfƥNjĠTdž ŁJfƧưĠơ Ğdžnj5 Ʋŏdžư ŁJƎ5 NIŏŃZĂ Ü(Č)((ŁJŏĠzdž!f ƲǂơĂ ƱƱdžĠĐ!Ń! ĞĵŏĠzdž ƲžĂnjƱdž!f ýzŋ)) : ĞdžNj ÜŁJŏdžǫp ƲžǫIĵŏ ƱYFĠƵ!f

- Ŏ5 Ğdžǂ ÜƲžŭǂ!f ŁƱĠŏǫ ŃŁjŏŃŏ ƲžĂŃƱzdž ŃŃžĂnjƱdž ŁJŬ ÝƲŏǫ5k Ĭ!ǫ ŁŁĠkơŏ Ŭ Ğdž ƥĂzŏ (ĠNj) Ʋŏdžư!Ġ5 ،(Ď) ﴿مَا تَرَكَ عَلَىٰ ظَهْرِهَا مِن دَابَّةٍ﴾ : Ĭ!Ġzk ŃŁĂp LJƵ ĬIjƷD Ğnjŏ5 ƱƱŃ!f ƱYĠ5kƧfĂ Ğnjŭ ŃŃz!f)) ŁJŬ Ý (ď)ƲƯƧŬf ĬŃƵ ((Ʋǂ!f.(Đ)

- : ŁJĠdžǫp ĞưŏD ĂNjĂ ÜƲŏǫ5k Ĭ!ǫ ŁŁĠkơŏ Ğdž

❖ ýĂŬf : ŷŶdž ÜŃƱƱup Ğdž ŃjƲŎ!ǫ5ŏ Ğdž . ŃŁdžƧǂD ƥŏƨ

❖ Ŏ!jĠĚ!f : ŎIjĠĚ!f ƧĂơdž ĂNj fŘNjĂ Ü(đ)Ńƥƥzŭ Ğdž ŃjƲŎ!ǫ5ŏ Ğdž . ǂǫfƧƥ!f

ƧŤPƋdž ƲŏdžƱư!f ŁJĠŏkǫ LJĂŏĂơŭ!f ĠNjƲpD Ŏk!f Ăơŭ!f ŷĂŢD LJdž ŁJǫ ĞƱ5! ŃƱƱup ƲƥƥIdž ƲĂǂŘdž ĬƱƵ ƥĂzŏ ŁJD ƥŭ ŬĂ ÜƲǂŘ!f Ŏ5 ƲƥƥIŏ ŭ5 ÜǂŭkƲ!f ÜĞdžƥIdž NIŏŃZ ƥĂzŏ Ğdž ŁJĂǂŏ ŁJD ƲŏdžƱư!f Ŏ5 ƲŎ!ǫ5dž!f ýŢD)) ŁJƎ5 ÜǂŭkƧĂ ƵYfĂhD Ŏ5 LJĂŏĂơŭ!f ĠNjƥƥơ (Ē)((ƱYfĂdž Ŏ5 ŷŢŬf fŘNj Ƶ!ĠP ƥpĂ

(č) ǁ!Ğdž LJhŬ ýŏnjǫk!f ƨƧT : ƧUljŏĂ . čĎČ/č ÜčČ/Ď ŎŋĠnƨ!f ýdžŋ ƨƧT : ƧUljŏĂ . ĞĐđ/Ď YƧưǂ!f ƧĠTkƧf.

(Ď) . Đđ : ƧƱĠ5 lƧĂǫ

(ď) . ĎđĒ/ě ƱŏơdŽ!f Ƨơŭǂ!f ÜďĚč/đ ƨŏŋĂ!f ƧƧơdŽ!f : ƧUljŏ

(Đ) . ďěĒ ƥFfĂƨ!fĂ ƥZfĂǂ!f : ƧUljŏ

(đ) . čĎČ/č ǁ!Ğdž LJhŬ ýŏnjǫk!f ƨƧT ÜčĎ -čč/Ď ŎŋĠnƨ!f ýdžŋ ƨƧT : ƧUljŏ

(Ē) . ĎđĎ/Ď ýŏdžǂk!fĂ ýŏŏŘk!f .

[illegible] . (č)

[illegible]

[illegible] : [illegible] . (D)

[illegible] : (ď)

[illegible] . (ď)

(č) ĐđĎ/č [illegible]

(D) đĐĎ-đĐč [illegible] : [illegible] .

(ď) čĎĒ/č [illegible].

Ĭ!ǫ Ĵŏkơf Ǿďžnĵhďž ĹŬĂnĵŋďž LĴĠ‡ ĠĎžŶŽ5 ŃŶĴĠǯ!f Ŕŏďžŭ ĠĎžD ÜĠďžnĵŋĠŏhŬĂ ĠďžnĵŏŏŭĂk!
ŃŶhŃ!f ĂNĵ ĴŘNĵĂ ÜŃŶďžĠŃ!f ĵŁĵŽ ĵĵĂŢ!ďž!f Đ'ŭŕŏ! Ý ŃĦŭĂďžƐ NŁĵŽ ŷŏƨŏ ĹĠŎT
ŘŽŶ‡ďž!f ƨŏďžŭ)) ĹĴƎ5 ÜĴĂƨ‡Ř ĠďŽ‡ ĹĠơŏŋ!f ĵŁĵŽ ĠďžnĵŽŏhŭ ĦŏƨŏƨŏŶŽ! ŃƩŏĴŘ!f
ĴŽ ƨĠƨ5 ŃŶĴĠǯ!f Ŕŏďžŭ ĠĎžDĂ ÜŁĵNĵĠŢďž!f ĠďžNĵŔŃ5k ŃŶŎĠPďž!f ƨŏďžŭĂ
. (č)((ŃŔŃ5ŏ ĠďŽ Ĭ!ǫ ĴŏkơĠ5 ÜŁĵNĵĠŢďž!f

ÜNŏ5ƨŎ ŁĴĠŁĵĂ‡ŏ ŁĴŏďžnĵďž ŁĴŏDƨŋ ĴĴďž ŎŃďžŋ!f ŃŶŏ‡ƨŔ!f ĵŘNĵ Ł2!ďkŏĂ
: ĠďžNĵĂ ÜŔPŬĵ ŔƨŘŏĂ Ŭǫ ĠďžNĵĵơD ŔƨŘŏ ŭ5 ÜĠďžnĵhŭ Ŭǫ ŃĂŁŏ ŬĂ

❖ LĴŏŋ!f - ĵĵŔƨ2DŽŁŁ - (ƒƐƒŁŁ ĵĵŢ) ŎĠƨhŭ ŕŘ!f Ŕŏďžŭ!f ĂNĵĂ :
: ‖!ĠďžŁĴhƒ ŷĠĵ ÜŃŶĴĠǯŃ! Ŭǫ ŁĴĂ‡ŏ ŬĂ ÜŁŃďžŋ!f Łŏƒĵhŭ Ŏ5 ƨƨĵŢkďž Ŏkďŏ
ýĂďžƨďž ŷďž‡ďž!f Ŕŏďžŭ!f ŃĵĵŏĂ Ü... ŃŶĴĠǯ!f Ŕŏďžŭ ŔŎŋƨďž ŃŏĵŏŁk ŷŢŬf))
.(Ď)((ĎŏƨŢ ƨŎŋƨďž Ĭ ŃŽ ŷƨ5

❖ LĴŏŋ!f - ĵĵŔƨ2DŽŁŁ - (LĴơyĠ ĵĴDŽ ĵĵNĵ|PDŽŁŁ) ĹĴŏŋ!f ƨŋ|‡h ĹĴŏŋ!f ĂNĵĂ Ü:
Ý Ďŭ‡!f Ŏ5 ŶĴĠǯ!f Ŕŏďžŭ ĵƨƨh ƨŢPďkďž Ŏkďŏ ŕŘ!f NĦŭ ŎŔŢďž!f ƨNĵĠŬ!f
ƨĵĵƨ25ǫ ŃŋŋŁĵŏĂ Ü(ď)((ŔnĵŬďž!f LĴďž ŃnĵhŭD ŔďžŭďŽ!f ŁĴŬ)) Ý ŃŃĵĠŏhŭĂ ĵĵŔŏŋ‡k!
:(Đ)ĠďžNĵ ÜŁĴŏďžŋĵ Ĭ ŃŽ ĠĦŭŏ‡ƨkĂ

. ĵĵďžơďž ĠĦŭ!ĠŎ ŃŽŋĵ :ýŕďž Ü(ĦŏĂơĵ!f ĦďžŃ‡!f) ĵĵƨ5ďž!f :ü̲ŋĵŬ̲Ɛ̲

. Ĭ!Ĝƨk NŁ!ĂŁ‡ Ü(ĦŃďžŋ!f) ŃŶ‡ƨďž!f :Ĭ̲ďžĵĴŁ̲ŁŁ̲ ﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ﴾ .(٥)

LĴďž YĂŁĵ!f ĵŘNĵ ĵĂŽŋŏkk ŁĴŏŏĂơŁĵ!f ŁĴD Nŏ!ǫ ĹƨĠŢŬf Ŕĵĵŋĵk ĠĎžďžĂ
ŁKŁĵŏĠŏhŭk NŁĵĵD Ŭǫ ÜĦŏ!ĂŁďž Ħŏhŭŏ‡ƨk ŷĠ‡ŢĠŏhŭ ŁĵĂĵĵŏĵĂ ÜŃŃŽĠ‡ơD ĵĂŁĵĵŏhŭĂ ŔĵĴĠďžŃ!f
ÜŁĴďŢ!f Ŕŏďžŭ : ŎNĵ ÜĦŏhŭŏ‡ƨk ĵ/ŭĵĂďž ĦŏŭŏŎ5 NŏĂhŭŏŋ ŃĵƨŔ5 ÜĠnĵŏ5 DŽnĵĴĂĵĵD

(č) ĎđĎ/Ď ýŏďž‡k!ĵĂ ýŏŏŘk!f .

(Ď) čđĕ ÜčđĒ/č ‖!ĠďžŁĴhŬ ýŏnĵŋk!f ƨƨŢ .

(ď) ĐďĔ/č ýŢ5ďž!f ƨƨŢ Ŏ5 ƨĠŭŏŬf .

(Đ) ččĎ ŎŋĠŋƨ!f ýďžŋ ƨƨŢ : ƨŬĵŏ .

(đ) č : f ŭPŬf ŁƨĂŋ .

ùhu ƧĂƧŋdž!f ƧŏdžŇư!fĂ ÜĞdžnjňjhuTĂ ΣƑhuĂ DžzLj ƝYĞhu Ŏ5 YĂ5Ƨdž!f ƧŏdžŇư!fĂ DžŇ5 ÜƵ15 ƦŋdžP Ŏ5 ƧĂ5ŢZ ĹJhf ŃjƧŢƣĂ Ü(Ď)ŋŎŋƧĞ5!f ŃŦhkĂ Ü(č)(YƧ) ÜĞnjĹjdž ƦkŋŎ5 LJĞŏƣ ĂhD ŃŢŃŢPĂ Ü(ď)ňƦ !ĞĂ!fĂ ÿĂŪf ĹJŏzưĂdž!f Ğnjŏ5 ƧƦŘŏ ƵzĞTNj ĹJhf ŃŇ5fĂĂ ÜĞnjŏňZ ňŃ !Ğdž ĹJhf ŃƀfƨĂ Ü(Đ) Ʀ !ĞĂ!f ƦƲưĂdž!f ƨŋŏ Dž!Ă : ŎNjĂ ÜDžnjĹjŏhu ƨƧ ŭP Nŏ5Ă Ü(đ)ŋŎƵĂŏňŋ!fĂ

- ŃjƨŋƨdžĂ Bžŋŋŋdž!f ÿZĞ5ňl! ƨƧĞ ưdž!f ƨŏdžŇư!f ĂNjĂ ÜÿZĞ5!f ƝYĞhu Ŏ5 :üNjŬƐ ŹŋŏƨNŇžŭƐ ƝYƧư : ýĂdž ÜƨŋPĐdž!f Nhu ÿĂƨdž!f .

- ƨŋƨdž!f ƦŇŢ!!fĂ ĹJĞŢ!f ƨŏdžư ĂNjĂ ÜƨhuP!fĂ ŋŋkhdž!f ƝYĞhu Ŏ5: ŬdžFkŇƐ ŃŦĂ!ŃjŇĂdžĂÜ(Ē) ﴿بَلْ هُوَ ٱللَّهُ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ﴾ :Ŭ!Ğzk ŃŇĂp Ŏ5 Ğdž‡ ÜƦŇdžŋhu ﴿إِنَّهُۥ مَن يَأْتِ رَبَّهُۥ مُجْرِمًا فَإِنَّ لَهُۥ جَهَنَّمَ لَا يَمُوتُ فِيهَا وَلَا يَحْيَىٰ﴾(ē) :Ŭ!Ğzk .

- ƨŋƨdž!f ŃĂ5Ƨdž!f ƨŏdžŇư!f ĂNjĂ ÜƨhuP!fĂ ŋŋkhdž!f ƝYĞhu Ŏ5 : KŇƐ ﴿إِنْ هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا ٱلدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا﴾ :Ŭ!Ğzk ŃŇĂp Ŏ5 Ğdž‡ ÜŋƨhuPhu (ŇƐ).(ٰ) .

- ŭƵĞ5 ŃĂ5Ƨdž!f ƨŏdžŇư!f ĂNjĂ ÜĞdžnjňjhuTĂ (ƦΣƑhuĂ DžzLj) ƝYĞhu Ŏ5 : UĞŋŋŇƐ Ğdž ÿĞùλdžĂ Ü6ŋŏƣ!f ŭùdž!ĞZ DžzLj : ÿùùλdž Üŋŋŋùzhu ƨƧ‡Lj ŋƧdžhu ƨŋƨdž!f

---

(č) ŏLjŋ : ƧULjŋ . čĎē/č YĞk‡!f

(Ď) ŋŋ : ƧULjŋ . ďĎď/č ƦŋŋŇzk!f

(ď) ŋŋ : ƧULjŋ . čč/Ď ŎŋĞŋƨ!f ýdžŋ ƵƧT

(Đ) ŋŋ : ƧULjŋ Ğ‡kƨf : ƨƧT ƨƧhu!f ÜĎĒē/Ď ýŏdž‡k!fĂ ýŏŏŋk!f ÜĕĐē-ĕĐĒ/Ď YƧư!f . čď đ/č Ƶŏŏƣdž!f

(đ) ŋŋ : ƧULjŋ ÜĒďĒ/Ď YŏňŇ!f ŎLjƨdž ÜĞNjƀzhu ĞdžĂ čĒĎ/č ll !Ğdž LJhuŬ ýŏnjŋk!f ƵƧT : . đč/Ď ƨƧĞULj!fĂ ljĞhuTŬf

(Ē) . Ďē : ƨhuŋ lƨĂŋ

(ē) . čČ : NƵ lƨĂŋ

(Ĕ) . ďē : LJĂLjdžƣdž!f lƨĂŋ

Ĭ !ĞzĶ ŃĬĬĂp ĞdžŃjfƧηdž ăƧη :﴿ كَبُرَ مَقْتًا عِندَ ٱللَّهِ وَعِندَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ ﴾[č]

.

- : ĝŷλdž ÜƧŃjĞŬ ƥĭ ƶf ŃĬjdž ĝŷƥhudž!f ƤŏdžŃư!f ĂŃjĂ : ŷƥhu!f ƝŶĞu Ŏ5 : Ƨ DžFĢŃ€ : ƶƥdžơdž ŃĬĶdžƧ‡D .

- ĿJöŃdžĞz!f ŷŷĂdu ŃŶĂ5Ƨdž!f ƤŏdžŃư!f ĂŃjĂ : ŃŶƨĞĿjĶ!f ƝŶĞu Ŏ5 : Ƨ ƣFƥ€ ĿĿ€ : ĝŷλdž ÜĿJöŽƨĞĿjĶdž!f ƝŶŭŏ!f ĶdžƧ‡DĂ ŎĿjĂdžƧ‡D .

- (ƝŶƧ) ùhu ƤĂƧηdž!f ƤŏdžŃư!f ĂŃjĂ : Ƥη!f ñƨĂƧơ ƝŶĞu Ŏ5 : ŬĞFƥ€ ĿĿ€ : ĝŷλdž ÜĿƧ‡Ljhu ƶƧŃ5dž .

ƤŏdžŃư!f Ĝnjö5 ŃƤƥlkŏ Ŏk!f Ƨ‡Ř!f Ł5ljc ĬƧĂŢơdž!f ŷĞ‡TŪf ljŘNj ĬĿJǫ

Ĭ ĬŽ Ƨdžưdž!f) Ĭ ĬŽŏ Ğdž Ăơƥ!f CĞdžŃŽ ƥLjŽ Ĝnjhu ƥfƧö Ŏk!f ŎNj ŃŽƨηƧdž Ĭ ĬŽ

ƝŶŏ‡fƧĶ!f ŷŷ‡ ĞdžD ÜNjöŃŽ ŃŽhup Ğdž Ł!Ŭƥ! Ńƨ ŬŬf Ƥdžưŏ Řǫ Ü(Ƥŏ5Ł!f ŁŏöƧT

Ƥ‡Ř!f ŷhup ƤĞdžưŬf ƥƥŽ ƥƥŽĞl! ŷƲưPk5 Łöhu Ƨz!f Ŏ5 ăƧPŪf[Ď]

: Ŏ!Ĝk!f Ăơƥ!f Ĭ ĬŽ ŷĞ‡TŪf ll Ńk Ńöƨ Ƨk ĿJĂ‡öĂ

ƤƧ!fĂ (ƝŶƦĞƨ!f Ƥŏdžưƨ) ƤƧ!f LJdž ŷƥ ƲhŏkĶ ƥLjŽ ĞdžĞkPĂ

ƤhưkĂ ĞdžnjŃdž‡ơk ŁŃdžĞŽ ĞƤĂƧT ƲưLj LJD ŷŏƤkƧLj ƨhƧ ĞŃdž (ƤĂ‡Řdž!f)

(č) ďđ : ƧĞƨ ŁƧĂƧ .

(Ď) ĐĐď Łöηnjdž!fĂ Łö5Ƨzdž!f Σ ƧŪf : ƧUljö .

Ž€ ÞLŬ‖ε NjljNj Û(ÞĭDŽ‚Ţ‖ε - ăć -) Þ'ÞƵ2DŽ‖ε Ĭ ʒ ŬÞłłĭʒ ÜBĭŭ‡!f Ŏ5 Ćdžnj‚ÞŏnDž
: Ĭ‡ĭ ƒDŽ ÛLJúYć ûDŽŬ‖ε ƒƒĭ1ε Þł DžDŽ ûNjŬε

(Č ĆBž! NÞJhu Ƶ‡R Ćdž! Ý BžĬ‡kdžĬ! ŬĂ ÞŶŎĆPdžĬ! Ŭ ÞŶƒĆʒĬ! ƵŏdžŇư!f ŁJĂ‡ŏ ŁJD
ƵĆnjhuÚf ƒRNj NŁjƵ ýŶ5Sŏ ĆŎŎT LJdž Þhu Ŭ ŁJĆ‡ ćưdžĆ€ ĆdžnjhdŽ LJĆ‡
. ŁŬ Ădžʒ!fĂ

(č ƵNjĆŬ Ĭ‖Ƶ ƵÞƒĆƵ ƵhkSĂ ĆŬ5! ŎĬdžŋ!f ÞŶŏ‡SĂ!f Ŏ5 ĆdžÞł kdž ŁJĂ‡ŏ ŁJD
. ƵhkSĂ ĆŬ5! ƵPÞkdž

(Ď . ĆƵLjÞdž ĂD ƵS‡Rdž ÜƵSNjĆŬ ĂD ƵSkkłdž ÜƵĬ Ţ5ljdž ĂD ƵĬ Ţkdž ŁJĂ‡ŏ Þp

(ď ÜƵhPĂ ÞÞkhdž ŃĬ Ţ D Ćdž Ŏ5 ĆhuĂ Ţljdž ĂD ĆƵĂ5Sdž Ŭ€ ƵŏdžŇư!f LJĂ‡ŏ Ŭ
DžƵLj) Ŏ5 ƵŏdžŇư!fĂ ÜhjƵhuPhu ƵŬł5dž!f ƵŏdžŇư!fĂ ÜŁJÞŢ!f Ƶŏdžư :Ŏ5 Ćdž‡
Ŏ5 Ŭ€ ł5Ćư ÚĆhu ƵSĂSndž ŬĂ ÜŶƵĆnjhuTĂ (Σ ƒhuĂ
(ŶƵ) Ŏ5 Ŭƒ Sn!f Ƶ Sơhu ƵSĂSndž ŬĂ ÜŃłĂƵ5dž Ĭ‖Ƶ BžÞłdž!f ýƵĆ5!f
. łSĆn!f

(Đ . hjƵŬł5dž Ƶ‡R ýhup ýÞhu ĂD Þŏ‡Þk ĂD ƵS Ţ Ăhu ýhkŏ Ŭ

ăć -) ÞƵ2DŽ‖ε NjljNj ÛƒNJdžDŽ Ĭdžƒł‖ε Ĭ€ ÞLŬ‖ε Ĭ ʒ ŬÞłłĭ ƒDŽ ŁÞĆć ƒÞŽć
: Ĭ‡ĭ ƒDŽ Û(ÞNjłPDŽ‖ε -

(Č . Ƶdžưdž!Ćhu ƵŬł5ŏ Ŭ Ƶdžưdž!f ŁJ‡5 ÜƵdžưdž Ƶŏ€ ćSNjĆŬ ŁJĂ‡ŏ ŁJD

(č . ƵhkSĂ ĆŬ5! ÞŶƒĆʒ!f Ƶŏdžư LJƵ ƵPÞkŏ ŁJD Nŏ5 ŃŶŋŏ

(Ď ÞŶưfĂdž ƵkŁ Ŏ5 yŏ ÞSdž!Ć5 ÜƵĬdžŋ ĂD ÞSdž : ĆdžNj ÜLJŏdžłp Ĭ‖Ƶ Ŭłłljŏ
. ƵSƵzdž DžD LJĆ‡ ćS‡Lj

(ď ŁJĂ‡k LJD ƵƒLjŏơ Ćnjŏ5 ŎSƵkTŏ5 ÜŎł5 ƵĬ‖Ţ!!fĂ ŁJÞŢ!f Ƶŏdžư ydž ƵĬdžŋ ýŶŏ
ƵŏdžŇư!f ŁJŬ Ý ĆnjŏDƵŋ Þơ‚D ł2 Ƶơ ƵĂŋŏ ŭ5 ÜŁJŏDƵŋ!f ƵơŏSŢ ƵŏSƵhP
. ƵĬdžŋ!f ŁJĂdžưdž! Þ‡Ždž

(Đ . ŃŶhup Ćdžhu ƵĬzk NJ! ƵŬŏ5 ÜƵŏ!ŭłkłŬĆhu ƵŢŏ ŁJD ŃŶŋŏ

(٦ . ÞŶƒĆʒ!f Ƶŏdžưdž LJƵ ÞƵĆnjhuÚf ƵŬ!fSłĂ ƵĆưŏÚf NhćýŢơŏ LJD ŃŶŋŏ

المطلبُ الأولُ
ضميرُ الشَّأنِ والقِّصّةِ

❖ Ł¡ƵĭƥyŦ :

ljĂƵƲu ư ŏ Dĭ!Ă ƶơ ư ƒĂ ƶŏơŭƵ Ţƒ ƶ5ŏƵzk NJ! ŦŏƲƵz!ƒ ƶĆĞdžŇZ ý√ư ŏ Dĭ!

Üƥƒ Ƶ5ŭ! ƥĭzŭdž ŋ¥ƑĞƹ Ƶŏdžŭ : NJƥdƲ Dźnjdžŭ‡ LJdž Ďźnj5ŏ Ğdž Ŭƹ ÜŇƥŏlŏ ƵƲĞ ư Ʋĭŏdžŏ Üƥƥơdž ŏĭ Ăơlj ¥!Ğp Ŏ5 ƶ5ƵƵĂ ŏĭ Ăƹ! ŎƲŏ‡Ƶk ŷ‡T LJdž ƶĆƶŋ ĹJĂ‡ŏ ĂD ŦŏdžŢƒ ŦơŏƵŢ ŦŏƵƲP ŦŇdžŋƲ ƵŢ5ŏ ĹJD Ğnjŏ5 ƵĂƵTdž ƶĞ‡ơƲ ŋƵŏƹ LJZ ƶŭ‡!ƒ Ŧƹ Ğŏ Ţ Ŧ!Ŭƥ ƥŏ5kĂ ÜŦƲkƵĂ ƶU5! ƵPƲkdž ĬŇZ ŋƥĂZ ŋ¥ŋŏĂ ÜŦŏŇz5 .(č)ŇŇdžŭ‡ ĆĞĹƶD ƶŇ‡kdž!ƒ ƥ Ţp ýƲdžĞŇŢ!ƒ ƶŇUzŏ ĹJD DźUƥ!ƒ ƒRNj ĬŇZ

(ĹJDĂ ĹJŢ) ĹJŦ‡džŏ ŦŏĂơƥ!ƒ ŷĂ Ţū! ¹Ƶ!ĞPdž ¥Ŷŏ‡Ƶk Ŏ5 ŇƲZĂpĂ ĹJŢ

ƥnjTŏ ƒRNjĂ ÜŦŏŇz5!ƒ ŦŇdžŋ!ĞĂŇZ ŷĂPƥ!ƒ LJdž ŦŏdžŢŬƒ ŦŇdžŋ!Ğu ĹJŏk Ţ ŦPdž!ƒ Ŧƹ Ğ!ƒ ŦŏƲƵz

❖ : <u>ŽŽŽ

[illegible]

[illegible] . (č)

❖ : [illegible]

[illegible]

[illegible] : (Ď)

- č [illegible] .

- Ď [illegible] .

- ď [illegible] .

- Đ [illegible] .

- đ [illegible] .

- Ē [illegible])) [illegible] .

- ē [illegible] : [illegible] . (Đ)

(č) : [illegible] .. Ďēč/Ď [illegible]

(Ď) : [illegible] ŪĐĒĐ/Ď [illegible]

Ēď'ē IJ Ēď'Ē/Ď [illegible] .

(ď) [illegible] LJhŪ [illegible] ΘƧT . čĒĐ/č [illegible]

(Đ) [illegible] . ďČč/č [illegible]

❖ : LJƀƵƶ 2ŽŽ !ƒ|Θć

ƲUƀ!ƒ ƀljƶĂ ÜƲŃŤ!!ƒĂ LJƀƵŤ!ƒ Ʋŏdžư Ʋŏ‚ƽdž! ćdžć+ơD ĂƠƀ!ƒ ŃŸk+ ŧKljŏh

LJƶ ƲŽŽkŤŏ - Ʋŏƽdžƽdž!ƒ ĭD - NƀƵƶh ćnjljdž ĵNkljk‚ƽlj ŤŤơć5 ŤƲUlj ćnjŏ!ǫ

LJdž ŤƲŏdžkdž ŤƲĂŤ ƀƶzŏ Ʋǫ ÜćŽŽŽ+ ćƀƒƲk5ƒ ćnjljƶ ŧƲkƽŏĂ ƲPŰƒ ŧKƒƲŏ‚ƽdž!ƒ

ÜăƲ PŰƒ ƲhP!ƒ ƲĂŤ ĬŽƶ ŧƲhćljŏ Ŭ ćdž ćnjŏŽƶ ŧƲhćljŏĂ Üćƀkhdž!ƒ ƲhP ƲĂŤ

: (č)ŎNj ćnjdžNjDĂ ÜNJ! ććĂƲŤ ƴư lj LJD ŤLJ+džŏ ljćljƶhkk ćdž ŷŭP LJdžĂ

. ƲPć Ʋdžư džh Ʋdžư dž!ƒ Ʋŏ‚ƽk ŤƲĂŤ ŭ5 ÜćƲNjćU ŁJĂ+ŏ LJD -č

. NŏŽƶ NLjdž ęćƲn ĂD NŽƶƀlk ŤƲĂŤ ŭ5 ÜćhkƲĂ ćU5! ƲPdkŏ LJD -Ď

ćŏhŽćć ćŏƒćTljǫ ŁJĂ+k LJD ŤƲĂŤ ŭ5 ÜĬljƶdž!ƒ ćŽžćk ćŏƲhP ćŽdžŋ ŁJĂ+ŏ LJD -ď

. ćŏhŽćć Ʋŏ£ ĂD

. ćnjŏŽƶ ćŽćPƒƀ!ƒ ćPl‚ćƀ!ƒ ŷdžƒĂƶŽ! ćƲhP ĂD ƲŏdžŃư!ƒ LJƶ ćƲhP YƲƶŏ LJD -Đ

ćnjŏLj+Ʋ ƀơD Ʋ2 Ʋơ ŤƲĂŤ ŭ5 Üćŏdž‚ƒ DžD ŧKljć+ ćŏŽƶ5 ćnjŏDƲŋh ĐƲŤŏ LJD -đ

. ŽŽdžŏPƒkĂ ƲŏdžŃư!ƒ ŤŏUƶk ƀŏƒk ćnjƀŰ Ý LJŏŏƲ‚h!ƒ ƀljƶ

ćhƒƲ Ĭ!ǫ ŽŽćkơk ŭ5 ÜćŽdžć+ ŰŽŭ|k‚ƒ ćŽŽ|k‚dž ŤLJĂ+k ljƀƶh ćŽdžŋ!ƒ LJD -Ē

. Ĭljƶdž!ƒ Ŏ5 ćƀkhdž!ƒ Žƒƒƒ

ج- ČĮĮĮ

- ل ﴿ وَقَالُوا۟ مَا هِىَ إِلَّا حَيَاتُنَا ٱلدُّنْيَا ﴾ [1] : ٱلْمَعْنَى مَا الْحَيَاةُ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا

- ك ﴿ إِنَّهُۥٓ أَنَا ٱللَّهُ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴾ [2] : ٱلْمَعْنَى أَنَا اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

- م ﴿ يَٰمُوسَىٰٓ إِنَّهُۥٓ أَنَا ٱللَّهُ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴾ [3] : ٱلْمَعْنَى أَنَا اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

- ن ﴿ وَقَالُوا۟ مَا هِىَ إِلَّا حَيَاتُنَا ٱلدُّنْيَا ﴾ [4] : ٱلْمَعْنَى مَا الْحَيَاةُ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا

- ه ﴿ إِنَّهُۥٓ أَنَا ٱللَّهُ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴾ [5] : ٱلْمَعْنَى أَنَا اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

- و ﴿ يَٰمُوسَىٰٓ إِنَّهُۥٓ أَنَا ٱللَّهُ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴾ [6] : ٱلْمَعْنَى أَنَا اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

(ج) ٱلْمَعْنَى : ٱلْمَعْنَى

(د) ٱلْمَعْنَى : ٱلْمَعْنَى

(هـ) ٱلْمَعْنَى : ٱلْمَعْنَى

(و) ٱلْمَعْنَى : ٱلْمَعْنَى

(ز) ٱلْمَعْنَى : ٱلْمَعْنَى

(ح) ٱلْمَعْنَى : ٱلْمَعْنَى

(ط) ٱلْمَعْنَى : ٱلْمَعْنَى

(ي) ٱلْمَعْنَى : ٱلْمَعْنَى

(ك) ٱلْمَعْنَى : ٱلْمَعْنَى

(ل) ٱلْمَعْنَى : ٱلْمَعْنَى

(م) ٱلْمَعْنَى : ٱلْمَعْنَى

(ن) ٱلْمَعْنَى : ٱلْمَعْنَى

[illegible] (č)

: [illegible]

: [illegible] (Ď)

- [illegible]

. [illegible]

- [illegible]

. [illegible]

ب- [illegible]

. [illegible]

: [illegible] ﴿ وَأَنَّهُ لَمَّا قَامَ عَبْدُ اللَّهِ يَدْعُوهُ كَادُوا يَكُونُونَ عَلَيْهِ لِبَدًا ﴾ (٣)، [illegible]

: [illegible]

[illegible] (Đ) [illegible]

[illegible] (đ) .

ل - [illegible]

: [illegible]

[illegible] (Ē)

(č) [illegible] : [illegible] . ĎēĒ

(Ď) [illegible] : [illegible] . ĒĒ/ď

(ď) [illegible] : [illegible] . čě

(Đ) [illegible] : [illegible] . čđĚ/Ď

(đ) [illegible] . ĒĚ/ď

(Ē) [illegible] : [illegible] . ēĎ/ě

❖ ŁjĬÚƒΘ (ƀĭDŽƀŢ℠ ăć) ƀĦƨDŽ : ¢ƀĦƨDŽ

ĭ ĭ ƒDŽĭƷ ƀƷƀ ŭΘDŽ Ĭ Ʒ ƀĦƨĭ : ÚNjć : (č)

ŸƒÿĠƀ ÜĠNjƀzh ÿƨ5 ĬŻ ĬKŻPƀ ƒRƀ : (Ď)(DžƒI) øℓ ƒDŽƨƐ -ć

ŁJĂ‡ŏ ŁJD LJönjŋĂ ƀơD Ö5 ƀĂŋö5 ، (٣) ﴿ وَإِنْ كَانَ كَبُرَ عَلَيْكَ إِعْرَاضُهُمْ ... ﴾ : Ĭ!Ćƨk

Û﴿ إِعْرَاضُهُمْ ﴾ ŃŻĠ5Ă Üƀƨ ÿƨ5 ﴿ كَبُرَ ﴾Ă ÜƨƀIdž ŁJdT Ƀödžư (LJĠ‡) ƀƷƒ

﴿ وَدَمَّرْنَا مَا ﴾: Ĭ!Ćƨk ŃƒĂƀ ŃŻĂdžĂ Ü(LJĠ‡) ù! ƨhP ƀöŃƨ5!f ƀŃdžŋ!fĂ

كَانَ يَصْنَعُ فِرْعَوْنُ وَقَوْمُهُ ﴾ ، (٤) ﴿ وَأَنَّهُ كَانَ يَقُولُ سَفِيهُنَا عَلَى : Ĭ!Ćƨk ŃƒĂpĂ

اللَّهِ شَطَطًا ﴾ ، (٥) ŃƒĂƀ Ö5 Ćdž‡ ÜĠNjƀzh ŁJöƨĂ5ƨdž ŁJödžƷƒ ĬŻ ĬKŻPƀ ĂD : ŃƒĂƀ

(Ē)ÐdžTć ƨƷƒ ăPŻƒĠ ÐžkŻ ƀƢƆNj ƨƷƒ ƨƷƒ ƨƷƒ ƨƷƒ ƨƷƒ ƨƷƒ ƨƷƒ ƨƷƒ ƨƷƒ ƨƷƒ ƨƷƒ

(ŁJĠ5ljŢ ŃΣĠ!f) ƀŃdžŋĂ ÜƒƀĂ ŁJdŢ!f ƀödžư (LJĠ‡) Ö5 ƀdžưD

. (ē)NJ! ƨƷöƷ5k ƀƀzh ƀKĆĠŋ ƀödžƷƒ ƀŃdžŋ!fĂ ÜƨhPĂ ƀƀkhdž

(č) ÜčĒĒ/č ℓ ù!Ćdž LJùhŬ ýönjƷk!f ΘƨT Üď đĎ/ č Ö5fƨöƷ!! ŸĠk‡!f ΘƨT : ƨUƷö

ěđĎ/Ď ŸƨƷư!f ƨĠTkƨf

(Ď) LJdùT!f ƨödžư ƨĠkkƷƒ ƨĂnjdžŋ!f ƨĠŋd5 Ü(DžFĠp ƀöƨ LJĠ‡) Ÿö‡ƨk!f Ö5 ƀĠoƷ!f ƨŻĠPf

: ƨùUƷö ÜĆfƨùƨ!f ƷƨùƷƷDĂ ÜƨĠdžưÚƒ ĬŻ ƷjŭŻD ĬĠöŬƒ ĬŻdžơĂ Ü(LJĠ‡) ù! ƨdžƷƒ

. Ēē/č ydžfĂnj!f ydžNj Üěđč/Ď ŸƨƷư!f ƨĠTkƨf Üčđ/č :ŸĠk‡!f

(ď) . ď đ : DĠƨƷjŬƒ ƨƨĂƷ

(Đ) . čď ē : ƨƷƨŻŬƒ ƨƨĂƷ

(đ) ƨƀù!f ÜĐčđ/Ē ÖöơdŽ!f ƨơh!f : Ö5 ƷjŭŻD ĬĠöŬƒ ŸƷƨŻƨ ƨUƷö . đ : LJŋ!f ƨƨĂƷ

. ĒČĚ/Đ LJĂŢdž!f

(Ē) . čđĚ/Ď LJöö!Ŋnj!f LJƒĂöƀ : ƨUƷö ÜýöĂÖ!f LJdž ĂNjĂ ÜÖ!Ŋnj!f ƨƷƨP ĂhD NŃjĠp

(ē) . ĒĒ/ď ƨözö LJhŬ ýŢ5dž!f ΘƨT : ƨUƷö

﴿وَأَنْ عَسَىٰٓ أَن يَكُونَ قَدِ ٱقْتَرَبَ أَجَلُهُمْ﴾[1]، وقد أكد الله سبحانه وتعالى على أن الأجل قد اقترب ﴿قَدِ ٱقْتَرَبَ أَجَلُهُمْ﴾ .

ب- الأجل (الموت) : (ورد في ثلاث آيات) وهي : (الأنعام ٦/ ١٢٨) و (الأعراف ٧/ ٣٤) و (يونس ١٠/ ٤٩) وتدل على أن الأجل هو الموت.

ت- الأجل (الدين) : (ورد في آية واحدة) وهي : ﴿إِلَىٰٓ أَجَلٍ مُّسَمًّى﴾ وتدل على أن الأجل هو الدين.

(أ) الأجل : الوقت المضروب لحلول الدين. ينظر : الكليات، ص ٨٤.

(ب) الأجل : الموت. ينظر : الكليات، ص ٨٤.

(ج) الأجل : الدين. ينظر : الكليات، ص ٨٤.

﴿ كَادَ ﴾ ù! ﴿ يَزِيغُ قُلُوبُ ﴾ Ă Û ﴿ كَادَ ﴾ ù! ﴿ قُلُوبُ ﴾ ﴿ كَادَ ﴾ (č) ؛ ((Ă!) ﴿ قُلُوبُ ﴾ ﴿ كَادَ ﴾ ﴿ يَزِيغُ ﴾ ﴿ قُلُوبُ ﴾ Ă Û ﴿ قُلُوبُ ﴾ ((Ă!) ﴿ قُلُوبُ ﴾ ﴿ كَادَ ﴾ (Ď) .

: (ď) :

- ﴿ وَءَاخِرُ دَعْوَىٰهُمْ أَنِ ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴾ (Đ) .
- ﴿ وَأَن لَّآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ﴾ (đ) .
- ﴿ أَفَلَا يَرَوْنَ أَلَّا يَرْجِعُ إِلَيْهِمْ قَوْلًا ﴾ (Ē)
- ﴿ وَأَنْ عَسَىٰٓ أَن يَكُونَ قَدِ ٱقْتَرَبَ أَجَلُهُمْ ﴾ (ē) .

(č) : ČČe/đ ČČoď!f Čoh!f Üď'ď'ē/č LJčČl!f Yf!ČZ ý‡Tď : ČUlj .

(Ď) : čď'ď/Ē LJĂTď!f Čp!f .

(ď) : đēĒ-đēĐ ÜĎčđ ČljfP!f Ĭljn!f ÜĎĚĒ Üčěď ČljGhď!f 2 T Č : ČUlj .

(Đ) : čČ : ΣljĂč lČĂl .

(đ) : čĐ : pĂNj lČĂl .

(Ē) : Ěě : NČ lČĂl .

(ē) : čĚđ : 2fČZŪf lČĂl .

- ﴿ وَنَعْلَمَ أَن قَدْ صَدَقْتَنَا ﴾ (ČČ) .
- ﴿ فَلَمَّا خَرَّ تَبَيَّنَتِ ٱلْجِنُّ أَن لَّوْ كَانُوا۟ يَعْلَمُونَ ٱلْغَيْبَ ﴾ (ČĐ)
- ﴿ عَلِمَ أَن سَيَكُونُ مِنكُم مَّرْضَىٰ ﴾ (Đ'Đ')
- ﴿ أَيَحْسَبُ ٱلْإِنسَٰنُ أَلَّن نَّجْمَعَ عِظَامَهُۥ ﴾ (ĐĐ)
- ﴿ أَيَحْسَبُ أَن لَّمْ يَرَهُۥٓ أَحَدٌ ﴾ (Đđ) .

f- ﻟﻠﺘﻔﺴﻴﺮ ﻭﺍﻟﺘﺄﻭﻳﻞ ﻭﺍﻟﺒﻴﺎﻥ ﻭﺍﻟﺘﺮﺟﻤﺔ (ĐĐ) ﻭﻳﺴﻤﻰ ﺍﻟﺘﻔﺴﻴﺮ ﺍﻟﻤﺄﺛﻮﺭ :

- ﴿ كَأَن لَّمْ تَغْنَىٰ بِٱلْأَمْسِ ﴾ (ĐĐ) .
- ﻭﻳﺴﻤﻰ ﺍﻟﺘﻔﺴﻴﺮ ﺍﻟﻤﺄﺛﻮﺭ (ČĐ) :
- ﻭﻳﺴﻤﻰ ﺍﻟﺘﻔﺴﻴﺮ ﺍﻟﻤﺄﺛﻮﺭ :

ﻭﻳﺴﻤﻰ ﺍﻟﺘﻔﺴﻴﺮ ﺍﻟﻤﺄﺛﻮﺭ (ē) ﻭﻳﺴﻤﻰ ﺍﻟﺘﻔﺴﻴﺮ ﺍﻟﻤﺄﺛﻮﺭ :

(č) ﺍﻟﺒﺮﻫﺎﻥ ﻓﻲ ﻋﻠﻮﻡ ﺍﻟﻘﺮﺁﻥ : ﺟﻠﺎﻝ ﺍﻟﺪﻳﻦ ﺍﻟﺴﻴﻮﻃﻲ . ققد

(Č) ﺍﻟﺒﺮﻫﺎﻥ ﻓﻲ ﻋﻠﻮﻡ ﺍﻟﻘﺮﺁﻥ : ﺟﻠﺎﻝ ﺍﻟﺪﻳﻦ ﺍﻟﺴﻴﻮﻃﻲ . ققĐ

(ď) ﺍﻟﺒﺮﻫﺎﻥ ﻓﻲ ﻋﻠﻮﻡ ﺍﻟﻘﺮﺁﻥ : ﺟﻠﺎﻝ ﺍﻟﺪﻳﻦ ﺍﻟﺴﻴﻮﻃﻲ . ĐČ

(Đ) ﺍﻟﺒﺮﻫﺎﻥ ﻓﻲ ﻋﻠﻮﻡ ﺍﻟﻘﺮﺁﻥ : ﺟﻠﺎﻝ ﺍﻟﺪﻳﻦ ﺍﻟﺴﻴﻮﻃﻲ . ď

(đ) ﺍﻟﺒﺮﻫﺎﻥ ﻓﻲ ﻋﻠﻮﻡ ﺍﻟﻘﺮﺁﻥ : ﺟﻠﺎﻝ ﺍﻟﺪﻳﻦ ﺍﻟﺴﻴﻮﻃﻲ . ē

(Ē) ﺍﻟﺒﺮﻫﺎﻥ ﻓﻲ ﻋﻠﻮﻡ ﺍﻟﻘﺮﺁﻥ : ﺟﻠﺎﻝ ﺍﻟﺪﻳﻦ ﺍﻟﺴﻴﻮﻃﻲ . ĐĐ

(ē) ﺍﻟﺒﺮﻫﺎﻥ ﻓﻲ ﻋﻠﻮﻡ ﺍﻟﻘﺮﺁﻥ : ﺟﻠﺎﻝ ﺍﻟﺪﻳﻦ ﺍﻟﺴﻴﻮﻃﻲ . Đđ/Ď

ÞÖ[illegible] ÑÞÞ ÞÞ DŽ ÞjÜNjNj (č) DžFŠÐ ÞFÏoqk DžÐ |

• ÞZÞT!f ÿÄ|‡ ÜÞÖÕÞT ÞÞdžŋ ÄÐ :

ØÐÞ ÑF ÞŽ Ljll DžÐŽ DžÐ | ÑãNj (Ď)ÞÞT ŽÞÑY ÞÞÿÏ ÞŠÞ2Ï DžÐŽNj ÑFÞØ

• ÑÞÄp Ö5 Þdž‡ ÜÞnj! ŽÞhP ÞJÄ‡ŏ ÑÄ5Þdž ÞÞ5dž ÞŽÞf ÄÐ :

Žŋ[illegible] ÑÞÞ ÞjÜNjÞ FDžÑjÏNj (ď)ÞŽ‡Ž ÄÞÞ NjŽÜyÏ ÞÞÏÞÜ DžÐ |

❖ <u>: ÞjÏdžFyDžNj ÞjŽÏÜÜŋ</u>

ÞTp ÑÞoh ÑÖÞjÞzdž ÑÄÞjkkÄ ŽÑT!fÄ ÞJÐT!f ÞŽdžư ÞÜÜÞ ÞÖŽkk ŽÖÞdžŋ!f ÑÖ‡fÞŽ!f ÑŽ5 ÖÞ!Ðk Ö5 ÞJÖÖÄŽÞ!f Ö€ ÞÞ!fÄ ÑÞÞÞÞP!f Ö5 ÞjÞfÞdžÄ ÞÞÞ‡kdž!f ŽÖdžư Ž[illegible]džŋ!f ÑÞÞkk5f ÿüP LJdž ÑÞÞfÄo ÞÜ ÞnjÞjkfÄ ÞÞdžÞÞ!f ÞÞÞÞ ÿ5‡Ö ÞdžŽ ŽpÄTkdž ÞÄ5Ö!f ÿznÖ - ÞnjŽdž ÖÞj‡dž ÞŽf ÄNjÄ - NŽ ÞÞkk5Ÿf ÞÞ ÜÞÞFÞŽ!f ÿznŋ ÞpÄ ÜŽhP!f ŽÞdžŋŽ ÞjŽÖf5kŽ ÑÞdžÞnjŽÞ Ž!fÞÞ ÞÞÞkjdžÄ ÞjÞzŽ ÞdžŽ Ž5Žzdž! ŽoT5dž ŽÖŽÖ‡ŽÞ!f ÿÞ‡TÜf LJdž ÞŽÜÞ!f fÞNj ŽÑZ ÞŽü‡!f ŽÞÞÞÖT ÞJÄŽÞf5dž!f ýŽ ÜÞŽÖPÞ!fÄ ÞŽÖÜzÞ!f ŽÑZ - ÞÞoÞ!f ÞdžŽ - ÞNjÄŽT kÞÖ DžÑ5 ÜÞŽÖÄ‡ ÞJÞzdž LJZ ÞnjÖÑZ ÿÞÖ ÖÞk!f ÖjÞzdž!fÄ ÞÜÜÞ!f ÞÑk ÞŽNjÐÄ ÜÞNjŽÖÞ fÄŽ‡ÞÄ ÞnjÖ5 fÄŽÞf5Äk ÖNj :

ŽÖdžNjÐ ŽfŽŽ ÑÞÞdžzkf LJdž ÞT!Ö ÞdžŽŽ5 <u>: ÞjÞ ÞÏFdžyÞÞNj ÞÞÞÞÞ ÞFDŽŽjÜÞ</u> -č

ÞÞÞkÖ ÞÞÜ‡!f Ï ÞkÞdž ÞJÜ Ý ÞdžÞÞ!f ÄÞ! ŽŽP!f ŽdžÖÞ ŽÞnjÜÞÄ ÞjŽŽf5Ö ÞdžŽ

: ÏjzdžÞ!f fÞnj! ÞÞŋ ÞdžŽÄ ÜÞÞ‡kdž!f LJdž ÞÞdžkNjÜf fÞNj Ï!Þ

(č) ÑÞÞÞÞÞ ÜÞ(LJÐ‡) ÞŽf (ÞjÞÖÞÄ) ÞTÞjŽ ÞÞÞ ÏÄŽÄ ÜÞŽnj!f LJdž ÄNjÄ ÜýÄnjŋdž ÑÞÞFÞ :

ČÐČ/č ÞdžfÄ!f ŽŽÞ!f ÜČď/Ð ÞÞk‡!f

(Ď) ÞÞÞf ÞjfŽP ÜČď/Ð ÞÞk‡!f : ŽÜjÖ Ü2ÖŽP!f LJdž ÄNjÄ ÜÄŽdžŽ LJŽ ÞÖŽ ÑÞÞFÞ

. ěđ/ď

(ď) ÞÞŽf (ÞŽÖ) ÞTÞjŽ ÏÄŽÄ ÜýÖÄ!f LJdž ÄNjÄ Ü ÏŽ‡TÖ!f DžpŽÐ LJŽ ÞÞÞÄ Ï!Þ ÞjÖ

ÜČď/Ð ÞÞk‡!f : ŽÜjÖ ÜÞÞfŽ LJÐÄ 2Þ‡!ÞŽ ŽÄŽŋdž ÞŽf Žŋ!ÞÄ Ü(LJÐ‡) ù! ÞdžŽf

.ď/Ð ÞÞÞf ÞjfŽP ÜđēĒ ÖjfÞ!f ÏjŋŽ ÜÐĚĒ ÖjÞdž!f 2TŽ

- Ĭ !ĞzĶ Ÿf ŷĂp : ﴿ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ ٱفْتَرَىٰ عَلَى ٱللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِـَٔايَٰتِهِۦٓ ۗ إِنَّهُۥ لَا يُفْلِحُ ٱلظَّٰلِمُونَ ﴾[١] .

ĦĹdžŋ!fĂ Ü(ĹĴǫ) Dĭ ǀf ĹĴdƀĦ!f Ĥŏdžŭ ŷŤĦdž!f ĤŏdžŇŭ!f ĹĴD ŽŝsĦf Ŗǫ ĂNj ŽŁ ŏþơ!fĂ ŁĴdƀĦ!f ĹĴD : Ĭ ĵzdž!fĂ ÜĞNjĤhP ŷ5Ĥ ŷơdž Ŏ5 ﴿ لَا يُفْلِحُ ٱلظَّٰلِمُونَ ﴾ Ž2 ŏŧ5 ÜžŶĂĹŎdžhu LJĂsĂsŏ ŬĂ ÜhjĂĤŧdž LJdž ŁJĂŋĵŏ ŭ5 ÜŁJŏdž!ĞĹJ!f Đŭŏŧ5 ĹŽpŽ ÞĞŏD Ğnjzdž ĹĴdƀĦ!f Ĥŏdžŭ ŷŷpĂdž)) ĹĴE5 ǁ !Ŗ! Ý [Ď] !Þ BŽĹJ!f Ŏ5 ŤŏĞŢ LJĞŧ ĹĴdžhu ĦŢ ŧĵ Ŏ5 NJ! ŹĤŏǀŧk ĦzpfĂ!f ĦĹdžŋ!f ŷŶk! Ý ŧŝŏlơk ĦŽĞdžkNjf ĤhP!f fŖnjhu ĦŽĞdžkNjŬf ((ĞJĂǀĤ!f ŷŷpĂdž ŷŶdžĞŇǀ!f)) [ď] .

- ŷŋĂĤŽ ŃĴĂpĂ : ﴿ قُلْ يَٰقَوْمِ ٱعْمَلُوا۟ عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ إِنِّى عَامِلٌ ۖ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ مَن تَكُونُ لَهُۥ عَٰقِبَةُ ٱلدَّارِ ۗ إِنَّهُۥ لَا يُفْلِحُ ٱلظَّٰلِمُونَ ﴾[Đ] .

ĦĹdžŋĂ ÜĹJƀĦ!f Ĥŏdžŭ ĂNj (ĹĴǫ) ù! ĞdžĶ ŷŷpfĂ!f ĤŏdžŇŭ!f ĹĴǫ LJĂsĂsŏ ŬĂ LJĂŽsUŏ Ŭ : ĭD ÜĞnj! ĤhP ﴿ لَا يُفْلِحُ ٱلظَّٰلِمُونَ ﴾ fŖnjhu ĦŽĞdžkNjŬf Ĭ ĹŽ ŃŷŏhujkĹ! Ý ĹĴdƀĦ!f Ĥŏdžŭ (ĹĴǫ) ŃĶ ǀf ĞĞŋ ŷpĂ Ü[đ] DžnjhĂĹŎdžhu ĤhP!f [Ē] .

- Ĭ !ĞzĶ ŃĴĂpĂ : ﴿ وَقَالَ ٱلْمَسِيحُ يَٰبَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ ٱعْبُدُوا۟ ٱللَّهَ رَبِّى وَرَبَّكُمْ ۖ إِنَّهُۥ مَن يُشْرِكْ بِٱللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ ٱللَّهُ عَلَيْهِ ٱلْجَنَّةَ وَمَأْوَىٰهُ ٱلنَّارُ ۖ ﴾[ē] .

(č) ĹĴĂǀ : DĞzĵŪf . Ďč

(Ď) ĹĴĂǀ : ŽUĵŏ : ŽĞĵzdž!f ŷ!z!f ŷĞTŽǫ ĹĴĂǀ!f DžŏĹǀ!f ÜďĐď/Ď ŽĞĵzdž!f ŎĂŽ : Ďď'ē/đ .

(ď) ŽŽĂĵk!fĂ ŽŏŽơk!f : ŽUĵŏ ŽŏĂĵk!fĂ ŽŏŽơk!f . ďěČ/Đ

(Đ) ĹĴĂǀ : DĞzĵŪf . čď'đ

(đ) ŽUĵŏ : ŽŏkĞdž!f Ŷŏz!f ŽĂŽ ÜĐěĎ/Ē ĞĞĵzdž!f ŎĂŽ : ď'ď/Ē .

(Ē) ŽUĵŏ : ŽŏŽơk!f : ŽŏĂĵk!fĂ . čĐď/đ

(ē) ŽĂǀ : ĵŏĞdž!f : ēĎ .

Üňł ŏƀơ!ƒĂ ŁJƫŢ!! ĂNj ﴿ إِنَّهُۥ ﴾ ŃJŁĂp Ŏ5 ŃYFĞƷ!ƒ Ƽŏdžư ňł!ŬƀŁJǫ

ỷ/5Ƽ ỹơdž Ŏ5 ﴿ مَن يُشۡرِكۡ بِٱللَّهِ فَقَدۡ حَرَّمَ ٱللَّهُ عَلَيۡهِ ٱلۡجَنَّةَ ﴾ ŐƼŢ!ƒ ŁŃdžŋ ŃYƼzkĂ

Ğdžŏ5 ĂĐ ỸƒŁƀĞhƵZ Ŏ5 ŁŁ ƼŢ!ƒ ŁJĐ ŁJĞŏh ŁJdžưƫŏ ŁŽŭ‡!ƒ ƒŘNjĂ ÜĞnj! ƷƼhP

Ü(Č)ŁƀŋƒƒỹĂPƀ ŁŽŏƼơk ŃYŋĂŏ ŁŏhƵĂhƵƼ!ƒ ĂĐ ŁŏNjĂ!ŰƒƒKĞ5Ţ LJdž NJh ŋ ƒ kPŏ

. (Ď)ŃƀzhƵ ƀƼƒĂ!ƒ ƼhP!Ğh ŁŏĞLjz!ƒ ĬŃZ (ŁJǫ) ùhƵ ŁJƼkldž!ƒ Ƽŏdžňư!ƒ ƼŏTŏĂ

ŁJƫŢ!ƒ Ƽŏdžư ỹĞdžzkŲƒ Ƽƒƀdž ŁĞơƀ!ƒ ỹzŋ : ŁjŁŽĬĞŁƼNj ƀĞĞŁŁƐ ŁĬŭYŁ -Ď

ŁJĂŃzŏ ŬĂ)) : ţ ŏzŏ ŁJhƒ ỹĞp ÜljƒĂŲ ƒĂŁ‡Řŏ Dž!Ă ÜĬLjzdž!ƒ ƒŘNj ŃŁĂơdžĂ

Ŏ5 ŃŁƀŢk ŁƀFĞ5 ŁJƐ5 Ü(ď) ((BŏŏUzƫ!ƒĂ BŏŏP5ƫ!ƒ ỸưƒĂdž Ŏ5 Ŭǫ ‖!Ř

ÜŁJNjŘ!ƒ Ŏ5 ŃŁŏƼlk ŁƀĞŏƼ LJdž NJŏ5 Ğdž yđž NJŏdžĞPŏh NJŏĂdžưdž ŁJƒŘŏǫ Bŭ‡!ƒ

Ğdž ŃYpƼƫŏ ŁJNjŘ!ƒ Ĭlhŏŏŏ5 ÜŁŏƠP ŃznjhŃž ŁJƫT Ŭǫ NLjdž Ńznjsŏ Ŭ Łŏdžňư!Ğ5

: NJŏŃZ ỹƀ Ğdždž Ü(Đ) ŁJŁdžk ỹưŏ5 ŃƀĂƼĂ ƀLjZ NJ! ŁJŁdžkŏ5 ÜNJŃlzŏ

• Ĭ!Ğzk ŃJĂp : ﴿ يَٰمُوسَىٰٓ إِنَّهُۥٓ أَنَا ٱللَّهُ ٱلۡعَزِيزُ ٱلۡحَكِيمُ ﴾(đ) .

Łŏdžư ĂNjĂ ÜĞnjdžŲƒ ŁJĂ‡ŏ ŁJĐ (ŁJǫ) ùhƵ ỹŢƫdž!ƒ Ƽŏdžňư!ƒ Ŏ5 ŁĂŋŏ

ÜĞnj! ƷhP ﴿ أَنَا ٱللَّهُ ﴾ ŁŃdžŋĂ ÜŁJŏƼŃ5dž!ƒ ƀLjZ ŁnjUŰƒ ĂNjĂ ÜŁJƫŢ!ƒ

ƷƼdžĐ ŁJƫ ŃŃdžŭZǫ : ĬLjzdž!ƒĂ)) Ü(Ē)ỹŋĂŁZ ỸƒŁJĞk5Ţ ﴿ ٱلۡعَزِيزُ ٱلۡحَكِيمُ ﴾Ă

ŬĂ ÜÇĞŎT ŃŃŃzŏ Ŭ : ĭĐ ÜŁŏ‡ơ ŁŏƼZ ỸƒŁJĐ ĂNjĂ ÜŃdžňZ ŃYŋŏ Ğdžňjdž

. ((ŁJŏĂ‡k NJŏŃZ ŃYzŢkŲŏ (ē)

(č) ƼULjŏ : ďĐČ/Ď Ƽŏƀl!ƒ Ok5 ÜĎēď/Ď DŏŃŲ!ƒ ýlz!ƒ ƀĞTƼǫ .

(Ď) ƼULjŏ : ĎđĚ/Đ ƼŏĂLjk!ƒĂ ƼŏƼơk!ƒ .

(ď) ƼULjŏ : ţ ŏzŏ LJhŬ ýŢƫdž!ƒ ƼƼT . Ēđ/ď ƼULjŏĂ : ĐĒđ/Ď ŎưƼ!! ŁŏƼĞ‡!ƒ ƼƼT .

(Đ) ƼULjŏ : ďĐď/Ď DŏŃŲ!ƒ ýlz!ƒ ƀĞTƼǫ .

(đ) ŁƼĂŲ : ỷdžLj!ƒ ě .

(Ē) ƼULjŏ : đēđ/Ě LJĂŢdž!ƒ Ƽƀ!ƒ ÜđĚ/ē Ƽŏơŏŏdž!ƒ Ƽơh!ƒ .

(ē) ƼULjŏ : ĎĐě/čČ ƼŏĂLjk!ƒĂ ƼŏƼơk!ƒ: .

- Ĭ!Ĝzk ŃſĆĂpĂ : ﴿ وَأُوحِيَ إِلَىٰ نُوحٍ أَنَّهُۥ لَن يُؤْمِنَ مِن قَوْمِكَ إِلَّا مَن قَدْ ءَامَنَ ﴾(č) .

ĂNjĂ ÜĜnjdž ŲƬLj ŷŷơdž Ŏ5 ﴿ أَنَّهُۥ ﴾ ŃŲĆĂp Ŏ5 ŷŷƬkdž!f ƤŏdžŇư!f ŁJǫ ĜnjţŪ Ý ƤŏŎP DźNjƤdžD ŃţÞzh ĂŃdžŋ!f ŁJD ĬŃZ ljĜljzdž ŷŷþ þpĂ ÜŁJƵƬ!f ƤŏdžŭŲ ŃŃdžĂp ĦŏIh ŁJĜdžŏǫ LJdž NJ! ŋΣ ŏŏƵk (Ď) .

- Ĭ!Ĝzk ŃſĆĂpĂ : ﴿ قُلْ أَرُونِيَ ٱلَّذِينَ أَلْحَقْتُم بِهِۦ شُرَكَآءَ كَلَّا ۚ بَلْ هُوَ ٱللَّهُ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴾(٣)

Ƥŏdžŭ ﴿ هُوَ ﴾ ŁJĂŧŏ ŁJD ŁJŏnjŋĂ ÞơD Ŏ5 ĦŏhƵz!f ĆĜdžŃZ ÞljZ ŕƵĂŋŏ ŁJfƵhƵP ﴿ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴾Ă ÜŁJĜĂ ąÞkhdž ﴿ ٱللَّهُ ﴾Ă ÜDÞkhdž ŁJƵƬ!fĂ ƤdžŪf Ƥŏdžŭ LJZ ƤhƵP ŷ/5Ƶ ŷŷơdž Ŏ5 ﴿ ٱللَّهُ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴾ ĦŃdžŋĂÜ ŎljĜĂ!f ąÞkhdžŃ! ŁJƵƬ!f(Ð) .

ŧŏNjĂ!ÚĜh ÞƵ5kdž ŷŷŋĂƤƵZ ĆŸf ŁJD ŁJƵƬ!f ƤŏdžŭŲ ĬljzdžŷŷÞĂ Ŭ Ńŏŧơ!f ƤŏƵz!f ĆŸf ŃnjdŽ!f ŁJƵƬ!f ŷŷh : ñĬD)) : Ńŭŧ!f ƤŏÞlkĂ ÜĦŏLjfơĂ!fĂ ƤƬÞ LJZ ĦŏĜlj‡ Ĭ!Ĝzk ĆŸf ĬŃZ Ńŧơ!fĂ ŁƵƤƵ!f ƤƬp ĦŃdžŋ!f Ŏ55 ŶDŧ‡Knj!c ((ÞƵƵ5ǫ ƤƬp Ĭ!Ĝzk NŏŃZ ĦŏnjŁŰf(đ) .

- Ĭ!Ĝzk ŃſĆĂpĂ : ﴿ مِنْ أَجْلِ ذَٰلِكَ كَتَبْنَا عَلَىٰ بَنِيٓ إِسْرَٰٓءِيلَ أَنَّهُۥ مَن قَتَلَ نَفْسًۢا بِغَيْرِ نَفْسٍ أَوْ فَسَادٍ فِي ٱلْأَرْضِ فَكَأَنَّمَا قَتَلَ ٱلنَّاسَ جَمِيعًا ﴾(٦) .

(č) ďĒ : ÞĂNj lƵĂƬ .

(Ď) ččď/ē ƵŏĂLjk!fĂ ƵŏƵơk!f .

(ď) Ďē : ąhƬ lƵĂƬ .

(Ð) čĔđ/ě LJĂŲƬdž!f ƵÞ!f : ƵŲLjŏ .

(đ) ďěč/čč ƵŏĂLjk!fĂ ƵŏƵơk!f .

(Ē) ďĎ : lÞFĜdž!f lƵĂƬ .

ĂNjĂ ÜĞnjďž ľf ŇY ŤLj ŕýơďž Ŏ5 ýŤŕďž ĢŏďžƱ ﴿ أَنَّهُۥ ﴾ Ŏ5 ŁĞnj!f ĽJǫ

ĦďžŋĂÜąþkhďž ýƷ5Ƨ ýơďž Ŏ5 ƷƧŤ ďžľf ﴿ مَن ﴾ĂÜ ĽJďŤ!fĂ ĢďžŪf ĢŏďžƱ

ŷƵz5 ﴿ قَتَلَ نَفْسًا بِغَيْرِ نَفْسٍ أَوْ فَسَادٍ فِي ٱلْأَرْضِ فَكَأَنَّمَا قَتَلَ ٱلنَّاسَ جَمِيعًا ﴾

Ħďžŋ ńĢhPĂ ƷƧŤ!f ďžľfĂ ÜƷƧŤ!f ďžľŬ ýƷ5Ƨ ŕýbďž Ŏ5 ńńfĂŋĂ ƷƧŤ!f

ĂNj ĞďžnjďŽ ĞĽjďŤ Ďznjöďž (ĽJĎ) ù! ĢhP ýƷ5Ƨ ŕýơďž Ŏ5 Ħŏďžľf

Ď(ČĽJŏzďžŋĎ ĦΣ ĞĎ!f ŷkĞl!f ŷk!! ŭs ơ ĢŏĢh ĺþơfĂ ĦΣ sĽj ŷkp ĦďžĂĞďžďž

. (Ď)

• ﴿ ذَٰلِكَ أَن لَّمْ يَكُن رَّبُّكَ مُهْلِكَ ٱلْقُرَىٰ بِظُلْمٍ وَأَهْلُهَا غَٰفِلُونَ ﴾ : Ĭ!Ğzk ńĽĂpĂ (٣) .

ĦďžŋĂÜh2 ĂRơďž ĽJďŤ ĢďžƱ ĞnjďžľfĂÜĦďžĺĂ!f LJďž ĦsbPďž ŎNj ﴿ أَن

﴿ لَّمْ يَكُن رَّبُّكَ مُهْلِكَ ﴾ 5 ŕýơďž ĢhP ýƷ5Ƨ ĞnjĢĞ (Đ) .

Ĭńz ﴿ لَّمْ يَكُن رَّبُّكَ مُهْلِكَ ٱلْقُرَىٰ بِظُلْمٍ وَأَهْلُهَا غَٰفِلُونَ ﴾ ĦďžŋĂ ĺKńþ þl!

ńjþGhz! ljĞ ơƷĂ ÜńńkďžơƷĂ ńńţþz ĽJďŤ ĂNjĂ ÜĬ!Ğzk ŸŕĽJĂďŤ LJďž ĢŏÜz ĽJďŤ

ĎNjĞöǫ ńńköhĂhƷ ĢĂD ńjĢĞnjUǫĂ ÜĎznjĬĞďžzD ĞĂľ ńńköNjfƷ+Ă ÜĐŭńŤ!fĂ ĢŏP!f

ĢfRljŰĞh Ďznjö!ǫ ĢĢĺk!f ýhp ńll ŭnj!Ğh ĎznjĦkkΣĞhďž ĢĢzĂ ÜĢŏP!f ŷhľ Ĭ!ǫ ĎznjĦöfþnjh

. (đ)ńńöhĽjĂ!fĂ

• ﴿ قُلْ أُوحِيَ إِلَيَّ أَنَّهُ ٱسْتَمَعَ نَفَرٌ مِّنَ ٱلْجِنِّ فَقَالُوٓا۟ إِنَّا سَمِعْنَا قُرْءَانًا عَجَبًا ﴾ : Ĭ!Ğzk ńĽĞĞơhľ ńĽĂpĂ (٦) .

(č) ŶĞhńĽ!f ƷŏľŞk : ƷUĽjŏ đč/Ē .

(Ď) ƷŏĂĽjk!fĂ ƷŏƷơk!f : čĚĎ/Đ .

(ď) ĎĞzĽjŪf ĺƷĂľ : čď/č .

(Đ) ĽJĂŤďž!f Ʒþ!f : ƷUĽjŏ đđ/đ .

(đ) ƷŏĂĽjk!fĂ ƷŏƷơk!f : ƷUĽjŏ čď/đ .

(Ē) ĺJŋ!f ĺƷĂľ : č .

ÐĭĮf ýŤłdž Ðŏdžŭ ĂNjĂÜ﴿ أَنَّهُ ﴾: Ĭ!ĞzĶ NJłĂp Ŏ5 ŁJđŤ!f Ðŏdžŭ ÞSĂ

ŁJđŤ!f ŁJD : ĭD Ü(č)ĞNjÐhP Ðŏłz5 ÐłdžŋĮ ﴿ ٱسْتَمَعَ نَفَرٌ مِّنَ ٱلْجِنِّ ﴾ :NJłĂpĂ ÜĞnj!

ŎkĞfSł! ŁJŋ!f LJdž ýŏłp ÞÞZ ýhłłł!fĂ łĞĞzŤŰf łŏĞzh ýdžkĮf łŏUz!f

Ĭ ơĂdž!f ÐhP!Ğh łĞdžkNjf ŁÞĞŏs łdžŋ!f Ŏ5 ŁJđŤ!f Ðŏdžŭ ÞĞ5D ÞpĂ Ü(Ď)ŁJĞSł!f

. (ď)NJh

Ĭ łZ Þŏ+Ăk!f ĂNj łŃŤ!!fĂ ŁJđŤ!f Ðŏdžŭ! łÞSfĂ!f ŎłĞzdž!f LJdž5 : ąĭ!ÐłłŁ -ď

: NJjdžĂ ÜÐhP!f Ĭłzdž łUZ

- Ĭ!ĞzĶ NJłĂp : ﴿ يَٰبُنَيَّ إِنَّهَآ إِن تَكُ مِثۡقَالَ حَبَّةٖ مِّنۡ خَرۡدَلٖ فَتَكُن فِي صَخۡرَةٍ أَوۡ فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ أَوۡ فِي ٱلۡأَرۡضِ يَأۡتِ بِهَا ٱللَّهُ ﴾(Ð).

ĂNjĂ Ü(ŁJą) łĭĮf łŶŤłj ýơdž Ŏ5 (ĞNj) ýŤłdž!f ł łjđdž!f Ðŏdžŭ!Ğ5

łSłĮdž ﴿ إِن تَكُ مِثۡقَالَ حَبَّةٖ مِّنۡ خَرۡدَلٖ ... ﴾ łŏŎSŤ!f łdžŋ!fĂ ÜłŃŤ!!f Ðŏdžŭ

fłNj ŁJD Ĭ!ą łSĞTŰf LJdž Þh ŎĂ Ü(đ) (ŁJą) ù! łSłhP łzpĂ ÜÐŏdžŭ!

Ý łŃŤ!!f ÐŏdžŭĂ ÜŁJąĂ ÜĞfÞłj!f : ŎNj ÜłłfÞ+đdž łłĂŭĂ NJŏ5 łłzdžkŋf łŶŏ+łk!f

ýŏdžŋh łŎŏơdž!f łdž!Ğh Ĭ!Ğzk łłŃŤĂ łŏSłk Þŏ5dž!f łÞzh Ğdž łŎP łUz!

. (Ē) łłĞłj+dždž!f ýŏdžŋh łŎŏơdž!f łSÞ!!Ğh łłŃŤĂĂ ÜłłĞłjFĞ+!f LJdž łłĞdžĂłzdž!f

---

(č) ŸĞłł!f Sŏłsk : SUłŏ . ÐĐě/čđ

(Ď) SSÞ!f łUłj : SUłŏ . čěĚ/ě

(ď) SŏĂłk!fĂ SŏSơk!f : SUłŏ . ďđČ/čđ

(Đ) ŁJĞdž!! łSĂł . čĒ : LJĞdž!! łSĂł

(đ) łĂŤdž!f Sþ!f : SUłŏ . ĒĐ/ě

(Ē) SŏĂłk!fĂ SŏSơk!f : SUłŏ . čĎĒ/čč

Ð- ţĭNjCIHłłEłNj üĭNjNJłłłE :

• Ĭ!ĞzĶ ŃłłĂp Ŏ5 Ğdž‡ : ﴿ لَّقَد تَّابَ ٱللَّهُ عَلَى ٱلنَّبِيِّ وَٱلْمُهَٰجِرِينَ وَٱلْأَنصَارِ ٱلَّذِينَ ٱتَّبَعُوهُ فِي سَاعَةِ ٱلْعُسْرَةِ مِنۢ بَعْدِ مَا كَادَ يَزِيغُ قُلُوبُ فَرِيقٍ مِّنْهُمْ ﴾[1] .

ąĢkłdž ĞdžnjĬŤD ŁJŏdžłf Ŏ5 ŷĞdžzk5 łłłłłĞłdž!f ŷĞzłD LJdž (ţĞ‡) ţpzk ŎNj ĞNjłłłłP łłłdžnĂ Üłłłł

- Ĭ !ǵzk N!ĂpĂ : ﴿ وَٱلۡخَٰمِسَةَ أَنَّ غَضَبَ ٱللَّهِ عَلَيۡهَآ إِن كَانَ مِنَ ٱلصَّٰدِقِينَ ﴾ [١] .

ǿƷŏ Ţh ﴿ غَضَبَ ﴾ ƥǵư ƲƱ‡Ă Û﴿ أَنَّ ﴾ ŁJĂŁj ĭƲ ŏ5Pkh ǿŏŬf ƚƦƷp

Ĭ ǾZ ƚCƑƷ!!f ljŘNj ƚKŋŽPĂ Û[Ď]﴿ ٱللَّهِ ﴾ ǿ!ŭŋ!f ƲƱf ŎƲư Ă ÜŎ ư ǵdž!f ŷz5!f

ÜƲŬ ǵdž ýz5 (ƚŶŭư ƹ) Ă ÜŁJƵƵ!f ŽŏdžƲ ǵnjǾƱƱf Ă ÜǿƚǾŏ!Ł!f LJdž Ł5ƵPdž (ŁJD) ŁJD

. [ď] ǵnj! ƲhP ƚŏǾz5!f ƚǾdžŋ!fĂ ÜŋŶĂ5Ʒdž ýZǵ5 ǿ!ŭŋ!f Ď5!Ă

ƚǵƱŋ!f LJdž ĭƲ ƦǵƷz!f ƲǵƷ‡ơŪ ŁJǵŏh ŎNj ǵnjŽhp Ŏk!f ƚKǵŏŬf ƚKŁjǵ‡ ǵdžù!Ă

ŷ‡! ŷhƲŪf ƚKfƥǵnjƵ!f Ʋ‡ŘĂ ǵŁjŽ!ǵh DžnjŋƱfĂƷŪ ŁJŏdžfŽ!fĂ ƚKǵŁj Ţ ơdž!f ŎdžƷĂ

ǵnjŏǾZ ŎŸf ŶƱ ư ƹh ƚDƷdž!f ƚƩ ǾdžPk ŁJǵh ǵdžnjŽŏh ƚŁjZŭdž!f ƚKŇŢ P ǵdžnjŁjdž ƥơƒĂ

ŽŏdžƲ ƚƷ5Pdž!f (ŁJD) Ǿ ƲƱ ǵh ƚŏŬf ljŘNj Ŏ5 ƚŎŋ fŘ!Ă Ý [Đ]ǵnj! ǵ5ŏĂPkĂ ǵUŏǾƹk

. [đ]ƚƱdžǵP!f ƚƥǵnjƵ!f ŁJǵT! ŽŭŏĂnjk ǵ5ĂŘơdž ŁJƵƵ!f

- Ĭ !ǵzk N!ĂpĂ : ﴿ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُۥ كَانَت تَّأۡتِيهِمۡ رُسُلُهُم بِٱلۡبَيِّنَٰتِ فَقَالُوٓاْ أَبَشَرٞ يَهۡدُونَنَا فَكَفَرُواْ وَتَوَلَّواْ ... ﴾ [٦] .

ŁJƵƵ!f ŽŏdžƲ ĂNjĂ ÜǵnjǾƱf ýŢƵdž ŽŏdžƲ ﴿ بِأَنَّهُۥ ﴾ Ŏ5 ƚǵnj!f ŁJƹ

ŽŁ ŏƥơ!fĂ ŁJƵƵ!f ŁJƵh : ĭƲ D Ü[ē]ǵNjŽhP ﴿ كَانَت تَّأۡتِيهِمۡ رُسُلُهُم بِٱلۡبَيِّنَٰتِ ﴾ Ă ÜĭŁ ŏƥơ!fĂ

(č) ŏ : ƷĂŁj!f ƱƷĂƱ .

(Ď) ƥŏƥŢkh LJĂpǵu!fĂ Ü!ŭŋ!f ƲƱf LJdž ǵnj!f yƷƷĂ ƥǵư!f ƲƱ‡Ă LJĂŁj!f Ƶ ŏ5Pkh yƷǵj DƷp

ƷƷù ǾŁ! ŁơƷ!f Üčďč Ʒŏ ŏk!f : ƷUŁŏ . ǵnj!f ƷŋĂ ǵk!f Ţ ŢŁjĂ ƥǵư!f OƵ5Ă LJĂŁj!f

. čĕĐ/ď ŁzhƱ!f

(ď) ďĔē/Ĕ LJĂŢdž!f Ʒƥ!f Üčĕđ/ď ŁzhƱ!f ƷƷǾ! ŁơƷ!f : ƷUŁŏ .

(Đ) ĎĔ/đ DŏǾƱ!f ýlz!f ƥǵTƷƹ ÜčĒĔ/ď Ƶ ǵT‡!f: ƷUŁŏ .

(đ) ĐĐČ/ĕ ƷŏĂŁjk!fĂ ƷŏƷơk!f: ƷUŁŏ .

(Ē) Ē : LJhǵzk!f ƱƷĂƱ .

(ē) ďĐē/čČ LJĂŢdž!f Ʒƥ!f ÜĐčĐ/Đ Ƶ ǵT‡!f: ƷUŁŏ .

ŁJĂ‡ŏ ĿJD fĂŘ‡Ljŏ Dĭ!Ă ÜŕŚTh ŷĂ ĺŘ!f ŁJĂ‡ŏ ĿJD DĭNjŘĠ‡Ljş ĂNj ŽŁ ŏþơ!fĂ fĂŕ!ĂkĂ fĂŘ5‡5 ÜŕŚηơ DĭNjþĂhzdž (č) .

DĭnjbÜ Ý ţŏ!D ţYfRZ ŁdžĠŏl!f BĭĂŏĂ ĠŏLjþ!f Ŏ5 LJŏŚ5Ġ‡!f ŁYĠŤD Ġdž ĿJş fĂŘhł‡kĺĠ5 ÜŏŚFĠlơ!fĂ ŁŁ!þÜf LJdž ĿKĠơư fĂ!f ĿKĠljŏh!Ġh DĭnjĿĺŚ DĭnjŏŕĂk ĿKLjĠ‡ ÜŕjŘŕĺsŏ Ġdž ŷŏĂnjk þŤ!! Ý ĠljNj ĿJdŤ!f Řŏdžưh CŎη þpĂ ÜŏŚơ!f ŁYĠhŕf LJZ ŘhP!f Łŕĺdžη ĂNjĂ ﴿كَانَتۡ تَّأۡتِيهِمۡ رُسُلُهُم بِٱلۡبَيِّنَٰتِ﴾ (٢) .

: Ŏŕĺŏ Ġdž NJĠŕĺĂdžD LJdžĂ : ÞĚPdžÜĚNj ÞĭPŒŁĿĚ -đ

- Ĭ!Ġzk NJfĂp : ﴿يُنَزِّلُ ٱلۡمَلَٰٓئِكَةَ بِٱلرُّوحِ مِنۡ أَمۡرِهِۦ عَلَىٰ مَن يَشَآءُ مِنۡ عِبَادِهِۦٓ أَنۡ أَنذِرُوٓاْ أَنَّهُۥ لَآ إِلَٰهَ إِلَّآ أَنَا۠ فَٱتَّقُونِ﴾ (٣) .

ŁŕĺdžηĂ ÜŁJdŤ!f ŘŏdžưĠnjŕĺžĺf ﴿أَنَّهُۥ﴾ Ŏ5 Řŏdžŕĺưf Rş fĂŘPŕf ŁJŏRŕĺ! ŘpĂĺdž ŘhP!f fRNj LJĠ‡ Ġŕĺžŭ! NJbÜ Ý ĠNjŘhP ﴿لَآ إِلَٰهَ إِلَّآ أَنَا۠﴾ ýzη ŁYĠlz!f NJŏŕĺZ ŁJĂŕĺơkĺŏ ŕĺŭŭư ‖!R LJĠ‡Ă ÜăŚPD ŕĺnj!c ŕĺŸf ŷdž ŹŚfRljş NJŏ5 DĭNj ĠŕĺždŽ DĭNjŘŏRơkĂ DĭNjþĠlkZf þưh DĭNjŘĠhPş (Đ) .

- Ĭ!Ġzk NJ!ĂpĂ : ﴿يَسۡمَعُ ءَايَٰتِ ٱللَّهِ تُتۡلَىٰ عَلَيۡهِ ثُمَّ يُصِرُّ مُسۡتَكۡبِرًا كَأَن لَّمۡ يَسۡمَعۡهَا فَبَشِّرۡهُ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ﴾ (٥) .

(č) : ŚŬljŏ ŸŏkĠsdž Ŏ‘ŏkĠsdž . đĒđ/čđ

(Ď) : ŚŬljŏ ŚŏŚơk!f ŚŏĂljk!fĂ . ččě/čđ

(ď) : ĺŚĂĺ ýơlj!f . Ď

(Đ) ŚŏŚơk!f ŚŏĂljk!fĂ . ĎĚ/Ē

(đ) : ĺŚĂĺ ŁŏĂĠη!f . Ě

ĺĕŏdžư ĂNjĂ ÜĞnjŕdžĺf ĺĕþl5 ĺKsšP5 lþþTdž!f (﴿كَأَن﴾ ĞnjĹŤD ﴿كَأَن﴾
ýơdž Ŏ5 ĺŕŏĹz5 ĺĹdžη ﴿لَّمْ يَسْمَعْهَا﴾ Ă ÜĞnjźdžĺŏ Dž! NĹbjĂ‡ : ĺĕŏþlk!fĂ ÜĹJĂŤ!f
ĞNjĺĕhP jý5Ž (č) .

ÜŃŃηĂŏ Ğdž! ŃŶ‡kŽdž BźĂŰf ĺĕŏλ‡ ŃŶfŘ‡ ýý‡ ĬĹŽ ŏŸf ĺKĞŏć ĬĹkk : ĭD
ĬĹŽ ŃŶĺ5 þpĂ Ü(Ď)ĺŝơĹ! þĞŏlLjŰf LJŽ ŃĹĺ5lj Ŏ5 ĞdžUzŝdž ljĺ5‡ ĬĹŽ ăþĞdžkŏ DźŃ
ŎNj Ŏk!f lŽĞTh!f Bźĺf ĺfŘLjŰf ĬĹŽ ŽŝĹŎDĂ ÜBźŏ!Ű̄f ŃŶfŘz!Ğh ljĺfŘLjş ljŘNj ŃĹĺ!Ğơ
(ď) Bź‡njĺ!f ĺlŏŽŎ ĬĹŽ ĺĕĺŏ Ğdžh ĺĕĞhPŰf .

CĞηĂ Ü(Đ) ((ŶŎĞPdž!f NĹjŽ ýý5ε ĞĹźŽ ĺl!Ŭþ!f ĂNj)) Nĺh þfŽdž!f : LjĭĞdźĺĹε -Ē
ĺ‡Ř þpĂ ÜNĺh ĺĹŏĂLjĺ!fĂ Nŏ!ş ĺĹhLjĺ!f Ŏ ư klŏ ĺĕhP!f ĹJD ĹJĞŏh! ĹJĂŤ!f ĺĕŏdž ư
: Ŏ5 Ńĭ Ăơţ!f ŃŶŏ‡Žĺ!f fŘNj ĭĭdźzkĺdž ĹJcŽl!f Ŏ5 Ĭ ljzdž!f fŘNj

- Ĭ!Ğźk NJ!Ăp : ﴿ ... وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ فِيٓ ءَاذَانِهِمْ وَقْرٌ وَهُوَ عَلَيْهِمْ عَمًى ﴾ ... (٥) .

Ŏ5 ﴿هُوَ﴾ ĺĕŏdźŃư!f ŁJĂ‡ŏ LJD ĺŕŏhfŽZŰf ŃηĂŰ̄f þơD Ŏ5 ĺĕĂηŏ
CŎηĂ ÜŃjĺĕhP ﴿عَلَيْهِمْ عَمًى﴾ ĺĹdźηĂ ÜĹJĂŤ!f ĺĕŏdž ư ĂNjĂ ÜĹpkhdž jý5Ž ýơdž
ńĭD ÜŃĬdźZ DźnjŏĹŽ ĹJD ĺpĂ!f LJdž ŃźUZDĂ : ĭD ÜDźnjĺŭ ư ĺZĞU5 ĬĹŽ ĞnjŏhLjk Nĺh
: ĬĹŽ DźNjĺĞŤhD (Ē) ĺĬdźZ .

(č) ĺĕŏĺ5k ÜĎčē/Đ ŽĞT‡!f: ŽUĺŏ . čĚđ/čĐ ŶĞhĹ!f
(Ď) ŽUĺŏ: Ŏk5 ĺĕŏþl!f . Đďē/Ē
(ď) ŽUĺŏ : ŽŏŽơk!f ŽŏĂĺk!fĂ . ďČđ/čď
(Đ) ŽUĺŏ : ŽŏŽzk!f KĞ5ŏ . ĎĎ
(đ) ŽUĺŏ : lŽĂĺ KĹ5Ť : ĐĐ .
(Ē) ŽUĺŏ : ŽŏŽơk!f ŽŏĂĺk!fĂ . đě/čď

- Ĭ!Ǵzk NJ!ĂpĂ : ﴿ وَمَا وَجَدْنَا لِأَكْثَرِهِم مِّنْ عَهْدٍ وَإِن وَجَدْنَآ أَكْثَرَهُمْ لَفَٰسِقِينَ ﴾[١] .

ÔþkhdžǃfĂ ÜĦĦdžǴZ ℞ŏƹ ĦĦŏlĦǃf LJdž ÁƵƵPdž (ĿJǫ) ŁJĂǂk ĿJD ℞ĂŋŏǴjþŋĂ ĦĦ ŏþơǃfĂ ĿJƵƵǂǃf ĿJǫĂ : ñĬD ÜĦĦ ŏþơǃfĂ ĿJƵƵǂǃf ℞ŏdžư ĂNjĂ ÜŽ℞ĂŘơdž ĿJƵTh ǴnjŏĂljk NUjZ ℞hP ĦĦdžŋǃfĂ)) Ü(Ď)ŸƒĦZǴƠ LJZ ŁJŏŋƧǴP ŁJŏlǫǴƵ DźNj℞λǂD ((LJĂzdžǴǶǫǃf ÁĦdžzŏǃ Ý ℞hPǃf ƒŘNj[d'] .

NŏǶZ CǴŋ ǴdždžĂ : ơĬǴNjĦĦƐNj UĬdžǫĦĦƐ -ē

- Ĭ!Ǵzk NJ!Ăp : ﴿ ... وَإِن يَأْتُوكُمْ أُسَٰرَىٰ تُفَٰدُوهُمْ وَهُوَ مُحَرَّمٌ عَلَيْكُمْ إِخْرَاجُهُمْ ﴾[٤] .

ĦŏŬƒ ljŘNj ŎƵ ﴿ هُوَ ﴾ ℞ŏdžǶư!ƒ ŎƵ LJŏƧǶǫƵdžǃfĂ lǴơƵǃ ŷƒĂpD ĦKþƵzk ÜCƒþkhŬǴh ỳƵƧ ŷơdž ŎƵ ŷŢƵljdž ℞ŏdžư NƵƵD ǴnjŏƵ ǴNj℞njUD ÜhjĂŋĂ ĬǶZ Ü℞PƋdž ąþkhdž ﴿ إِخْرَاجُهُمْ ﴾Ă ÜĦdžǶƒĂ ℞hP ﴿ مُحَرَّمٌ ﴾Ă ÜĦdžŪƒĂ ĿJƵƵǂǃf ℞ŏdžư ℞hPƋdž ąþkhdž ﴿ إِخْرَاجُهُمْ ﴾Ă ÜĦdžÞldž ℞hP ﴿ مُحَرَّمٌ ﴾Ă ÜĦdžŪƒĂ ĿJƵƵǂǃf ℞ŏdžư ĦŏŬƒ ljŘNj ŎƵ ﴿ هُوَ ﴾ ℞ŏdžǶư!ƒ ŎƵ LJŏƧǶǫƵdžǃfĂ lǴơƵǃ ŷƒĂpD ĦKþƵzk ÜCƒþkhŬǴh ỳƵƧ ŷơdž ŎƵ ŷŢƵljdž ℞ŏdžư NƵƵD ǴnjŏƵ ǴNj℞njUD ÜhjĂŋĂ ĬǶZ Ü℞PƋdž ąþkhdž ﴿ إِخْرَاجُهُمْ ﴾Ă ÜĦdžŪƒĂ ĿJƵƵǂǃf ℞ŏdžư ÞldžǶ ℞hP ﴿ مُحَرَّمٌ ﴾Ă ÜĦdžŪƒĂ ĿJƵƵǂǃf ℞ŏdžư NǃǶǫƵdžǃfĂ ℞hP ĦŏdžǫŬƒ ĦĦdžŋǃfĂ[đ] .

DźnjĦĦƵ Ĭ ĦĦZ DźnjĦPŏhŬĂkĂ DźnjĦdžR! Ý ñ℞ ŏ!ƵƵǂǃf ƒŘNj Ĭ ĦĦZ ĦĦdžŋǃf ĦKlŏǫ ąpĂ BźǴdžkNjŭ! ĿJƵƵǂǃf ℞ŏdžư hĦKƧþŢ)) ąp ǴnjƵD ǴdžǂĦ Ü(Ē)DźnjĦǴƵƵD BŬ pǴljkĂ DźnjĦŏǴljŋĂ ŎƵ Ü... DźnjŏąǃĂ ℞ĂnjTdž ℞℞ldž ℞džD BźŏƧơƵǃf ƒŘNj ĿJD ℞ǴnjUǫĂ ÜǴnjh BźǴdžkNjŭ!

(č) ƒƧZŪƒ lƧĂǫ : ČČĎ .

(Ď) ƧUljŏ : ƧǴTǂǃf ℞Ĭ/čČ .

(ď) ƧŏƧơkǃfĂ ƧŏĂljkǃfĂ ĐČč/đ .

(Đ) lƧlhǃf lƧĂǫ : Ěđ .

(đ) ƧUljŏ : Ƨơhǃf Ƨŏơdžǃf ÜĎěĎ/č LJĂŢdžǃf Ƨąǃf ĐĚĒ/č .

(Ē) ƧUljŏ : ƧĂƵǃf ĂĂƧ : ďěđ/č .

﴿وَهُوَ مُحَرَّمٌ عَلَيْكُمْ إِخْرَاجُهُمْ﴾ :NJ!Ap ƧhƵƦ!f fĂdžNjĂk Ƣ ÜDžnj! ƥöƬhkĂ ƴÖljTk ƬƵƦ!f ƢĂNj ĞdžÖ5 LJdž ƢĞƛĉ ((ƬöƬzdž!f ƢĞƛĉ LJdž ĂNj ĞdžÖ5 . (č)

المطلبُ الثاني

الضَّميرُ المُفسَّرُ بخبرِه

Ƹ!ĞùƬ ĞùƵƦƵ ƬƬĂ+! ÝĉƦƬP!ĞƬ ƬlƬzkdž!f ƬƦƬöƬ!ĞƹƬKpƦƵk ƥl! ƬKƥljkùƬf ƬJököƬĞƬD LJökpƬƵƦ Ĭ!ƹ ÜƬödžƬŬf ƴdžƬ!f ƬƴÖ+Ʀk Ö5 ýPƥö ƬödžNjŬf : ùƬ ƬJŬƛdžkk Ğdžnjö!ƹ

Ü(ƥĞljƬŬf) ùƬ ƬĞƢƬ!f ƥljƵ ĞnjöƬƵ ƬƬƵö Ğdž ĂNjĂ : ƬƬĞĬlƥƬƬƹ ƬƬ5ŬƴƬƹ -č
ƬöƥĞljùƬŬf ƬùkpŬƵ! ƬŬùdž+dž ƬĈƦƬ (NÖ!ƹ ƥljƬdž!f) ƬƦƬP!f ƴƬTö Ƣ
ƬùöƬƵ ÖùljƬljk ĞƵĂƬkdžĂ ƬŬ ƬD Ğnjö5 ÜƥkƬdž!f ƴƛdžö5 Ü(ƥljƬdž!f) ƥkƬdž!ĞƬ
ÖùljƬljk ĞùƵƬĞkĂ ĞƵƦ5 ƬƦƬP!f ƴƛdžöĂ ÜƬŬdžƵĂ ĞÜ5! ƬödžƬŬf ƬƬdžƬ!f
ƬùƬ ƬƥƢdž!f ƴƬĞĞ!f)) : ƬƬljƬƬ Ƭ2ƬŬĂö ƬƬ!Ƣ! Ý ĞƬjĞljƵdžĂ ĞnjƬ!ŬƥƬ ƬöƬƵ
ĞdžnjljöƬ ƥĞljƬŬĞ5 Ü(D) ((ƥĞljƬŬf ƴöƬƬ ĬƬƵ ƬöƬƵ DžĂ+ƢdžƬ!f ƴƬŬf LJƵ
ÖùƬ ĞdžNjƥùƢD Ƭƛĉùö ƬöƬöö+Ʀk ƬpŬƵ ĬƬƵ ƬöƬljƬdž Ğ ƬĞP ĞĞljƬ LJĂ+ö
. ƬŬdžƵĂ ƬĬljƵdž ƬPŬf

ÖùƬ ƬƦkùƬö ƬùöƢ Ü(ƬƥFĞ5!f) ùƬ Ğnjö!ƹ ƦĞƬöĂ : ƬƬƬŬƬƬ ƬƬ5ŬƴƬƹ -Ď
ăƧùƵƬ5 ÜĬljƵdž!f Ĭ!ƹ ƥljkƬö ƬPĉ ƬƬ2 ƬĂƬ ƬƬ5ŬƬkdž ŁJĂ+ö LJD ƬƬP!f
ÜƬƬöƬƵ ƬKĂ+ƬƬ!f ƥljƵ ƬƬdžƬ!f ƬƬ!ŬƥƬ ƬljöƬkö ƴdžĞƬƬ!f ƬLJD Ĭ!ƹ ĞƢöD ƬƬƥFĞ5
ƬƬdžƬ ĂD ĞƥƦ5dž ĂƬj5 Ü(ƬKĂ+ƬƬ!f LJƬƢ) ùƬ ƬĞƢƬ!f ƥljƵ ĬƬdžƬö fRNjĂ
ƥùƬĞldž NJùöƬƵ ƥùdžkƵk ĞöĂljƵdž ĞƬöĞƬkƦf ƥkƬdž!ĞƬ ƬƬƬöĞƬkƦf Ĭ!ƹ ƬöTö

. ďěĒ/č ƦöĂljk!fĂ ƦöƦƢk!f (č)

. čČĔđ/Ď ƴƦƢ!f ƦĞTkƦf (Ď)

ŇĵĐŏškùĮŏ ĭŘù!ƒ ĐĞškĮdž!ƒ ĈĞŋ!ƒ)) : ĿJŘǫ Ăŋj5 ÜŃŃŭƒƢƦDĂ ňĦ ŏĐơ!ƒ

. (č) ((Ğdžŭǂ ĐĐkhdž!ƒ ydž ŘŏŢŏĂ ÜŶdžĞĎĮ!ƒ

ĿJD ĞùĿj5ƢŻ ĐpĂ ÜĦŃdžŋĂ ĐƢ5dž : ĿJŏdžĮp ĬŃŻ ĞhŏǂƢkĂ ŹĐƒƢ5ǫ ŃŻĮ!ĿjŏĂ

ĞùŧŻD ÜĞŋjŏĿj‡Ƣh ĐƢŢdž!ƒ ĦŃdžŋ!Ğh NUjŻ ŘhPŏ ŃĐ!k Ğdžŏ5 ĦŃŢ!!ƒĂ ĿJdŢ!ƒ Řŏdžư

Ü(Ď) ((ŃùĿU5! ĬùŃŻ ŻŃĮk ĈĞdžĮŪƒ ŷdžƒĂz! Ğdž ĂŋJ)) ùùùù5 ĐƢ5dž!ƒ ŘhP!ƒ

: Ĭ!ǫ YƢ5ŏĂ

: ƢŻĞŢ!ƒ ŷĂp ŷλdž ÜŃĬĿjzdžĂ ŹU5! DĐkhdž!ƒ ydž ŝhĞŢk Ğdž : üNjŬ£ -č

(ď)úĭĦĮ ĐžŬŧƷ ÚŃjŝ ĐĐDŽ£ DžFĞĉ ƒDŽĞĐNj Ûźƒ ĭĐ DžNjǫ ĬĦĭ‡Į ĬĦĭ‡Į

ŘùŏƷŏ Ŭ Ăŋj5 ÜŃŃŃP ĦơŢĂ ŃŃhơŢ Ŏ5 ŋ‖ TD Ŭ ĿJŃ ŎŃŏŃP : ĭD

. (Đ) ŎŃhŏƷĂ ĭŘĂươ ĐljŻ ŎLjUƢơŏĂ ÜŃŃĞŏƷ Ŏ5

. (đ)Ħ ĂPD ĐơƢ : ŷλdž ÜŹU5! Ŭ ŃĬLjzdž ĐĐkhdž!ƒ ydž ŝhĞŢk Ğdž : ĬdžFk‖£ -Ď

ŘĐùŢk ĬŃŻ Ź ưŏD Řŏŏhŏ‡Ƣk ý‡T ĦŏhƢz!ƒ ĦƷŃ!ƒ Ŏ5 ĿŷĐĂ Đ!!

ĿJŏùhk ŹĐƢùƢdž ŹU5! ŃŘhP ĿJD Ŭǫ ÜŃŏ5 ŃΣĞĮŪƒ ĈƢŋ!ƒ ĂŋJĂ ÜŃŶFĞƷ!ƒ Řŏdžư

. ljŭŻD DŃŢŢdž!ƒ fŘnjh Nŏ!ǫ ŘĞTdž!ƒ ĂŋJĂ ÜŎ!ŬĐ!ƒ ŃfĂkơdž ŘŃĮ5kĂ ŃĞLjzdž

ĬŃŻ ŘŏdžŃư!ƒ ĐĂŻ ŷŭP LJdž ŎŃdžŋ!ƒ ňƢŏ!ďŭ!ƒ fŘNj ŹĐFĞ5 ŘnjUkĂ

Ŏ‡ Ý ýŏŢ5ŭ!fĂ ĐĞưŏŬƒ DŽĂ ŃŻĞnjhŬƒ Nh ŃŻŃ‡kdž!ƒ ĐŢ!ŏ ĿJdh ŘPdkdž!ƒ ŃŻŋƢdž

. (Ē)ŷdžĞĎĮ!ƒ ĿJNjR Ŏ5 ĬLjzdž!ƒ Đ‡dkŏ

(č) ŢŏzŏĿJhŬ ýŢ5dž!ƒ ƢŢ . čĒě/č

(Ď) ĐZĞĮdž!ƒ . ĎĎđ/č

(ď) ŝŃŻk ÜďČĎ/č ‖!Ğdž LJhŬ ýŏnjĮk!ƒ ƢŢ : ƢUĿjŏ ÜýŏĂƢ!ƒ LJdž ĂŋJĂ ÜýĂnjŋdž NŃĿFĞp

. ĔĎ/ď ĐFƒƢ5!ƒ

(Đ) ƢUĿjŏ : ƢŢ ýŏnjĮk!ƒ ƢŢ ‖!Ğdž LJhŬ ÜďČĎ/č ĐZĞĮdž!ƒ . ĎĎđ/č

(đ) ƢUĿjŏ : ƢŢ ýŏŃŻ!ƒ ĈĞ5T . ĎĔĒ/Ď

(Ē) ƢUĿjŏ : ƢŢ ŻŏĂĿj!ƒĂ ŻŏŻơk!ƒ . ďĒč/ě

ý‡ÛT!f) ÑÿŏŧƧĕ!f ƒRNj ƒĂĕŋƧƥŏ Dž! ŁJŏŏĂơŭj!f ŁJD ƲŧĕR!Ĝh Ʋŏƥŋ!f LJdžĂ Dž!Ă ÜĜNjƥzh Ĝdžh ĕKƒƧŊ5dž!f LJdž ĜnjŁjĂŧh ƦƲ Ţ Ăk Ŏk!f ÑÿŏŧƒƧĕ!f Ŏ5 (ŎdžŁj!f ĂD fRNjĂ Ü(ƲŏŊ5ĕ!f ŧŎŏƧT Ĭ ĕZ Ʋdžư dž!f) ŎĕŎŢdžh NŏĕZ ƒĂŁĕŎD Ĝdžŏ5 ljĂƧŧRŏ - ŁJƵT!f Ʋŏdžư ÑÿŏŧƧk ĭD - ĂshĜŊ!f ĕhĜT ŁJŋĂ (ŎdžŁj!f ĂD ý‡ÛT!f) ÑÿŏŧƧĕ!f ÜŧŏŢĂŢP Ʋĕ‡D ĕNzŋĂ ŁjƥƧ5D ƥp ĕĭ ƧTPdžƲ!f ŁJD Ŭŋ ŧŏhƧz!f ĕĜdžĕZ ƥŁjZ ÜƲŏŧơ!f Ƨ‡Ŗ!f LJdž yưƒĂdž Ʋŏŋ5k Ŏ5 Nhh ŎŏƧŢĕ!f LJĂƥ LJdž Nŏ!ŋ ƲĜTD ƥpĂ LJdž NJ! ĕNŧpƧĜ5džĂ NŁjZ ĕNƵŭkPƒ ƧĜhkZĜh LJƵT!f Ƨŏdžư LJZ ĕNZƲ5 NŁƵD ĂƥhŏĂ Ĝnjŏ5 Σŏ! Ʋĕdžŋĕh LJƵT!f Ƨŏdžư LJZ ƲĕhPŏĂ ƥƧ5džh NŁjZ ƲĕhPŏ ĜŁjNj NŁĕD ŧŏơ . Nhh ĜnjŎhƧk ƥƒĜZ

ý‡ùÛT!f ƒRùNj Ĭù!ŋ ƒĂƲĜùTD LJŏRù!f ŷƒƒĂŬƒ LJdž ĂNjĂ ÜŁƒƧĕ!f LJŋ ùùh ŁJŏŏ5Ăù‡!f ƥùŁjZ Ƶ2Ʋùz Ĝdž! Ĝ5!ĜPdž ƧŏdžƲ ĭĂơŏ ljƥŋĂ ÜŎhŏ‡Ƨĕ!f ﴿وَٱقۡتَرَبَ ٱلۡوَعۡدُ ٱلۡحَقُّ﴾ ŧùŏŬƒ ŁJĜŏh Ŏ5 NŏĕZ ĕNŁj ŧŏơ Ü(ĉýĂnjŋdž!f ƲŏdžŊư!f) ĕKùĕzŋ ĕKƒùT LJŋĂ)) : ŷĜ15 ،[1] ﴿فَإِذَا هِيَ شَٰخِصَةٌ أَبۡصَٰرُ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ ...﴾ ((ĜNjƲùŋ5k! ÝƲĜùŢhŬƒ ĕKƧùnjUD DĕĂ ÜĜnjŁjZ ĕKŏŭj‡ ƲĜŢhū! ﴿هِيَ﴾ Ĭŭj‡ ÜDĕNjƲĜŢhD ŧŢPĜT ƒĂƲ5‡ ŁJŏR!f ƲĜŢhD ƒRƵ5)) : ƲŏƥŊ!f ŘFŁjŏơ ŁJĂ‡ŏĂ ((ƲnjUD DĕĂ ÜƲĜŢhŬƒ LJZ[d'] .

LJdž Ĝdžŏjdž ƧĆƧŋ ŷƵŢŏ ƧŏdžƲ ŁjĆƧ5 ĕŏ!ŋ ĕĭ ƧTPdžƲ!f Łjƥzŋ LJdž ĕNŁjkĂ ‖!R! Ý LJƵT!f Ʋŏdžư! Ŏĕdžŋ!f ÑÿŏŧƧĕ!f Ŏ5 ŁjĂ5ƧZ ĜĕZ ƲŏĜƵdž ŏĭ ĂƵ! ÑÿŏŧƧk ƲùhPŏ ĕŁjĂ‡h Ʋŏdžŏkŏ ƲŏdžƲ NŁĕD ĜnjŁjdž ĕznjsŏ ŧŢĜP ĕKƒƧĜhzh ĕŏ!ŋ ƲŏŢŏ ŁjƒƧŁj : ŎĕŏĜdž ƲnjUŏ ‖!R ŷŁkk ƥŁjZĂ ÜLJƵT!f Ʋŏdžư ÑÿŏŧƧĕ LJZ ĜƥƧ5 ƥƧ5džh NŁjZ

(č) ĕē : ĜĜŏhŁjŬƒ lƧĂŋ

(Ď) . ĎčĎ/Ď ĜƒƧ5ĕ! LJĆƧl!f ŎŁjĜƵdž

(ď) . ēď/čč ÝŏƵ!f OŏkĜ5dž

.č ﴿وَهُوَ مُحَرَّمٌ عَلَيْكُمْ إِخْرَاجُهُمْ﴾[1]، وقال: ((﴿وَهُوَ﴾ : ﴿إِخْرَاجُهُمْ﴾)) [Ď].

.č فَإِنَّهَا لَا تَعْمَى الْأَبْصَارُ وَلَٰكِن تَعْمَى الْقُلُوبُ الَّتِي فِي الصُّدُورِ﴾[3]، وقال: ((﴿فَإِنَّهَا﴾ : ﴿تَعْمَى﴾ ﴿الْأَبْصَارُ﴾ ﴿فَإِنَّهَا﴾ : ((﴿تَعْمَى﴾ ﴿الْأَبْصَارُ﴾)) [Đ].

.ď فَإِنَّمَا هِيَ زَجْرَةٌ وَاحِدَةٌ فَإِذَا هُمْ يَنظُرُونَ﴾[5]، وقال: ((﴿هِيَ﴾ ﴿زَجْرَةٌ وَاحِدَةٌ﴾ : ((﴿هِيَ﴾ ﴿زَجْرَةٌ وَاحِدَةٌ﴾)) [Ē].

(č) �до : Ěđ.

(Ď) 2ćТ‡!ƒ : čĎĐ/č.

(ď) ćТ‡!ƒ 2 : ĐĒ.

(Đ) 2ćТ‡!ƒ : čĎĐ/ď.

(đ) ćТ‡!ƒ : čě.

(Ē) 2ćТ‡!ƒ : ďč/Đ.

.Ð ﴿كَلَّآ إِنَّهَا لَظَىٰ﴾ : ŁùŏŬf Ŏ5 ňjƤhPh ƤŇ5dž NňƤD ĠnjĻjdž ňjĂŋĂ ŤłĂŭĂ Nňŏŏŏ

ßl ǂÐŽÐ ƒDŽ üÐŽØH łƧ ƶǂǁƐ Ǐlj ..... (č)

Ǎ (ǂƳƧƶ!f)Ǎ ÜǂJŏDþkhdž ǂJǵhƧƶŏ ǂJŏƧŏdžǂƳ!f ǂǂJ35 ǂƒƧŏ ǵdž! ǵl5ǍǍ

(ǂKǂǂdžơ ǵdž ǂŷdžơkk) Ǎ (ǂKǵǵT ǵdž ǂŷǍlk) ǂJǵǵǂǂdžŋ!fǍ ÜǵdžnJ! ǂJƒƧhƳP (ǂΣ ƽǂ!f)

ÜljƧŏƹ þljƵ ǂŏhƒƧƵƹ ǂŋǍD ǂλŭλ ǵƳơŏD ǂJŭdžkơŏ ǂǂ!Ʀǂ Ǎ ÜǂJŏdžǂŭƒ LJdž ǂJŭþh

: ŏNj

ǂJǵǵǂǂdžŋ!fǍ ÜǵdžnJljdž LJŭþh (ǂΣ ƽǂ!f)Ǎ (ǂƳƧƶ!f)Ǎ ÜǂJŏDþkhdž ǵhƧƶŏ ǂJD -č

ǵdžnJ! ǂJƒƧhƳP ǂJǵǵŏǂǂƶ5!f (Ď)

ǂƳƧƶ!f) ǂJǵǵŏdžǂŭƒ ǂJǵǵǂǂdžŋ!fǍ ÜǂǂŃǂpǍ ǂJdT ǐƧŏdžơ ǂJŏDþkhdž ǵljǍǂŏ ǂJD -Ď

. (ď)ǵdžnJ! LJƒƧhƳP (… ŷdžơkk ǂΣ ƽǂ!f) Ǎ (… ŷǍlk

ǂJǵǵǂǂdžŋ!fǍ ÜǂJǵhǵƽƵƶ (ǂΣ ƽǂ!f) Ǎ (ǂƳƧƶ!f)ǍÜ ǂJŏDþkhdž ǵhƧƶŏ LJD -ď

. (Đ)ǵdžnJ! ǂJƒƧhƳP ǂJǵǵŏǂǂƶ5!f

ǂƳŏǂƧǂ!f ƒǂNj Ŏ5 ǂNjǵǵƲ!f ƶƳǂŭƒ LJƵ ǂŏdžǂƳơ!ǵhƳ ǂơǵƶkǂŭƒ ǎƧƶkǍ

: ǵdžNj ÜǂJŏhhƳǂ!

ŷŭPŭƒ Ǐ!ƹ ǐþƋŏ ǵdždž ǂƳǂǂƹljƹ ǂhƳP!f ǂƲƹ! ǂƒƧǂk LJdž ǂƳƒ ǂƳPǂ!f

. ŏƒ ƹ!f ǂƹŭhhƳ

. (đ) ǂƹǂŏƹhƳ ǂƵljƵ ǂǵǵljƹkǂŭƒ ǂJǵǂdžŭ ǂƳhƳ ǂƲŏƧǂǂǂ!f ƶƵƵ

ƶƵþƶ! ǂǂǂpǍ ǂJdT ǂŏdžơ ƧǂƦ!f ǂƹljƵ ǂŏŭƒ ŏ5 ǂƳƧƶŏ ǂJD ǂƶƵƶƳƒǂƒ þpǍ

:ŏƳŏ ǵdž! ǂǂ!Ʀ ǂŏǂJǵǂdžƹ

(č) ƽùƲljŏ ÜýùŏǍƲ!f LJùdž ǍNjǍ ÜýǍnjŋdž ƳƳƲǵp Ü(ŷýþƶkǍ ǂǂǍŋk ƶǵǵŏD ƽNjþƳǂ!Ǎ) ljƽŋƵǍ : ƽùƲljŏ ÜýùŏǍƲ!f LJùdž ǍNjǍ ÜýǍnjŋdž ƳƳƲǵp Ü(ŷýþƶkǍ ǂǂǍŋk ƶǵǵŏD ƽNjþƳǂ!Ǎ) ljƽŋƵǍ (č)

. čďĒ/č ǂ!ǵdž LJƳŭ ýŏnjǂk!f ƠƧT ÜčĐď/ď ƶǵT‡!f

.čĒď/č ǂ!ǵdž LJƳŭ ýŏnjǂk!f ƠƧT : ƽUljŏ (Ď)

. đĐĎ/Ď ƴŏƳƳǂ!f Ŏljƹdž : ƽUljŏ (ď)

.ďĒč/ě ƽŏǍljk!fǍ ƽŏƧơk!f : ƽUljŏ (Đ)

. č/đ Džŏǂǂǂǂ!f ýǀƶ!f þǵTƧƹ : ƽUljŏ (đ)

[illegible] (Ď) [illegible] - [illegible] [illegible] [illegible]

:fĂ!Ć15 ÜÞĆzdž!f fĂŘ‡LjD ŷŷhp DžnjÞjÜ Ý Bžü‡!f ÞsĆõ] ÞjŘ]sõ ŘõdžÑư!f fRNj
ÜŁĆfsnjk]fĂ ĥŘ õpĂkĂ ÞĆzhk]f ÞžĆnjsk]f fĂÞžnjsk]Ć5 ÜłõÜf (١) ﴿ أَيَعِدُكُمْ أَنَّكُمْ ... ﴾
. (Ď) ((DžnjÞĆõơ ÞÜę ÞĆõơ Ü ÞLJD ŁJÞž ư k5

Řõ]sk Ö5 ÜÕpĆõ]!f Þzhu!f ŤÞŽ NÞõ5 ÞÜ5Ćơ Ćŋnjlj ŁJĆõơ ĂhD ÞNnjlj ÞpĂ
Rę ÜÑÞõDŘ Ř‡R ÞsĆhu] ÞpĂ Üŋŷ ŘTPdžs!f ljfŘõ Ćdž! Ć5ŭP ă ŘPD łõơć Ö5 NÞ! ÑÞõhT
ÑÞĆĂp Ö5 ŘhuPÞ! Ü ÞsĆõÑ]Þ! ŷŋŘk ÑÞõDŘ ÑŸ]ơ NÞŘ!Üþ ÞLJę
LJŽ łõĆlj‡ ﴿ هِيَ ﴾)) :ýĆ15 ،(٣) ﴿ فَإِنَّمَا هِيَ زَجْرَةٌ وَاحِدَةٌ فَإِذَا هُمْ يَنظُرُونَ ﴾ :Ť!Ćzk
. (Đ) ((łõljĆÞ!f łłPs5ŋ!f ÕNjĂ ÜłơõŤ : ť D Ü﴿ زَجْرَةٌ ﴾ DžnjÞĆzhu ĆdžLj35 ÜłłĆzhu!f

ŷýþ ť R!f ĂNj ÞsĆõÑ]!f ÞLJD Ö5 ÞjĂRơ ÕhuÞơ!f ÑŸĆnjłT!f ÞjRõdžÑk fRơ Ćdž‡
﴿ هِيَ ﴾)): ÞLJ35 ÜÞLJĆõơ ÕhD ljRĆk]D ĥŘ pĂdž ŹÞõĆdž ‖!Rhu łłŘŤ5 ÜljĆljzdž ŤÞŽ
(đ)((ÞsĆõÑ]!Ćhu Ćnjõ]Ž ŷĂ!Þdž!f łłĆzhu!f ŘõdžÑư

Ö5 ÞLJõõŘPD ÞLJõkŘdž ÞjÞłłD ÞpĂ ÜfRNj ÑÞspĂdž Ö5 LJĆõơ ĂhD ÞÞŘ2kõ Dž!Ă
ÑÞjÞhuk łłõÜf Ö5 ŘõdžÑư!f ÞLJD Rę Üł‖!Ćdž ÞLJhfĂ ÑŤ ŘTPdžŘ!f ŤÞŽ ÞjÞŘ BÜ Řzdž
. (Ē) ‖!R Ö5 ÕhuÞơ!f ÞjÞłłDĂ ÜljĆljzdž ĂD ŘhuP!f Ł5! Ü ÞsĆõÑ]!f łł!Üþ

ÞŤdžljPłłε ołyĆłłε : ĆłłFłłε

Ö5 ÕÞÞdžŋ!f Ł5džLjÞ! ÑŸ‡Ždž!f ŘõdžÑư!f Řõ]sk łłŤ DŘ!f fRNj ŤłłhuK ÞLJłłž fsŽ
ĆdžnjLjdž ÑŸŘkłõ Dž!Ă ÜÞLJõłhuĆÑ]!f ÞLJõõDŘ!f LJŽ Þzhu!f ŷý‡ Þzhuõ ŘPć ljĆŋłłf Ť!ę łłõÜf

---

(č) LJĂLjdžłłdž!f łŘĂ] : ď đ .

(Ď) Ř/Đ łłõơdž!f Řơhu!f : ď ĎĐ .

(ď) ĆłłĆT!f łŘĂ] : č ě .

(Đ) łłõơdž!f Řơhu!f : ď đđ/ē .

(đ) Ťłłdž!f Řþ!f : Ď ě ě/ě .

(Ē) LJĂùTdž!f Řþù!f ÜĎĒě/Ď ýõõRùk!fĂ ýõdž‡k!f ÜěĐĒ/Ď ŸŘu!f łĆTkŘf : ŘÜljõ
. ď ĐĎ/Ě

Ŏ5 ƀnjzŏ ĿJD ĹĿJ‡džŏ ĠdžĂ ŃŇkfƧĂŢkĂ ĿJNjŘ!f ŇŶĂŢ NŇŋĂk ƀ15 Ücs ŭƱŬf ĬŃZ ŷƀkŲf ĭŘ!f ƲZĠŬŢ!f ŷĂlh ljƲŏŲ5k Ŏ5 ‖!Ř ĬŃZ ƀdžkZƒĂ ÜŶdžĠŃŲ!f ĿJNjR : ĂNjĂ ÜŹlhĠŲ Nhu ŋĭ ƧTPdžŽ!f

(č) ..... ƃŀ ƀŽĐ ƒDŽ üƀŽΘH ƧƲ 2ŽŃƐ Ĭlj

Ŭ ÃŭŢD ƀĂŋĂdž ƲŏƐ ĭDƧ!f fŘnj! Ź15Ă (ŎNj) ƲŏdžŃư!f ŷŋƧdž ĿJƐ5 ĿJŏŏzŘ!f ŃŶƀoŏ ĭŘ!f ŎĿjNjŘ!f ƲĂŢŘ!f ĬŃZ ŎĿjhĿjŏ ĠdžƀƱĂ ÜŹƀĠŏŲ ŬĂ ŅĬĿjzdž ĠdžŲ ƲhPD DŽĬ ÜŃŇŏ!ƱĂ ƲŏTŬ ŎĿjNjR ƀĂnjzdž Ĭ!ƱĂ ŷŋƒƧ ƲŏdžŃư!f)) ĿJŬ Ý ŀƧĠTŬĠh ĠŽdž ŹĿjNjR Ƴlƒk Ųf Ġdž Ĭ!Ą ƀĂzŏ NŇŽŋƧdž5 Ü(Ď) ((‖ĂPD fŘNj : Ŏ5 Ġdž‡ ŃƀzŲ ŁJĂ‡ŏ ĿJD ŎŃŢŏ ŬĂ Ücŷlz!f Ŏ5 Nŏ!Ą ŀƧĠTŬf ŷŭP LJdž ŷŃŢŏkĂ Ž2 ƲZ ƲƒƧ‡k LJdž ƀ!ĂkdŽ!f ĬĿjzdž!f Ŏ5 ŷŭPĄ LJdž ‖!Ř! Ġdž! Ý ƀƧ5dž!f ƲhP!Ġh ŹƧŅ5dž ŃΣ 5ƀ!f : ŘKŏh!f ĬĿjzdž ŁJĂ‡ŏ LJD ĹĿJ‡džŏ ŭ5 ÜƲŏdžŃư!f ýƀh NŃŋ5ĿJ ƲhP!f ŀU5! LJdž DžƀƱk Ġdž ĬŃZ ŎĿjhdž ƀŏ5dž ŅĬĿjzdž ŋĭD ‖!Ř LJdž ŷŢŏŘŏ Ŭ NƀŬ Ý … ŃΣ 5ƀ!f . ƲhP!f ŘŽ ŏƧzk

Ŏ!Ġŏ!f ĭĂŏĿj!f ƱdžĿj!f Ŏ5 ƒŽ ŭkPŬƒĂ ƒŽ ŭP!f ŷƀĂ ƀŃ5 ŹƧŏPDĂ Ƴŏdžư!f ŷŏĂdk Řŏ!Ġ‡Ą ŇŶhŲh Ġnjŏ ŲƧƒƀĂ ŘŏhƧz!f ŘĠdžŃZ ĿJŏh ŹĿjĂdžưdžĂ ŬŘ‡T ÜhŃ!Ġdž ĿJhf ĂNj Nhu ĐƲŢĂ ŃŇhƱD ĿJŘ ƲƧhDĂ ÜŃĭĂƵŃ!f ŀƒ ƀ!f ŃŶŲĠĿjŏ Ġdžh NŏƱ5 . ŹlhĠŲ ĠĿjŏDƧ Ġdž‡ ŃŹƲŏƐ ƲŏƱ‡ ŃƱƀĂdž Ŏ5 ŃŽhkĂ ƲŽĠdžkNjf ƲŏƱ‡Ă ŬĂhƀ ŹŏŭƱŬfĂ ŬŘ‡T ŃŶŏ‡ƧŘ!f fŘNj ƵƱŏ Dž! ŷhĠldž!Ġh Ŭą ƲŃŲ5ŏ ŬĂ ÜNŏ5 ŇŶFĠƵ!f ƲŏdžưŘ!Ŭƀ ƲnjUk Ŭ NƀŬ Ý LJŏŏĂŏƀ!f ƱŬƵzh ƀĿjZ ÜƀƧ5dž!Ġh ƲŃŲ5dž!f ƲŏdžŃư!f ƱŶƒĂdž LJdž ŘΣŏ! NƀD Ġdž‡ ÜƲŏƐ Ŭ Ƴŭ‡!f ƵƱĠŏŲh ƀŃư!f ŘŽpĂdžh NĿjdž ŘKƱpĂĂ ŘƀTh ŃŇkưƧĠZ ŘŏĂŏĿj ŘŏŢPT ƱƧhD ŷƵz!Ă

. ljƧ‡Ř DžƀƱk (č)

. ŎĿjĠzdž!f ΘĂƧ (Ď)

ﺍﻟﺘﻌﺒﻴﺮ ﻋﻦ ﺍﻟﺘﻌﺠﺐ ﻭﺍﻟﺘﺄﻛﻴﺪ ﻟﻠﺘﻨﺒﻴﻪ ﻭﺍﻟﺘﺤﺬﻳﺮ ﻣﻦ ﺍﻟﻌﺎﻗﺒﺔ ﺍﻟﺴﻴﺌﺔ ﻟﻠﻌﺼﺎﺓ ﻭﺍﻟﺘﻌﺮﺽ ﻟﻠﻌﺬﺍﺏ ﺍﻟﺸﺪﻳﺪ :

ﺏ- ﺍﻟﺘﻌﺒﻴﺮ ﺑﺎﻟﺴﻴﺎﻕ ﻭﺍﻟﺘﺄﻛﻴﺪ ﻟﻠﺘﻨﺒﻴﻪ ﻭﺍﻟﺘﺤﺬﻳﺮ ﻣﻦ ﺍﻟﻌﺎﻗﺒﺔ ﺍﻟﺴﻴﺌﺔ ﻟﻠﻌﺼﺎﺓ ﻭﺍﻟﺘﻌﺮﺽ ﻟﻠﻌﺬﺍﺏ ﺍﻟﺸﺪﻳﺪ : ((﴿كَلَّآ إِنَّهَا لَظَىٰ﴾[٢] ﺍﻟﺴﻴﺎﻕ ﻳﺪﻝ ﻋﻠﻰ ﺍﻟﺘﻬﻮﻳﻞ ﻭﺍﻟﺘﺨﻮﻳﻒ ﻟﻠﻌﺼﺎﺓ ﻭﺍﻟﺘﺤﺬﻳﺮ ﻣﻦ ﺍﻟﻌﺎﻗﺒﺔ ﺍﻟﺴﻴﺌﺔ ﻟﻠﻌﺼﺎﺓ ﻭﺍﻟﺘﺤﺬﻳﺮ ﻣﻦ ﺍﻟﻌﺎﻗﺒﺔ ﺍﻟﺴﻴﺌﺔ ﻟﻠﻌﺼﺎﺓ)) . (ﺏ)

ﺟ- ﺍﻟﺘﻌﺒﻴﺮ ﺑﺎﻟﺴﻴﺎﻕ ﻭﺍﻟﺘﺄﻛﻴﺪ ﻟﻠﺘﻨﺒﻴﻪ ﻭﺍﻟﺘﺤﺬﻳﺮ ﻣﻦ ﺍﻟﻌﺎﻗﺒﺔ ﺍﻟﺴﻴﺌﺔ ﻟﻠﻌﺼﺎﺓ ﻭﺍﻟﺘﻌﺮﺽ ﻟﻠﻌﺬﺍﺏ ﺍﻟﺸﺪﻳﺪ : ((﴿فَإِنَّمَا هِيَ زَجْرَةٌ وَاحِدَةٌ فَإِذَا هُمْ يَنظُرُونَ﴾[٤]، ﺍﻟﺴﻴﺎﻕ ﻳﺪﻝ ﻋﻠﻰ ﺍﻟﺘﻬﻮﻳﻞ ﻭﺍﻟﺘﺨﻮﻳﻒ ﻟﻠﻌﺼﺎﺓ ﻭﺍﻟﺘﺤﺬﻳﺮ ﻣﻦ ﺍﻟﻌﺎﻗﺒﺔ ﺍﻟﺴﻴﺌﺔ ﻟﻠﻌﺼﺎﺓ - ﺍﻟﺘﻌﺒﻴﺮ ﺑﺎﻟﺴﻴﺎﻕ ﻭﺍﻟﺘﺄﻛﻴﺪ ﻟﻠﺘﻨﺒﻴﻪ ﻭﺍﻟﺘﺤﺬﻳﺮ ﻣﻦ ﺍﻟﻌﺎﻗﺒﺔ ﺍﻟﺴﻴﺌﺔ ﻟﻠﻌﺼﺎﺓ ﻭﺍﻟﺘﻌﺮﺽ ﻟﻠﻌﺬﺍﺏ ﺍﻟﺸﺪﻳﺪ :)) . (ﺩ)

د- ﺍﻟﺘﻌﺒﻴﺮ ﺑﺎﻟﺴﻴﺎﻕ ﻭﺍﻟﺘﺄﻛﻴﺪ ﻟﻠﺘﻨﺒﻴﻪ ﻭﺍﻟﺘﺤﺬﻳﺮ ﻣﻦ ﺍﻟﻌﺎﻗﺒﺔ ﺍﻟﺴﻴﺌﺔ ﻟﻠﻌﺼﺎﺓ ﻭﺍﻟﺘﻌﺮﺽ ﻟﻠﻌﺬﺍﺏ ﺍﻟﺸﺪﻳﺪ :)) (ﻫ) .

ﻫ- ﺍﻟﺘﻌﺒﻴﺮ ﺑﺎﻟﺴﻴﺎﻕ ﻭﺍﻟﺘﺄﻛﻴﺪ ﻟﻠﺘﻨﺒﻴﻪ ﻭﺍﻟﺘﺤﺬﻳﺮ ﻣﻦ ﺍﻟﻌﺎﻗﺒﺔ ﺍﻟﺴﻴﺌﺔ ﻟﻠﻌﺼﺎﺓ ﻭﺍﻟﺘﻌﺮﺽ ﻟﻠﻌﺬﺍﺏ ﺍﻟﺸﺪﻳﺪ :)) (ﻭ) .

(ﺏ) ﺍﻟﺴﻴﺎﻕ ﻭﺍﻟﺘﻌﺒﻴﺮ ﺑﺎﻟﺴﻴﺎﻕ ﻭﺍﻟﺘﺄﻛﻴﺪ ﻟﻠﺘﻨﺒﻴﻪ ﻭﺍﻟﺘﺤﺬﻳﺮ ﻣﻦ ﺍﻟﻌﺎﻗﺒﺔ ﺍﻟﺴﻴﺌﺔ ﻟﻠﻌﺼﺎﺓ ﻭﺍﻟﺘﻌﺮﺽ ﻟﻠﻌﺬﺍﺏ ﺍﻟﺸﺪﻳﺪ .

(ﺟ) ﺍﻟﺴﻴﺎﻕ : ﺍﻟﺴﻴﺎﻕ ﻳﺪﻝ ﻋﻠﻰ ﺍﻟﺘﻬﻮﻳﻞ ﻭﺍﻟﺘﺨﻮﻳﻒ .

(ﺩ) ﺍﻟﺴﻴﺎﻕ ﻭﺍﻟﺘﻌﺒﻴﺮ ﺑﺎﻟﺴﻴﺎﻕ ﻭﺍﻟﺘﺄﻛﻴﺪ ﻟﻠﺘﻨﺒﻴﻪ ﻭﺍﻟﺘﺤﺬﻳﺮ ﻣﻦ ﺍﻟﻌﺎﻗﺒﺔ ﺍﻟﺴﻴﺌﺔ ﻟﻠﻌﺼﺎﺓ .

(ﻫ) ﺍﻟﺴﻴﺎﻕ : ﺍﻟﺴﻴﺎﻕ ﻳﺪﻝ ﻋﻠﻰ ﺍﻟﺘﻬﻮﻳﻞ .

(ﻭ) ﺍﻟﺴﻴﺎﻕ ﻭﺍﻟﺘﻌﺒﻴﺮ ﺑﺎﻟﺴﻴﺎﻕ ﻭﺍﻟﺘﺄﻛﻴﺪ ﻟﻠﺘﻨﺒﻴﻪ ﻭﺍﻟﺘﺤﺬﻳﺮ ﻣﻦ ﺍﻟﻌﺎﻗﺒﺔ ﺍﻟﺴﻴﺌﺔ ﻟﻠﻌﺼﺎﺓ .

Ĭù!ϱ ŃhuùϱLjĂÜ ÁhukƧĂ ĆUϽ! ŃĵpzhU ĠdžhU ƧϱϱŏĠĎždž ĎžϱL!f fŘNj DźnjŃŭ'zhU

. (č) ((ÕĭƧTPdźĭƧ!f

المطلبُ الثالثُ

الضميرُ المرفوعُ بـ (نعم وبئس) وشبهِهما

ĂD ƊpdžĬĆĠTLjÚ ĬKƧŭĂ)) Áĭĭlkϱdž ÁĭŏĭƧϱ ĆƧŏT ĬĭŏhƧz!f ĬƧĭĭ!f ĬKnĭkLjD

ƧŏƐ LJdž ĆĭĭŎdž ĬLJŏŏLjzdž!f ĬLJŏŘNj Ĭ!ϱ ĬƧĠTŬf ŎNj ĬĭŏĭŬĵp!f ĠnjĭĭŏUĂ Ü(D)((ĎžŘ

ĬŏUϽ! ŽƧŏ!Ďk ŁJdžư ăƧPD ŁJĂĵ ĬϽThu ĎžĂdžŘdž!f ĂD ƊĂpdždžĭĭ! ĬŏTĂTP

hƧ fƧŎD Ăĭĭŭĭĭ

ĂNj : ťüŅŅŅ

﴿وَحَسُنَتْ : ýλdž ÜЫЧηzfl!f ĬlZ Ħ!fþ!f (ýŽzŽ) ĦƷŏŢù!Ă Û[1] قَرِينًا﴾ ‘، [2]﴿مُرْتَفَقًا ƶƷŏdžư ƶƷưŏ ƶƷŏdžLj NLjĂ+ ĦŢƒƷþ!Ġu ÕLjzdž!f ĂNj ÑЧŏ+Ƶfl!f fRNjĂ ljþzhu ĠdŽ ljƶŏŢ5ŏ ƶhuFĠƐ .

ƶŏdžÐ!f fRNj ĠnjŏlZ ĬLjhuLjf Ŏk!f (Ƶ+R!f ýŷhup ƶĠdžưŬf) ĺþZĠp LJǫ ЧFĠƷ!f ƶŏdžư LJƐ5 ÜƶPc ĥƵ ƵŏƵ! ĥƵ ƵŏƵ LLĠŏkơf ĦpŭZ ĬlZ ĺƵ+kƵk ŋĭĂơÐ!f IƵ+Ð!fĂ ÜNJ! ĺLLĠkơdžĂ (ЧĂŢLjdž!f Ƶŏŏdžfl!f) ljƶŢ5dž LƲ5lhu ýŽdž ĺžnjhudž ƶkkŢdž Ý ĠNjƶŏƐ ŁJĂþ ljƶŢ5k LJD Ĭ!ĂDĂ NLjdž ăĂpD ĦKLjĠ+5 Üƶŭŭ+!f Ŏ5 ĺƵNjĠU ljþzhu ĠƶzDĂ)) : ĬŎ5fƵŏŢ!f ýĠp Ü‖!R! ÓlŢD ƶPc ÇŎT Ħldžŋ!f Ŏ5 ÞŋĂŏ Ŭ NЧŪ ÜƶŏŢ5fl!f ĦŎŏƵT ĬlZ ƶÞp ƶŏdžư ƶzLj Ŏ5 LJƐ5 ÜŽŸf ÞhuZ ŭŋƵ ƶzLj : Ðznj!Ăp ((ƵƵ+Ð!f ƲƲ5! LJdž ĺ5Ƶzdž Ġnjŏ5 ƶdžưdž!fĂ Üljþzhu Ŏk!f IƵ+Ð!f ljƶŢ5kĂ .[d'] ĠnjƶĂ+hu Ġnjŭŭŏƛdž LJZ ĠNjÞfƵ5ljf ŷĠz5Ūf ljRNj ĦKĠŢŏŢP DŽNjD LJdž ĬLJǫ ŭZĠ5 ýƵƵk5 Ü(Ƶ+R!f ýŷhup ƶĠdžưŬf) ĺþZĠ!! ýƲưPŏ ƶŏĂơlj ƶhŏƵ+k ƶ2 ĺĂk ýŷhup ƶdžưdž!f LJŪ)) ‖!RĂ Ý ĠNjþzhu ĺhuĂŢljdž ĺƵ+lj ÑĦưĂdžƐ ƶ2 T+ŏ ƶkkŢdž LJdž Ĭ!ǫ ÑznjƵŏ Ŭ ŁJĠ+ Rǫ ÜƵƵ+Ð!f LJdž ĺhuT NŏŏƵ ƶŏŢ5fl!f ĦŎŏƵT ĬlZ Ƶ+R!f .[Ð] ((ƶŢ5ŏ ĬkơŷŋƵŏ

Ŏ!Ġk!f ýŷ+T!f ĺJƐ5 NŏŏƵ Ƶŷŷŷŷŷ+ ĦƵŏUĂĂ ĦĠĠhu!f fRNj ĦzŏhuŎ! ƶƵUljĂ

: ЧUĠ5!D LJŏhu ĦŏƵŏUĂ!fĂ ĦŏþĠljŢf ĦKĠpŭz!f ÓŢưĂŏ

(č) ljŢĠ!!f lƵĂŢ : ďĚ.

(Ď) ljŢ+!!f lƵĂŢ : ďč.

(ď) ŎŏfƵŏŢ!! ЧĠk+!f ΘƵT : ČĎ/ď.

(Ð) Ţŏzŏ LJhuŬ ýŢ5dž!f ΘƵT : Ðčď-ÐčĎ/ē .

Ňnj ŦhuĂ Ţ ljdž!f lƧ‡Ƃ!Ǵu ýǴƶ5Ū̄f ljŘNj Ƣ5huƧk Ňk!f Ŧŏ5ŏŬĂ!f Ŧpŭz!f ĹJǫ
Ŧƶŏ Ţ Ňƶ5ŭŏĂ ƦƧ Ţ ǩŏ Ŭ ƥdžǴŋ ýƶ5 (Ňƶlj) Ƣŭ λdž5 ÜƥĂƥơdž Ƨŏλdk ƚfŘ Ŧpŭƶ
LJdž Ƣŭdžƶ Ʀƶƶƶ

Ňľľľ

-ď ŁJD ťŕŤơŏ ýŕŤ ŁJŏhŬ ŃŽŷŏh ŕŠhĜŎŠŕ!f ĂD Ŧpďž!Ĝh ß ť Ăŕ Ťpďž!f ŁJŏhŬ ŃŽŷŏh ŕŠhĜŎŠŕ!f ýŕŤơŏ ŁJD
. ŕŽŏŁjďkĂ ťŽŏ‡Ŗk ĂD ŕźzďžŋĂ

-Đ ŁJD ŕŏŤŁjŋ!f (ýD) ýŕhłŏ ŁJD ơŏ‡ŕŏŤŁjŋ!f (Ĝďž) ù‡ Ĝnjŕłŏ Ĝďž Ĝnjŕơďž ýơŏ ĂD
ŃŽŷŏŤŁjďž ŃŽŷŏŤŁjďž ŃŽŷŏŤŁjďž

DžÃ BžĜnjhÚf ÅþFĜ5)) ÅJÜ Ý BžŏUzÃ!fĂ BžĜdžĜkNjŬf ŤÅZ ÿýþŏ ‖!Ř ÅJ35 Ŏ!ĜÃ!GhĂ fŘǫ NJ5ÜĂ Ý … ⅀5!f Ŏ5 ÿýpĂD ŁJĜ‡ ƧŎ5 DžÃ ÜÅznjhÛ fŘǫ ĜŎÜT!f ÅJD ÜƧŏ5Ã!f ÅƧdž ƧĂ‡Řdž!f LJdž ƐÅhD ÅJŏkƧdž ƧĂ‡Řdž!fĂ ÜÅJŏkƧdž ƧĂ‡Řdž LJĜ‡ ‖!Ř‡ Ƨ‡Ř ((ÅþŏfĂ (č).

: Ť!ǫ ŬžŘ!fĂ ƉÞdž!f ŤÅZ ‡!fÞ!f ÿýĜz5Ūf ÁYĂÅjkkĂ

: (ÅƧ ƉĜNj ÅÿÅ) DžŭÿƨÅƐ : ŬNjĜ

ŤÅZ Ĝdžnjŭ5 Ŏ5 ÅJŬÞŏ ÜÅJŏ5ƧŤkdž ƧŏƐ ÅJfÞdžĜη ÅJĜŏưĜdž ÅJŭz5 Ĝdžnj! Σŏ!Ă Ü(Ď) LJŏÅžĜz!f BžŘ!fĂ ƉÞdž!f Ŏ5 ‡ƶ!Ghdž!f ĜĜTÅjÚ ŭ‡Åj5 ÜƧhP!f ǫŤŏ ŬĂ ÜBžŘ!fĂ ƉÞdžŭ! ÅJĜ5ŤĂ Ĝdžnj5D)) ù! Ý ÿhÅkƧdž!f ÅJdžƨ! ÅJĜkƶŏŤ (ď) ((BžĂdžŘdž!fĂ ƉĂÞdždž!f Ŏ5 ŘKhĂĂ ÞŋĂ Þp Ĝdžh Ŭǫ BžŘ!fĂ ƉÞdž!f ÅÞƵĜ! ÅjÞzh ÅƧ‡Åjh ƧÅƧdž!f Ĝdžnjŭ5Ĝ5 ydž ÅJŭz5!f ÅJfŘNj ÿưPŏĂ ÞpĂ ÜĜÅhĜƧ ƉƉPdž!f Ŏ5 Ƨ‡Ř Ĝdž Ĝdžnjŭ5Ĝ ÅshƉÅjŏ Ĝdž‡ Ü(Ř‡Ř!f ÿhp ƧĜdžưŬf) ÜLJĂƧƧdžĂ ÅĜơÅj ÅÿfƧŏ Ĝdž! ĜÅhƉ BžŏŘơ!f Ř‡Ř!f LJdž ŘKĜŏĜ Ŏ5 ƉdžÞ!f fŘNj ĜĜη : ŎNjĂ

- č ﴿ بِئۡسَمَا ٱشۡتَرَوۡاْ بِهِۦٓ أَنفُسَهُمۡ أَن يَكۡفُرُواْ بِمَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ ﴾(٤) .

ù‡h ŘÅƧdž Řdžưdžŭ5Ĝ5Ă ÜBžŘ!f ŤÅZ ÿýpŏ ﴿ بِئۡسَ ﴾ ﴿ مَا ﴾، ÿƨ5!f ÅÅznĂ Üƨŏŏdžk!f ŤÅZ ÿŤÅj ÿýưdž Ŏ5 ĜŎT ŤÅjƨdžh ÅdžĜk ÅƧ‡Åj ŎNjĂ ﴿ ٱشۡتَرَوۡاْ بِهِۦٓ أَنفُسَهُمۡ ﴾ ÿŤÅj ÿýưdž Ŏ5 :NJÅpĂ ÜĜnj! Ł5Ť ﴿ أَن

(č) ťď /Ď ýŤ5dž!f ƨƧT Ŏ5 ƨĜưŏÚf.

(Ď) ŏƨĜùŤdž!f ÜĎČĐč/Đ ŸƧùư!f ƨĜùTkƧf Üďěč/Ď ťƧηùT!f LJhf Ŏ!ĜžD : ƧUÅjŏ

. čďč/Ď

(ď) ŎƵfƧŏŤÅ! ŸĜk‡!f ƨƧT.čč/ď

(Đ) . ěČ : ÅƧhf ÅƧĂŤ

ÜŁČfþkhŬĠh ÞÝ5Ƨ ÿÿơdž Ŏ5 ÞŁŘ!Ġh ƶ ƒ ĂŢPdž ƧþŢdž ÿŏĂdk Ŏ5 ﴿ يَكۡفُرُواْ ﴾ DžNjƧ5ǂ ĞFŏT ĂNj ŁΣFh : ƧŏþIk!fĂ ÜljƧhP NŬhp ŁŁdžη!fĂ .[١]

٢- ﴿ إِن تُبۡدُواْ ٱلصَّدَقَٰتِ فَنِعِمَّا هِيَ ﴾[٢] .

ĶŢŏ! ŁdžĠk Ł2ǂlj ﴿ مَا ﴾Ă ÜÞþdž!f ŤŁZ ÿÿþŏ ﴿ نِعۡمَ ﴾ ÿÿz5!f ŁJǫ ĆŎη Üƨŏŏdžk!f ŤŁZ ŶŢlj ÿơdž Ŏ5 ĊĆŎT ĠNjĠljzdžĂ Ł!ĂŢĂdž ŬĂ Ł5ĂŢĂdž ÜŁươdž!f Ł2ǂlj!f ÿơdž ŁĶŁơ ÞpĂ ÜƧkkŢdž!f Ƨdžưdž!f ÿŽĠ5!f ƧŏŢ5k! Ý Ġnjh ŤŁZ ÞĂzŏ ÜŁČfþkhŬf ŤŁZ ŶĂ5Ƨdž ÞÞdž!Ġh ƶƒ ĂŢPdž ƧŏdžưƧ ﴿ هِيَ ﴾ŠĂ ĶĠpÞŃŢ!f : ŭD ÜŎNj ĞFŏT ĆĆŎT!f DžzLj:ƧŏþIk!fĂ ÜljƧhP ŁŁdžη!fĂ ÜŁĶĠpÞŃŢ!f ĠNjƋfÞhƨ ĂD.[ď]

٣- ﴿ إِنَّ ٱللَّهَ نِعِمَّا يَعِظُكُم بِهِۦٓ ﴾[٤] .

﴿ مَا ﴾ ùh ƧŢ5 ÞpĂ ÜŁƧkkŢdž ŁŁZĠ5 y5Ƨ ﴿ نِعۡمَ ﴾ ÞÞdž!f ÿz5 ŁJǫ ﴿ يَعِظُكُم بِهِۦٓ ﴾ ŁŁdžηĂ ÜƨŏŏdžĠk!f ŤŁZ ŶŢlj ÿơdž Ŏ5 ŎNjĂ ÜŁdžĠk!f Ł2ǂb!f ÞÞdž!Ġh Ńƒ ĂŢPdž!fĂ ÜNŬh Dž‡Ƨzŏ ĞFŏT ĆĆŎT!f DžzLj : ƧŏþIk!fĂ ÜĠnj! Ł5Ţ ŁČfþD LJdž NŬh ƧĂdžadž!f ĂNjĂ ÜǁfR NŬh Dž‡Ƨzŏ ĠŁzLj : ŭD)) Ü[đ]ƶƨĂRơdž ((Dž‡ơ!f Ŏ5 ÿÿþz!fĂ ĶĠljĠdžŬf .[Ē]

(č) ƧƧljŏ : đčČ-đČĚ/č LJĂŢdž!f ƧÞ!f ÜčĎē/č ƨĠT‡!f ÜččČ/č ŁlŏŁzk!f .

(Ď) ŁŁlh!f ŁƧĂŢ : Ďēč.

(ď) ƧƧljŏ : LJĂùŢdž!f ƧÞù!f ÜĐčĒ/ē ţ ŏùzŏ LJhŬ ýŢsdž!f ØƧT ÜĎĐĎ/č ƨĠT‡!f .ĒČě/Ď

(Đ) ŁŁĂŢ : đĚ . ĆĠŢlj!f

(đ) ƧƧljŏ : ĐčĒ/ē ţ ŏzŏ LJhŬ ýŢsdž!f ØƧT . ĐČĎ/č ƨĠT‡!f

(Ē)

٤- ﴿ بِئْسَ لِلظَّٰلِمِينَ بَدَلًا ﴾[١] .

ƨŏŏďźŘ!Ġŭ ƧŶ5 ęƨďźưďź ŃŃŹĠ5Ă ÜďźŘ!f ŤĹjźďź ŤŃŹ ﴿ بِئْسَ ﴾ ŷźƨ!f ŷýþ

ŃŏŃŹĂ Ü(ýĐ) ùłŭ Ƨźďź!f ƨŏŏďźŘ!f ŁƲ5! LJďź LJĂŧŏ ęŏďźưźf ęŏþłkĂ ، ﴿ بَدَلًا ﴾

ŁΣŏŃłŭę ŤŃŹ þĂźŏ ƨźĂŘơďź ďźŘ!Ġŭ Ńƒ ĂŢPďź!fĂ ÜŃŃþŭ ŷýłŭ!f ŁΣƒŭ : ęŏþłk!Ġ5

. (Ď)ŃŃĠŏƨŘĂ ŃΣŏŃłŭę ŷýłŭ!f ŁΣƒŭ : ńĭĐ ÜŃŃĠŏƨŘĂ

: (bƒƨ) üyƨ‖ε : ƒĭďƒk

Ü(ď) ęŢ ýźƨ!f ƲƯŏłĹj ŤŃŹ ŷźƨ!f fŘnj! ŃĭĂźŃ!f ŤĹjźďź!f ŷýþŏ

ŁJŏź!f OĠkƨŭ _ (ýŧ5) LJďź ŃŃĠźŏŢ KŘ!ĂơƲ5 Ü(Σƒŭ) ùŧ ďźŘ!f ŤĹjźďź! ŷďźźkŢŏĂ

ÜŷĂźƨďź! Ġŏþźkďź LJĠŧ ŁJĐ þźŭ ĠďźƨŬ ƧĠŢ5 Ü_ ŁJŏź!f Dźưŭ _ (ýŧ5) Ť!ę _

. (Đ)Ġnjŭłup Ġďź ŁĐĠkƨĹjfĂ Ġnjłƨơk! Ý Ġ5!ę ĂfĂ!f łKłŭł5 ÜĊĂłŢ ŃŃŢĐĂ

łŏĠę ŤŃŹ ŷýfþ ƲďźĹj ŷŧTkŏ5 ljþźŭ łłŭĂŢĹjďź!f łƨŧĐ!f yďź ŃŶŧƨkŏĂ

: ĠnjĹjďź Üłďźŏƨŧ łKĠŏć Ŏ5 þƨĂ þpĂ ÜďźŘ!f

١- ﴿ سَآءَ مَثَلًا ٱلۡقَوۡمُ ٱلَّذِينَ كَذَّبُواْ بِـَٔايَٰتِنَا وَأَنفُسَهُمۡ كَانُواْ يَظۡلِمُونَ ﴾[٥] .

ęŢƨźŭ ęďźưďź ŷŹĠ5!fĂ ÜďźŘ!ł Σƒŭ ŤĹjźďźŭ þƨĂ ﴿ سَآءَ ﴾ ýźƨ!f ŁJę

ĠĠŢ : ĭĐ ، ﴿ ٱلۡقَوۡمُ ﴾ ďźŘ!Ġŭ Ńƒ ĂŢPďź!fĂ ، ﴿ مَثَلًا ﴾ łłŭĂŢĹjďź!f łƨŧĹj!Ġŭ

. (٦)ďźĂł!f ŷýλďź ŃŶĠơŢĐ ĠĠŢ ĂĐ ÜďźĂł!f ŷýλďź

(č) łƨĂŢ : 2ŋj‡!f . đČ

(Ď) ƨŬĹjŏ : ƨŬĹjŏ 2ƒ!f : đČĚ/ē LJĂŢďź!f . đČĚ/ē

(ď) ƨŬĹjŏ : ƨŬĹjŏ ŏĠơŢ!f : đđ/č

(Đ) ƨŬĹjŏ : ƨŬĹjŏ ŷŢƨďź!f ŏƨT : ţ ŏźŏ LJłŭŬ 2ĠTkƨf ÜĐčČ/ē .ĎČđĒ/Đ Ŷƨŭ!f

(đ) łƨĂŢ : 2fƨŹŬf : čēē .

(Ē) ƨŬĹjŏ : ƨŬĹjŏ 2ĠT‡!f : đčĚ/đ LJĂŢďź!f ƨƒ!f ÜčďĐ/Ď .

٢- ﴿ وَمَن يَكُنِ ٱلشَّيۡطَٰنُ لَهُۥ قَرِينٗا فَسَآءَ قَرِينٗا ﴾[١] .

ليس لهم أولياء يتولونهم ويتولونهم ويتولونهم (الآية) ويتولونهم ويتولونهم ويتولونهم

LJdž Ǵnjh̄ŋƒƧPǫĂ Ǵnjhu ǰƧƵƵ!ƒ ǰǰǰZ Dźnjf̄ƒƧkŋǰ Ý ǴdžǴƲzkƖƒ ƥǒƽk ǰdžǰǰ+ǰǰ! ǰƽƬ
: LJdž ǴljNj ǰkƋkk ǰźR!ƒ ǰƵ ǰƽƷ!ǴhƋdž!ƒ ǰLJD ǰ!ǫ Ń ƭ ǰǰPlj Dźƥ|k ǴǰǰƋdž Ü(č) ((DźnjNjƒĂ5D
. ǰǰŋzƋ!ƒ ǰǰǰZ ǰǰƒƥ!ƒ (ýǰƽ5) ǰLJƨĂ!ƒ ǰǰǰZ ǰǰƽƽ5!ƒ ǰǰƽǴƵƬ (č
ƥljZ ǴzpĂ ƥTD ǰǰǒƖ5k!ƒ DźƛƲǴnjhƲǴǴ5 ÜǰƧ+lj!Ǵhu ljƧǒƖ5kĂ ǰƽZǴ5!ƒ ǰǰǴdžưǫ (Ď
. Dźƥ|k Ǵdž+ ǰƲdžǴǰǰƖ!ƒ

ǰǰǰZǴ5!ƒ ǰǰǰZ Ǵnjƽ5Ƨ ǰǰƒĂŋ yǴž ǰǰǒǒdžƽ!ƒ ǰǰǰZ (Ď)﴿ كَلِمَةً ﴾ ǰǰƲ5! ǰǰƬlj (٣
ù! ﴿ كَبُرَ ﴾.

ƽƥ!Ă ƽƲƒ ǰǰǴPkǴhu DźnjƽƽǴ!ǴlǴž ǰǰƧŋ ǰǰǒƲzk! Ý ǰǰǒǒdžƽǰǰ! ǰǰƬ!ƒ ǰǰǰǴdžŋhu ǰLJǴǒkǰƒ (Đ
. (LJĂƽƬǒ ǴǰǰZ ǰ!ǴzkĂ ǰǰǴǴưhƖ)

المطلبُ الرّابعُ

الضميرُ المرفوعُ المفسَّر في باب التنازع

ĂD LJǒǰǰƽ5) ǰLJǒǰǰƽǴZ ǰǰǰŋĂk ƲƲƲĂ LJdž ǴƵƵƵĂ ǰǒƽƵƽk!ƒ ƵƵ ǰǰƧkTƲƒ ǰLJǫ
ǰǴƥƽ!ƒ ǰǰǒǰǰZ ǰǰǰǰƵD Ǵdž ĂNj ǴdžnjƲƵƧǒ ƵƵƧƒ ǰƵƖƒĂhu ƥƧƒĂ ƲƲĂdžƽdž! (ǴdžnjnjhƬ
ǰǰǒǰǰZ ƵǰǰƵƬƒ ǰǰ!Ǵdž ǰLJƧƒ ǰLJD ǰǒƽ Ü(ƲƲǴdžƽƲƒ) ƵǰǰƵƬdžùhu LJĂdžƥ|kdž!ƒ
. (ƓƧǴljƽ!ƒ) (d')

ƵƵǴdžljƲ ǰƽƵǰkPdž ǰƽĂƬ LJdž ƽƽ!ƽkǒ - ƓƧǴljƽ!ƒ ƲD IJ ǰǰƵD ǴdžƧhĂ
ƽƧƖƽdž ƽƽĂ5ƽdž ƽƧǒdžưǫ ƲĂkƧǒ ƲƽƖƒ ƵdžLj!ƒ ǴljNj ǴljǒLjƽǒ Ǵdž5 ǰǰLjǒǴhƽkdž ǰƲǒ+ƒƧkĂ
:(Đ)Ǒ!Ǵk!ƒ ǴNjƥƵƽdž ǰǰƽĂƬĂ ÜƲƥƽhu ǰǰNjǴƲ!ƒ DźƖƲǴhu
Üƽ2 ƵƽƖƒ ƵƵƧhu ǴƵƵhƽƧƒ ƥpĂ Ü(ǴdžnjnjhƬ ĂD LJƲƲdžǴƽ ƵkƋdǒ ǰLJD
LJǴ+ ƽƒĂƖ) ƽhuƒǴƽ ƽƧǒdžưǫ ǰƽƽǴƽƖƒ ǰǰƽ ƲƽƧ (ǰƽƽĂ ĂD ƥƽkdž) Ǵdžnjljdž ƲĂƲƒ

. đčĚ/Ď ƽǴƬ+!ƒ (č)

Ǒùhƽ LJƧƒĂ LJƬǒǒdž LJƧƒĂ LJƖǒ!ƒĂ Ƨdžƽǒ LJhu ǰǒǒǒ LJdž Ƴǒ+ ǰǰƽƽǴ5!ƒ ǰǰƽ ƽƽ5Ƨ ǴNjƽƧp (Ď)
. Ēě/Ď ƓƖkǒdž!ƒ : ƧƲLjǒ ƲƥƵƽ ǰLJhu ĂƧdžƽĂ ƽƽƧƽƲƒĂ Ǒ5lλ!ƒĂ ƽǴǒƖǫ

. čĚĐ/č ǰ!Ǵdž LJhƲ ýǒnjƖk!ƒ ƵƧƬ : ƧƲLjǒ (ď)

. čĎě /č ýƬ5dž!ƒ ƵƧƬ Ǒ5 ƵǴưǒƲƒ : ƧƲLjǒ (Đ)

ÞÞ5 þpĂ ÜŤSNjĞÜ NJh ŰĂz5dž ÑŶŢLj Þzkdž ÖLjĞÑ!fĂ Ü(ŤzSĞh DžD ŤSkkłdž łSĂŃŢ!f ljRnj! ĞłhÜĂ ÜŤþdžơdž ÞKöDSĂ ÖLjcS : ýłdž ÜŶĂ5Sdž!f ÞödžŃư!f : ĞdžNj ĞdžnjLjdž ÜdžLj!f ÑŶ+ÞÞk LJfRÑ!f ŁJĞłĞłŰf ŁJĞLj+ÞÞ!Ğ5

- ÕÑĂŰf ÕdžĞzÑ! ŰÑZĞ5 ŶĂ5Sdž!f ÞödžŃư!f ĂNjĂ : (þÞz 2DžŁŁ) üÑNjŰŁ .
- ÕdžĞzÑ! NJh ŰĂz5dž ŃŶĂŢLjdž!f ÞNjĞÜ!f ŃłŰf ĂNjĂ : (þÞz 2DžŁŁ) ŤdžFŁŁ ÖLjĞÑ!f .

: ŰÜÜöÜPÑ!f DžłÞ!f ll ö!ş ÜdžÑ!f fRNj NJLjdž ý+Tkö ĞdždžÜö ÜÜĂk!Ă

: ÖÑÖ ĞdžÞnjUö ÜÜPdž!f Ť!ş ÞUÑ!f ÞljZĂ

Ö5 ŃŁ SkTö ĞdžnjLjdž ýydžĞZ ýy+ ŁJD UơüLj Rş : ÞłŤ2ÖÖưNjŁŁ pÞÞłłÜŁ -č

ÜÑZĞ5 ŁŁĞkơö ýĂÜĞ5 ÜNÖ5 ÞłÞÞö ýĂdžzdž Ť!ş ŁŁĞkơÜfĂ ÑłłĂÑ!f ŁJÖÑdžĞz!f ü+ ŁJD ll!R Ť!ş łłĞưö ÜNJh ŰĂz5dž ŁŁĞkơö ÖLjĞÞ!fĂ NÖ5 SÑ5 ÜÞhkÞ!fĂ ÜÑ!f Ö5 ÞPÑkdž ÞNjĞÜ ÞłłŤ!ş ŁJĞnjłĂkö ýydžĞz!f ŁJD Þöh ÜÑŶSpÜf NÑÜ Ý NJh ŰĂz5dž ŃÑŢLj5 ÖLjĞÑ!f ýydžĞz!f łSödžư ÞÞÑZĞ5!f ŤŃZ ÞŶ5S ll!R! Ý ýŶZĞ5 ŁJĂÞh Ölh ýÑĂÜf . ÞödžŃư!! łSłÑ5dž ÞNjĞÜ!f ŁJĞ+ RFLjöơĂ ÜŤSkkłdž

ÜhSöĂ ÜŤ5öÜĂĂ ÑŤLjzdž LJöÑdžĞZ LJöh ydžł!f NJh ÞŢlö : ÜĞÞłłŁ -Ď

ŤÖŤ Þ!5Ljdžh ŁJĞơhŢö5 ÜÑdž łłSÜz!f łłSơ+ ÜhfS ĞdžnjLjöh ÞĂłĂ ÖLjzö fRNjĂ ÜŤÑdžł ÑŶ+Sö NłłĂdžzdž ydž ýydžĞZ ýy+5 ÜÞơfĂ ÜŤzdž Ğdžnjzdžł! ŤZÞf ĞLjĞ+ fR! Ý Ğdžnjưzh LJZ ŁJökÑŢ5Ljdž ŁJökÑdžł

... ĞdžnjŐŐĞhkƧf LJdž þhu Ŭ YƨĞLjŘ!f ŃYĞu Ŏ5 ŁJŭdžĞƶ!f)) Ŗǫ

. ŁĞơŐ!f þLjƵ ƵŘƵ!k ĞdžhƱơ (č) ((h2 ŐĞƶhu

(ƧŮƱƨdž!f) ƵNjĞŬ!f ŃƱŬf ŁJD ăƧLj ljŭƵD Nŏƨ5 : 5ĞƑŬŦłłƹ -ď

ŹƶdžƱ ĂD ŦŏLjƛk ĂD ŹþfƧ5ǫ NłhĞŐk ŃYƱŏ łŏ!Ăƶƨdž!f ŘŁƵ ŃYĂŢLjdž!f

Ŏ5 Ğdž‡ ÜŐŭƵĞ5 (ƧŮƱƨdž!f) ŃYĂ5Ƨdž!f ƵŏdžŃư!Ł ŹƛŏLjƛk ĂD ŹƧŏ‡ŖkĂ

: łŏ!ĞĞk!f łłŃƛdžŰf

- ŃY!ĞŐ!f ŃƶŘTĂ ŎLjŁƵƧ‡D .

- ŁJŏh!ĞŐ!f ŃƶŘTĂ ŎLjĞŁƵƧ‡D .

- ŃYŭŐ!f ŃƶŘTĂ ŎLjĂŁƵƧ‡D .

- łŃĞh!ĞŐ!f ŃƶŘTĂ ŎLjŘŁƵƧ‡D .

ĂfĂĂ ÜŁJŏLjƛŬf Ž2!DĂ ÜƧkkƱdž!f ƳƵŘƵ!f Ƶŏdžư) ƵFĞdžŃư!f ŁJD ŁơŃLj Ŗǫ

Ü (DŽƧ‡D) ŷƶƨ!f ĂNjĂ ÜŷĂŰf ŷdžĞƶŁ! ŭŭƶĞ5 łŃƶpĂ (łĂƱ!f ŁJĂLjĂ ÜłƶĞdžƱ!f

ÜŃŭŐ!fĂ ÜŁJŏh!ĞŐ!fĂ ÜŃY!ĞŐ!f) ŁƧNjĞŬ!f ŁĞdžƱŰf ŁJD ŏƱLj ‖!Ŗ‡Ă

ŏpĂ Ü(yŘT) ŷƶƨ!f ĂNjĂ ÜŎLjĞƛ!f ŷdžĞƶŁ! NJhu ŁŬĂƶƨdž łŃƶpĂ (łŃĞh!ĞŐ!fĂ

ŁJD Ğdž‡ Ü ÜŷĂŰf ŷdžĞƶ!Ğu łƶĂ5Ƨdž!f ƵFĞdžŃư!f Ğnjŏ5 łƧNjĞŬ!f łĞdžŰf łƧƱ5

łƧPƭkdž łƧNjĞŬ!f łĞdžŰĞu ŁŎƱ DŽƛ ÜŢfŏkhf ƵFĞdžŃư!f Ğnjŏ5 łKdžŏ!k ŷdžƱ!f

. (ƵĞdžưŬf ŷhup ŎkdŏƧ‡Ŗ!f) : ŁJD ŷFĞl!f ŷŢŭ! łŐŭP

ŃĞƱ YƨĞLjk!f YĞu Ŏ5 ŭŭdžƱ fĂƧŃƱ5 LJŏŖ!f ŷFfĂD LJdž LJĞ‡ ŏpĂ

LJŏŁƶĞ5!f YĞu) : Ŏ5 NŏĂhŏƱ ĂNj (ƵŘ‡Ŗ!f ŷhup ƵĞdžưŬf) łŏƶĞl! ŦłhĞŐdž

Ł ŏơ (NJhu ŷƶƨŏ ŭŖ!f ŷƛdž NłŁƶĞ5hu ŷƶƨŏ ĞdžnjLjdž ŏơfĂ ŷ‡ LJŏŖŁ!f LJŏ!Ăƶƨdž!fĂ

Üŏƶŏƨ ŎLjhƧưĂ ŃhƧư : ‖łĂp ĂNjĂ : ŃYĞu!f ŁJfĂLjƶ ƶơưĂdž ŷĞp

‖!Ŗ‡Ă Ü... NŏŁŏ ŭŖ!f ŷƶƨ!f ŘŁƵ łƱŬf ŷdžơ5 Üƶŏƨ ŃhƧưĂ ŎLjhƧưĂ

(č) ŘŘČ/Ď YŏhŁ!f ŎLjƶdž .

LJdž ŷĂŪf Ŏ5 þhu ŭ5 ƧPŬf ƚƚdžƵ fƦ Ü ǁ ƚƚžĂp ƚƚhƧưĂ ŎljĂhƧư : ŷĂlk

: ƦƵĞT!f ŷĂlhu ŷýpkƪf DžĂ Ü(č) ŷƵĞ5!f Ƨŏdžư

(Ď) ƒ ljPDŽ DžNjll ƚƚlƥyƪłƨ£Nj ƒNJŽNjƦŽ nj ƥlll ƒNJŽNjƦŽ ƉžĐø l ŷƒFDŽƣøDŽ ƒłDŽźø l Nj

ŷý‡ NJĥĂk (ƚƚƨTkƪf ÜăƧη) ƚƚŏƚƚƨ5!f ƚƚJ35 NŏĂhŏƪ łŏƚƚƧ! ź15ĂĂ

ƥƨkdž ŎljĞĂ!fĂ ÜĂŪƵĞĞ5 ŃŶƚƚŏŏ ƥƨƨƨŬ ýĂŪĞĞ5 ÜNJηĞkơŏ Ğdž ŃŶƚƚŏ Ĭ!ę Ğdžnjljdž ƥơƒĂ

ÜNJ! ŷƵĞĞ5!f ĂNjĂ ÜĞƵĂ5Ƨdž ŷĂŪf Ŏ5 (ĂNj) Ƨdžư Ğ5 ÜNJhu ŪĂƨ5dž ŃŶƚƚŏŏ

ŃƨłŬf ƧŃł5 ƥpĂ ÜŎljĞĂƚƚ! NJhu ŪĂƨ5dž ƨƧNjĞU Ğdžłƪƪƪ

٣- ŁJdT!f Řŏdžư ǂ Ǵnjł5Ă ŤŁŽ SŮ5 ŽŠǴdžLjDĂ ŘĂŢ ŁŽŁ!f Ŏ5 łKƀSĂ

łjŘŏ5k ŁJǂdžŏ NŏŁz5 ÜǴdžNjŘŏƐĂ (ŁYS) ùłł ŘĂSŋdž!f Řŏdžư!fĂ

ŽŠǴdžLjŪf ljŘNj LJdž NŏŠ5 CǴŋ ǴŽdž łjSŏƵłł ŁĂ5D Ǵnjłł (č) .

(č) ŽŠ : SUljŏ

. čđČ/č ţ ŏƵŏ LJłłŮ ýŢƵdž!f ΘST

الخاتمة

ęęę

Ŏ5 ŕƧ Ţ ơĵk Ŭ ŁJdT!f Ƨŏdž ư! ĦŎ!Ŭþ!f ĦƦŏŬĂ!f ŁJD ĦŲfƧþ!f ƚŋkĵkŲf .ē
ăƧPD ŁJĠzdž Ĭ!ǫ ĠNjfþzkk ýh ÜĬĠơĵ!f Ƨ‡Ɍ Ġdž‡ Ƣ15 ƀŏŬzk!f Ĭĵzdž
. ĠNjƧŏƐĂ ƥŏ‡ƺk!fĂ ĦŏĠĵz!fĂ ƀĠdžkNjŬĠ‡

فهرس المصادر والمراجع

- ùNjď ēČ Ƙ) ĭ ĂƧnj!f ƥdžơƊ LJh ƥdžơdž ƧĂ Ţ ljdž ĂhƊ : Ňĭ ƧNjƨŨ̄f . (
- ù ƧčĕĒē-čĕĒĐ ÜƧ Ţ dž IJ lƧNjĞl!f : hƢ‡ℓℓ ƒ ĭ ŤPNJH . Dčĕ
- ù ƥ ŏƧlk ùNjĕČČ Ƙ) Ĭ l ŏƵ LJh ƥdžơdž LJh ÕℓƵ : ÕljĂdžTŨ̄f . (Ź
- ù Üýŏdžn!f LJh ƥĂdžơdž . ùơk : pℓFDŽ DžĞƐ hŭƲℓć ĂǂY ĬdžNjDŽ l ŰƐ ƝƥĮ
Ďčĕ - ùNjčĐĎď Üčƽ ÜlƧNjĞl!f ÜĞ5 Ţ !f Ełhk‡dž . DžĎČČĎ
- ù (ùNjčĎēČ Ƙ) ÕljŏĮơ!f Ÿf ƥhƵ LJh ƥĂdžơdž CĞljĂ!f ĂhƊ : ÕĮĂ!Ŭf .
ù CĞŏơǫ Ƨfƥ : ĬdžFkDŽℓℓƐ UĞƨℓℓƐNj !ĭưyℓℓƐ DžƆƥsℓℓƐ ƥĭƨƨH Ĭ ƺ ĬdžFyDŽℓℓƐ ƝNjƥ
. LJĞljh! IJ ƘĂƧŏh ÜÕhƧƵ!f Ü ł fƧk!f
- : Ƨŏ l fƧkTηƧh
ù ƥhƵ LJĞ ưdžƧ .ƥ NơơŢĂ NηƧ PƊ : hŭĞƥyℓℓƐ hƢ‡ℓ ąĂNjΘdžℓℓƐ ƥNjƯHℓℓƐ
. Dčĕĕ Đ ù ùNjčĐčĐ ÜĎƽ ÜlƧNjĞl!f ÜÕηljĞP!f Ełhk‡dž ÜƴfĂk!f
- . (ùNjčČď ĕ Ƙ) ƧdžƵ LJh ƧƥĞl!f ƥhƵ : Ňĭ ƥfƥƺh!f
ù ÜLJĂƧĞNj Džŭ l!f ƥhƵ . ùơk : f ƥyℓℓƐ DžFƨℓ f FĞℓ f ℓNj f qŰƐ hdžƐRQ
. DčĕĔĕ ÜlƧNjĞl!f ÜÕηljĞP!f Ełhk‡dž
- . (ùNjĔĔđ Ƙ) LJ l ơ LJh ƧdžƵ LJh DžõNjfƧhǫ : ÕƵĞlh!f
ù Ƴ!ĞƐ ƨfƨƧ!f ƥhƵ . ùơk : ƥNjƨℓℓƐNj l FĭÕƐ 5ƨFdžH Ĭ ƺ ƥƥqℓℓƐ !ưdž
. Dčĕĕđ - ùNjčĐčđ ÜƘĂƧŏh ÜHŏdžℓℓƵ!f Ƴk‡!f Ƨfƥ Ü ĭ ƥnjdž!f
- ƥfQ5 .ƥ : ÕℓƵĂh
ù Ƴk‡!f Dž!ĞƵ : ĬĞƥyℓℓƐ ąNjΘdžℓℓƐ ƒ FƯQ‡ℓ hŭĬℓNJdžDŽℓℓƐNj hŭƺƥyDŽℓℓƐ Ƨ ƨŬƐ
. DžĎČčč ÜLJƥƧŨ̄f IJ ƥhƧƊ Ü łƥơ!f

- . (ùNjĐĐĎ Ƙ) DžõNjfƧhǫ LJh ƘhĞĂ LJh ƧdžƵ : ÕljõljĞdžĂ!f
ù ÜHℓơ‡!f ƥĂdžơdž Ƴ ĞNjĂ!f ƥhƵ .ƥ ƨõlơƙĂ łl fƧƥ : qƏƐNjƨℓℓƐNj qƴƐNjƨℓℓƐ
. DžĎČČď ù ùNjčĐĎĐ Üčƽ ÜLJĞljh! ù ƘĂƧŏh ÜH!Ĝl Ƨ!f łl l Qdž

- ŐĺŽ LJh þdžơdž LJh ŐĺŽ : ŐĺjĜŋƧŋ!f (ùNjĚčĒ Ƙ) .
ù ÜƘĂƧõh ÜŐhƧz!f Ɣĝk‡!f Ƨfþ Ü ĭ ƧĜõhŬf DžõNjfƧhǫ . ùơk : lƒ2ĭþyŦ‖Ɛ
. ùNjčĐČđ Üčƣ
- ŐĺŢĂdž!f LJĜdžλŽ Ơkƨ!f ĂhD : Őĺjŋ LJhƒ (ùNjďěĎ Ƙ) .
ù ŦlƒƧþ : ƒNJdžY JƒŢĭŪƐNj lƐbƐþƨ‖Ɛ PƐNjl LJNjШNj DžĭĭĜŦ Ĭʒ ƒ ƨŦƟDŽ‖Ɛ
ùNjčĐčě Üčƣ ÜŦõdžĺz!f Ɣk‡!f Ƨfþ ÜĜƣŽ ƧþĜl!f þhŽ þdžơdž ƨõlơkĂ
. DžčěěĚ ù
- ÁhD : Ňĭ ƧNjĂŋ!f (ùNjďěď Ƙ) þĜdžơ LJh ýõŽĜdžlǫ .
ÜƧĜƣŽ ƧĂƨʒ!f þhŽ þdžơD . ùơk : hƱĜþy‖Ɛ JƒƟTNj hƱ‡‖Ɛ ŦƒŦ JƒƟT‖Ɛ ù
. DžčěěČ ÜĐƣ ÜLJĜljh! ù ƘĂƧõh ÜLJõõŭdžĺ! DžĺŽz!f Ƨfþ
- ŐhD LJhƒ LJĜdžλŽ : ƔŋĜơ!f LJhƒ (ùNjĒĐĒ Ƙ) ΣljĂõ LJh Ƨ‡h .
Ƨfþ ÜŸf þhŽ þdžơdž DžõNjfƧhǫ .þ.D .ùơk : üT2DŽ‖Ɛ Jþl Ĭʒ JƒŢĭŪƐ ù
. DžĎČČđ ù ùNjčĐĎđ Üčƣ ÜƨTdžþ ÜƧTlj!fĂ ŦZĜhƣĺ! LJõþ!f þzl
- ŐĺŽ LJh Ƨ lĂõ LJh þdžơdž : LJĜõơ ĂhD (ùNjēĐđ Ƙ) Ŏl!þljŪf .
Üþdžơdž LJĜdžλŽ ƔŋƧ .þ . ùơk : ƒþy‖Ɛ DžƒƨǁDžDŽ ƒþŢ‖Ɛ ƨƒlŦþƐ ù
. DžčěěĚ ù ùNjčĐčĚ Üčƣ ÜlƧNjĜl!f ÜŐŋljĜP!f Ŧhk‡dž
. ŦõþĂzl!f ù Ư ĜõƧ!f ÜŦλõþơ!f Ƨ Ţlj!f Ŧhk‡dž : ƯĭƟDŽ‖Ɛ þƟĜ‖Ɛ ù
LJlơ .þ .D . ùơk : üĭNJƨŦ‖Ɛ ƒƒŦl Jþl Ĭʒ üĭDŽlŦ‖ƐNj üĭĭPŦ‖Ɛ ù
. ƨTdžþ ÜDžĺl!f Ƨfþ Ü ĭ ĂfþLjnj!f
- ŐhD : Ňĭ ƧƨŋĂ!f LJhƒ (ùNjĚďď Ƙ) ŐlTdžþ!f þdžơdž LJh þdžơdž ƧõP!f .
Ɣk‡!f Ƨfþ ÜYĜhư!f þdžơdž ŐĺŽ . ùơk : þlyƐ lƐbƐþƨ‖Ɛ Ĭʒ þldž‖Ɛ ù
. LJĜljh! ù ƘĂƧõh ÜŦõdžĺz!f
- ŐhD : Ňĭ ƧƨŋĂ!f LJhƒ LJhƒ (ùNjĚďđ Ƙ) ŐlTdžþ!f þdžơdž LJh þdžơdž LJh þdžơD .

ù ÞÇÌÈ ÞÇÌÈ ÞÇÌÈ

- ÖŇňŏ ľňňľ!f : ùŇjēēČ Ҟ) Ÿf ƥhƵ LJh Ǐ ľňŏƵ LJh ƥdžơdž . ùơk : üǐŇJƨǾŇ ŇFŤǐd Ǐʒ üǐǂyŇƐ ƀƒƨľ ù
Ǿhkǂdž!f ÜŸf ƥhƵ Ƨŏƨ!f .ƥ. ùơk : DžčěĚĒ ù ùŇjčĐČĒ Üčƽ ÜǾdžƨǂdž!f ǂǂdž ÜǾňŏŤŏs!f
- Öňňŏƨơ!f : ùŇjēđĒ Ҟ) Ƨ ľňŏ LJh ƥdžơƽ : Ňňňơ!f LJŏdžňľ!f
ƥdžơdž ƥdžơƽ .ƥ .ùơk : DžNjdž!DžŇƐ DžƆƥsŇƐ !Njǂ Ǐʒ DžNjTDžŇƐ ƥqŇƐ ù
ÜƽfƨP!f
. DžčěěĐ ù ùŇjčĐčđ Üčƽ ÜsTdžƥ ÜDžňl!f ƨfƥ
- ùŇjčĚČ Ҟ) ƨhLjp LJh LJĞdžǐƵ LJh ĂƨdžƵ : NŏĂhŏľ . ùŇjčďčĒ ÜƨŤdž ù sŬĂh ÜǾŏƨŏdžŪf ǂzhƽdž!f : fƑǂ|ŇƐ ù
- ùŇjďĒĚ Ҟ) LJĞhƨƨdž!f LJh Ÿf ƥhƵ LJh LJľơ!f : Öƽfƨŏňľ!f . ùơk : LjǐŇjĞǐƨ fƑǂ| Nƥľ ù
ƨfƥ ÜÖňƵ ƥŏľ ÖňƵĂ Ö!ƥnjdž LJľơ ƥdžơƽ . DžĎČČĚ ù ùŇjčĐĎě Üčƽ ÜLJĞljh! ù ҞĂƨŏh ÜǾŏňňƵ!f Ɣkǂ!f
- ÖƽĂŏňľ!f : ùŇjěčč) ǐƨŏưP!f ƥdžơdž LJh ƨǂh ÖhƽD LJhf LJdžơƨ!f ƥhƵ
. LJĞljh! IJ LJĂƨŏh ÜǾŏňňƵ!f Ɣkǂ!f ƨfƥ : NjƟdžŇƐ Ǐʒ ƥƏFưdžŇƐNj LJFĞľŬƐ ù
ƨfƥ ÜDž!Ğľ Džƨǂdž ýĞƵ!f ƥhƵ .ƥ.ùơk : UDŽƐNjƜŇƐ UDŽƜ ĂǂY UDŽƐNjNJŇƐ UDŽlj ù
. Džčěēđ ÜҞŏĂǂ!f ÜǾŏňňƵ!f ǂĂơh!f
- ùŇjđĐĎ Ҟ) ǐĂňƵ!f ƥdžơdž LJh ÖňƵ LJh Ÿf ǂhNj : ňǐƨƥŤ!f LJhf
ǂhkǂdž ÜÖơĞljƽ!f ƥdžơdž ƥĂdžơdž .ƥ ǂľƨƥĂ sŏlơk : ăƥƜľŇƐ DžĞƐ ǏŇFDŽc ù
DžčěěĎ ù ùŇjčĐčď Üčƽ Üľƨ NjĞl!f ÜÖƞĞĞP!f
- ùŇjčďďČҞ) LJŏdžD LJh ƥdžơƽ : ÖƽŏlljƽT!f . ùŇjčďďĚ Ҟ) LJŏdžD LJh ƥdžơƽ : ÖƽŏlljƽT!f
Üǂƨzdž!f ƨfƥ :UDŽƐNjƜŇƐ UDŽƜ Nƥľ UDŽƐNjNJŇƐ UDŽlj ĂǂY UDŽƐNjǂŇƐ ƥƥqŇƐ ù
. DžčěēđĎ/ùŇjčďěď Üčƽ ÜҞĂƨŏh
- ùŇjčĎđČ Ҟ) ƥdžơdž LJh ÖňƵ LJh ƥdžơdž : ÖĞjĞǂĂƽT!f . ùŇjčĎđČ Ҟ) ƥdžơdž LJh ÖňƵ LJh ƥdžơdž : ÖĞjĞǂĂƽT!f
. LJĞljh! IJ ҞĂƨŏh Üƨǂƨ!f ƨfƥ : ƥǐqsŇƐ ηǂʒ ù

- Ÿƒ Ƨŏư LJh lƥƧ LJh Ÿƒ lƥƧ .ƥ : ÕƠŏŰŰƵ!ƒ .

ù ùNjčĐĎĐ ÜčƵ ÜŦdžƧŦdž!ƒ Ŧ‡dž ÜŦŏdžŰz!ƒ Ŧ Ăơh!ƒ ƥnjzdž : 5ƑĭƨǁƐ hǁŰƣ .

- ƧNjĞƵ!ƒ ƥdžơdž : ƧĂTĞZ LJhƒ .

ù ÜŦƵLjŰ! Ŧŏ‡LjĂk!ƒ Ƨƒƥ!ƒ : ƥĭNjdžŦǁƐNj ƥĭƥƟŦǁƐ DžčĕĚĐ ÜΣLjĂk ÜƧTLjŰ!

- (ùNjĚĚČ ƥzh K) ýƥĞZ LJh ŎŰZ LJh ƧdžZ : ýƥĞZ LJhƒ .

ù ùNjčĐčĕ ÜKĂƧŏh ÜŦZĞdžη ƨŏlơk : ƒƑŦlǁƐ !Nj‡Y Ĭƺ ƒƑĞ‡ǁƐ DžčĕĕĚ

- ƥƒƋƵ ƥdžơdž : ŎpĞh!ƒ ƥhZ .

ù ùNjčĐČĚ Ü‡ŏƥơ!ƒ Ƨƒƥ : !ĭƥlǁƐ DžƆƥƨǁƐ ưƒƲǁŬ Ƨ ƥNJƲDŽǁƐ !ƜyDŽǁƐ DžčĕĚĚ.

- (ùNjĒĒě K) ŎŰŏhTŬƒ ƥdžơdž LJh LJdžƋdž LJh ŎŰZ : ƧĂ5ŢZ LJhƒ .

ù ƲĞpĂŰƒ lƧƒƨĂ ÜΘĞŰjη ĂhD YơĞŢ .ƥ .ùơk : ĬƜƒƜRǁƐ üDŽƜ ƝƥŢ ƲĞpĂŰƒ lƧƒƨĂ ÜΘĞŰjη ĂhD YơĞŢ .ƥ .ùơk : ĬƜƒƜRǁƐ üDŽƜ ƝƥŢ DžčĕĚČ ù ùNjčĐČČ ÜƨƒƧz!ƒ ÜŦŏŰjŏƥ!ƒ LJĂƋT!ƒĂ .

- (ùNjđĐĎ K) LJdžơƧ!ƒ ƥhZ LJh Y!ĞƷ LJh ƨơ!ƒ ƥhZ : ŦŏƵZ LJhƒ .

ù ƥhZ DžŭŢ!ƒ ƥhZ . ùơk : RĭRyǁƐ ƒƑŦlǁƐ ƥĭƨƲŦ Ĭƺ RĭƜNjǁƐ ƥƥΘDŽǁƐ Džčĕĕĕĕĕ - ùNjčĐčď ÜLJĞŰjh! ÜŦŏdžŰz!ƒ Yk‡!ƒ Ƨƒƥ ÜŎ5ĞT!ƒ .

- (ùNjēĒě K) ŎŰŏlz!ƒ Ÿƒ ƥhZ LJh LJdžơƧ!ƒ ƥhZ LJh Ÿƒ ƥhZ : ýŏlZ LJhƒ

ù Ƨƒƥ ÜKĞ‡Ƨh ýdžĞ‡ ƥdžơdž .ƥ . ùơk : ƣƐNjƲǁƐ üĭNJƨŦ Ă‡Y ƣYƑƨDŽǁƐ DžčĕĚČ ù ùNjčĐČČ ÜƨTdžƥ Ü Ƨ‡5!ƒ .

- (ùNjĒčĒ K) Ÿƒ ƥhZ LJh LJŏŢơ!ƒ LJh Ÿƒ ƥhZ : Ñĭ Ƨh‡z!ƒ .

ù ÜčƵ ÜLJĞŰjh! IJ KĂƧŏh ÜŦŏdžŰz!ƒ Yk‡!ƒ Ƨƒƥ : DžƆƥƨǁƐ ƒƐƥYƋ Ĭƺ DžƑĭĞŦǁƐ Džčĕĕĕĕĕĕ - ùNjčĐčĕ .

- (ùNjď̄ēē) ƧĞ5ƺ!ƒ ƥhZ LJh ƥdžơD LJh LJŢơ!ƒ : ŎŢƧĞ5!ƒ .

ù ŦzhƵdž Ü‡ƨĂl!ƒ ƥdžơ LJh Ư ĂZ .ƥ .ùơk : LjĭNjĞĭƨ ƒƑŦl Ă‡Y hƨĭ‡yŦǁƐ Džčĕĕĕĕĕĕ - ùNjčĐčĕ .

ù ƴƴƴ

- Σ Ġơƀĵƒ : ţ ŏƶŏ LJhu Ŏǁƶ LJhu ţ ŏƶŏ LJhuƒ (ùNjĕĐď Ꝁ) ĭ Ăơŭĵƒ ýŏƶĠďž ǀ LJhu ƥďžơďž LJhu ƥďžơƊ . ùơk : ÜŸkǂƒ Ďž!ĠƶƶĠ ÜƥNjƒƨ ĭ ƨĠƹ ƨŏNjƨ .ƥ ùơk : LjĭNjĠĭƨ ǀ ƑĭĠć ƝƥǀĠ ù ĎžčĕĚĒ ù ùNjčĐČĒ ÜčƱ ÜꞒĂƨŏhu ÜƤŏhuƨƶ!ƒ Ƥ ư njĭĵ!ƒ ƤhkǂďžĂ

- ĭ ƨĠ Ţ ĵŰƒ ĎžĠTNj LJhu ƨ ǀ Ăŏ LJhu Ÿƒ ƥhuƶ : ĎžĠTNj LJhuƒ (ùNjēĒčꞒ) . ÜŎǁƶ ƥďžơďžĂ ǁ ƨĠhuďž LJƨĠďž .ƥ.ùơk : ƒ ĭƥƑYŬƐ ƒ Ƥl ĎžY ƒ ĭĠǂǁƐ ĬďƩĎŽ ù . Ďžčĕēĕ ÜđƱ ÜꞒĂƨŏhu Üƨǂƽƒ ƨƒƥ

- ţ ŏƶŏ LJhu Ŏǁƶ LJhu ţ ŏƶŏ : ţ ŏƶŏ LJhuƒ (ùNjĒĐď Ꝁ) ĭ Ăơŭĵƒ . .ƨ Ţ ďž ù ƨNjĠl!ƒ ÜƤŏlŏƽĂk!ƒ Ƥhkǂďž!ƒ Üƥŏǀ!ƒ ƥďžơƊ .ùơk : üT ƨĎžǁƐ ƝƥǀĠ ù

Abstract

After the completion of the cruise considering the issues raised interpreter of conscience , including after highlighting grammatical patterns which Anspk the conscience of absentee and form part of the structural composition of her , there was only referring to the most important results , namely:

1. Characterized as vague pronoun absent due to vague attributed Advanced rude and rank , while my conscience speaker and addressee Maloman -known when the listener; because they constrain because Qriente attendance and recruitment.
2. Subject to out -known view (the male presenter on Aladmar), came in the texts of linguistic contrary to the asset , providing the conscience of the rude and rank and delayed attributed to him ; so it was constrained by so-called (Aladmar before mentioned) , a rule went out for measurement usual.
3. Poses with later (Single or phrase) patterns of structural and structures grammatical identified grammarians through induction and consider the seven patterns , cared study four of them , are: inter conscience matter and the story, and inter conscience interpreter with experience , and inter conscience raised (b Yes and evil) and Hbhama , the conscience clause raised the interpreter in the door of a conflict.
4. Sibawayh is the first to monitor this rule , namely : (Aladmar mentioned before) , and drew attention to the sentences that comes in. conscience absent in advance of the rude and rank.
5. The first alluded to the conscience clause is Elzimkhcri interpreter with experience , but the first to explicitly referred to later is the son of the owner , and the promise of some sort of patterns that are subject to the rule above.

E